

Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweren

Colofon

Dit document is tot stand gekomen onder regie van de directie
Risico- en Crisisbeheersing

Adres

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Portefeuille Risico- en Crisisbeheersing
Postbus 9154, 3007 AD Rotterdam
www.veiligheidsregio-rr.nl

Druk

Versie 2.0
22 november 2011

Auteur en eindredactie

Wim Makaske

Met medewerking van:

Pauline Lincklaen Arriëns (Afdeling Industriële Veiligheid)
Nick Rottier (Bestuurlijke en Juridische Zaken)
Arnout Koper (Afdeling Risicobeheersing)
Renate Smaal (Crisisbeheersing en planvorming)
Jaap Croeze (kwaliteitsmedewerker Risico- en Crisisbeheersing)

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1 INLEIDING.....	6
1.1 AANLEIDING	6
1.2 DOELSTELLINGEN AANWIJSBELEID.....	7
1.3 GEOGRAFISCHE REIKWIJDTE AANWIJSBELEID BEDRIJFSBRANDWEREN.....	8
1.4 AFBAKENING AANWIJSBELEID BEDRIJFSBRANDWEREN	8
1.5 REACTIES EXTERNE PARTNERS	8
1.6 LEESWIJZER	8
2 WETTELIJK KADER.....	9
2.1 ARTIKEL 31 WET VEILIGHEIDSREGIO'S EN HET BESLUIT VEILIGHEIDSREGIO'S	9
2.2 SAMENHANG MET ANDERE WETGEVING.....	12
3 VISIE, RELEVANTE ONTWIKKELINGEN EN UITGANGSPUNTEN	14
3.1 VISIE	14
3.2 RELEVANTE ONTWIKKELINGEN	14
3.3 UITGANGSPUNTEN.....	16
3.3.1 Procedure aanwijsbeschikking	16
3.3.2 Informatie verschaffing	17
3.3.3 Inhoud bedrijfsbrandweerrapport.....	18
3.3.4 Uitwerking van de scenario's bedrijfsbrandweerrapport.....	18
3.3.5 Rampscenario's	20
3.3.6 De considerans aanwijsbeschikking	21
3.3.7 Basisbrandweezorg	22
3.3.8 Hoorgesprek	24
3.3.9 Algemene of standaard bepalingen	24
3.3.10 Tijdelijkheid aanwijsbeschikking	25
3.3.11 Ambtshalve wijziging	25
3.3.12 Aanwijzing op basis van gelijkwaardigheid.....	25
3.3.13 Gefaseerde beschikking	26
3.3.14 24 uren- en niet 24 urenbedrijven	27
3.3.15 Uitbesteden bedrijfsbrandweezorg	27
3.3.16 Functies	28
3.3.17 Opleidingen.....	30
3.3.18 Oefenen	31
3.3.19 Inzet operationeel personeel zonder brandweeruitrusting	32
3.3.20 Site-trekkers beleid	32
3.3.21 Gaspakkenbeleid	33

3.3.22	<i>Indirect testen</i>	34
3.3.23	<i>Het toepassen van mobiele blusvoorzieningen voor de opslag van klasse 3 stoffen met een vast dak</i>	37
3.3.24	<i>Stoffen onder procesomstandigheden</i>	40
3.3.25	<i>Het toepassen van een stikstofdeken als LoD</i>	40
3.3.26	<i>Het toepassen van fire-proofing als LoD</i>	41
4	PLANNING	42
4.1	VOLGORDE VAN AANSCHRIJVEN	43
4.2	TIJDBESTEDING	43
5	UITVOERING	45
5.1	ALGEMEEN	45
5.2	TERMIJNEN	45
6	ORGANISATIE	47
6.1	PERSONEEL	47
6.2	ICT	47
6.3	TIJDSBESTEDING	47
6.4	KWALITEITSBELEID	48
6.5	VERSLAGLEGGING	48
	BIJLAGE 1 WERKPROCEDURE BEDRIJFSBRANDWEERAANWIJZINGEN	49
	BIJLAGE 1 WERKPROCEDURE BEDRIJFSBRANDWEERAANWIJZINGEN	49
	BIJLAGE 2 PROCESBESCHRIJVING	51
	BIJLAGE 3: HOOFDSTUK 4 WERKWIJZER BEDRIJFSBRANDWEREN	57
	BIJLAGE 4 RECENTE ONTWIKKELINGEN	69
	BIJLAGE 5 HISTORISCH OVERZICHT AANPASSINGEN	70
	BIJLAGE 6 BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR VRR	72

SAMENVATTING

Binnen het werkveld van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) zijn circa 140 inrichtingen gevestigd die voldoen aan de criteria gesteld in hoofdstuk 7 van het Besluit veiligheidsregio's en daarmee aangewezen kunnen worden als bedrijfsbrandweerplichtig. Voor 80 inrichtingen is tot op heden beoordeeld of er een noodzaak is voor de aanwezigheid van een bedrijfsbrandweer. Hierbij is voor 20 inrichtingen vastgesteld dat deze noodzaak er niet is en voor 60 inrichtingen is een bedrijfsbrandweeraanwijzing afgegeven. Voor de overige 60 inrichtingen zal op korte tot middellange termijn vastgesteld moeten worden of er een noodzaak is voor het opleggen van een bedrijfsbrandweerplicht. Daarnaast zal actualisatie van de reeds afgegeven aanwijzingen uitgevoerd moeten worden. Om één en ander efficiënt te kunnen uitvoeren en om duidelijkheid naar de diverse stakeholders te bewerkstelligen, is het vaststellen van aanwijsbeleid voor bedrijfsbrandweren van belang.

Het Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweren is een actualisatie van het Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweren van 11 april 2005 van Brandweer Rotterdam. Op 1 oktober 2010 is het wettelijk kader voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen gewijzigd. De Brandweerwet 1985 en het Besluit bedrijfsbrandweren zijn ingetrokken en de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's zijn in werking getreden. Dit maakt aanpassing van het aanwijsbeleid noodzakelijk. Daarnaast zijn sinds het vaststellen van het aanwijsbeleid van 11 april 2005 diverse organisatiewijzigingen bij de Brandweer Rotterdam aan de orde geweest. Deze organisatiewijzigingen hebben geleid tot de vorming van de VRR. Voorts hebben zich belangrijke wijzigingen ten aanzien van het bevoegd gezag, de geografische reikwijdte, opleidingseisen en indirect testen voorgedaan en zijn werkprocessen gewijzigd. Daarbij is een werkwijzer Bedrijfsbrandweren door het Landelijk Expertise Centrum Brandweer Brzo uitgegeven. Op basis hiervan was actualisatie van belangrijke beleidsaspecten voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen noodzakelijk.

In dit nieuwe beleid wordt uitgebreid ingegaan op de procedurele aspecten van bedrijfsbrandweeraanwijzingen. Daarnaast is separaat beleid ontwikkeld voor indirect testen, site-trekkers en het gebruik van gaspakken. Deze beleidsaspecten zijn integraal in het aanwijsbeleid opgenomen. Voorts is in het recente verleden vanuit de praktijk aanvullend beleid ontwikkeld voor het toepassen van stationaire voorzieningen in het algemeen, het toepassen van enkele specifieke Lines of Defense en beoordelingscriteria voor bedrijfsbrandweerrapportages en rampscenario's. Deze aspecten zijn eveneens in het beleid opgenomen.

Het bestuur van de VRR onderschrijft het belang voor ontwikkeling van de regio, zowel op het gebied van wonen, werken, recreëren als ondernemen. Nieuwe ontwikkelingen en herstructurering van gebieden zullen voor wat betreft gevaaraspecten op een verantwoorde wijze ingepast moeten worden. Ook voor de bestaande situatie zullen risico's voor mens en milieu aanvaardbaar moeten zijn. De VRR moet in dit kader zorgvuldig omgaan met de risico's binnen in het Rotterdam-Rijnmond gebied. Hierbij is het van belang om de betrokken risico's te onderkennen en goed voorbereid te zijn op (grootschalige) incidenten. De beleidsuitvoering kan met het geactualiseerde aanwijsbeleid meer consistent plaatsvinden. De besluitvorming wordt bovendien meer transparant, waardoor een eventuele rechtsongelijkheid tussen bedrijven wordt voorkomen.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Binnen het werkgebied van de VRR bevinden zich veel inrichtingen waar activiteiten plaatsvinden die in potentie een gevaar voor de openbare veiligheid opleveren. Omwille van die openbare veiligheid is het van belang om dit gevaar te reduceren tot een aanvaardbaar niveau. De borging van het hierbij toegepaste veiligheidsconcept is essentieel. Hiertoe zullen op basis van het wettelijke kader voorschriften aan risicovolle activiteiten moeten worden verbonden en zal het handhavinginstrumentarium voor overtredingen op een efficiënte wijze ingezet moeten worden.

Sinds 1994 ligt de verantwoordelijkheid voor uitvoeringsaspecten verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen bij de Commandant van de Brandweer Rotterdam. Door de toenmalige afdeling Operationele Voorbereidingen (Opv) is een inventarisatie gemaakt van inrichtingen die mogelijk in aanmerking komen voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Daarnaast zijn Algemene Bepalingen (Dam/FB/2 van 25 maart 1997) opgesteld die aan de bedrijfsbrandweeraanwijzingen zijn verbonden. Deze werkzaamheden hebben in de periode 1994-1997 tot 20 bedrijfsbrandweeraanwijzingen geleid.

Vervolgens zijn de uitvoeringstaken verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen, in navolging van de taken verbonden aan het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo'99), gepositioneerd bij district Haven van de Brandweer Rotterdam-Rijnmond. Uitvoeringstaken ten aanzien van het Brzo'99 hadden in de periode 1997 tot 2000 de hoogste prioriteit van het toenmalig District Haven.

Met de inwerkingtreding van het Brzo'99 is de rol die de brandweer inneemt bij wettelijke aspecten verbonden aan industriële veiligheid aanzienlijk versterkt. Gelijktijdig is de personele capaciteit van District Haven uitgebreid waardoor vanaf 2003 aan de uitvoeringstaken verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen een hogere prioriteit kon worden gegeven. Intensivering van de uitvoering van de taken heeft geleid tot formulering van het beleid voor bedrijfsbrandweren. Het Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweren is op 11 april 2005 vastgesteld door het toenmalig managementteam van Brandweer Rotterdam. Aansluitend zijn de Algemene Bepalingen (ABA13/2006) geactualiseerd. Op basis van het vastgestelde beleid is tot 1 oktober 2010 voor 80 inrichtingen een beoordeling uitgevoerd om na te gaan of er sprake was van bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid. Dit heeft geresulteerd in 60 inrichtingen die een verplichting hebben opgelegd gekregen en tot 20 inrichtingen waarbij beoordeeld is dat een bedrijfsbrandweer niet noodzakelijk is.

Op 1 oktober 2010 is het wettelijk kader voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen gewijzigd. De Brandweerwet 1985 en het Besluit bedrijfsbrandweren zijn ingetrokken en de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's zijn in werking getreden, waardoor herziening van het aanwijsbeleid noodzakelijk is. Daarnaast zijn sinds het vaststellen van het aanwijsbeleid van 11 april 2005 diverse organisatiewijzigingen bij de Brandweer Rotterdam aan de orde geweest. Deze wijzigingen hebben geleid tot de vorming van de VRR. De taken met betrekking tot bedrijfsbrandweeraanwijzingen waren aan district Haven van de Brandweer Rotterdam toegekend. Dit organisatieonderdeel is met ingang van 1 januari 2011 opgegaan in de afdeling Industriële Veiligheid. Deze afdeling maakt onderdeel uit van de portefeuille Risico- en Crisisbeheersing van de VRR. Voorts hebben

diverse inhoudelijke ontwikkelingen plaatsgevonden waardoor actualisatie van het beleid noodzakelijk is.

De brand die op 5 januari 2011 op het terrein van Chemie-Pack in Moerdijk plaatsvond heeft duidelijk gemaakt dat adequaat optreden van (bedrijfs-)brandweer bij calamiteiten essentieel is. De bevindingen weergegeven in de rapportages van de Arbeidsinspectie (Veilig werken door hulpverleningsdiensten van augustus 2011) en de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (Brand Chemie-Pack Moerdijk van augustus 2011) opgesteld naar aanleiding van de brand in Moerdijk zijn betrokken bij de totstandkoming van het aanwijsbeleid. In deze rapportages is in hoofdzaak ingegaan op de repressieve inzet tijdens het incident in Moerdijk. In aanvulling hierop wordt een rapportage van de Inspectie OOV en VROM-inspectie verwacht waar nader wordt ingegaan op de rol van veiligheidsregio's op het gebied van de afgifte van bedrijfsbrandweeraanwijzingen, toezicht en handhaving. De bevindingen van deze rapportage waren niet bekend ten tijde van het vaststellen van dit aanwijsbeleid en zullen eventueel in een latere fase in het aanwijsbeleid worden verwerkt.

Het aanwijsbeleid is op basis van het voorgaande geactualiseerd en wordt vanaf 1 januari 2012 toegepast. In dit aanwijsbeleid zijn alle tot op heden (vanaf 1994 tot 1 oktober 2010) ontwikkelde werkprocessen en beleidsnotities in het kader van de huidige regelgeving, als ook de voorgaande regelgeving, verwerkt.

Daarnaast moet het mogelijk zijn om nieuwe werkprocessen en beleidsnotities, bijvoorbeeld ten gevolge van wijziging van de regelgeving, beschikbare technieken en inzichten aan het aanwijsbeleid toe te voegen. Eventuele aanvullende werkprocessen en beleidsnotities zullen, nadat deze zijn vastgesteld door het bestuur van de VRR, als bijlage aan dit aanwijsbeleid worden verbonden.

1.2 Doelstellingen aanwijsbeleid

De doelstelling van dit aanwijsbeleid is het beheersen van bijzondere gevaren voor de openbare veiligheid ten gevolge van industriële activiteiten in het VRR-gebied en het potentiële gevaar voor de openbare veiligheid zo nodig terug te brengen tot een acceptabel niveau. Procedures ten aanzien van beoordelingen in het kader van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's vinden hierbij transparant en eenduidig plaats, zodat alle inrichtingen gelijkwaardig worden benaderd. De nog niet eerder beoordeelde inrichtingen binnen het werkgebied van de VRR worden beoordeeld op de noodzaak tot het instellen van een bedrijfsbrandweer. Inrichtingen met een aanwijsbeschikking die langer dan 10 jaar geleden is vastgesteld, worden vervolgens beoordeeld op noodzaak tot revisie van de beschikking. Op termijn zal voor elke beschikking iedere 5 jaar beoordeeld worden of de beschikking geactualiseerd moet worden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat door veranderingen in de bedrijfsvoering, regelgeving, inzichten of omgeving het hoofd of de bestuurder van een inrichting een verzoek indient tot herziening van de omvang van de bedrijfsbrandweerorganisatie. Indien er sprake is van een mogelijke verlaging van de personele en/of materiële component zoals opgenomen in de aanwijsbeschikking, heeft een verzoek tot herziening, vanwege een eventuele kostenreductie voor de inrichting, prioriteit.

1.3 Geografische reikwijdte aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweren

Het Aanwijsbeleid is van toepassing op het gehele verzorgingsgebied van de VRR en wordt voor het gehele gebied centraal uitgevoerd door het team Advies en Vergunningen van de afdeling Industriële Veiligheid van de VRR.

1.4 Afbakening aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren

Het beleid, zoals geformuleerd in dit document, is er op gericht de in §1.2 genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Dit beleid beperkt zich tot de beschikkingen die leiden tot het wel of niet aanwijzen tot bedrijfsbrandweerplicht. Nadat een beschikking in werking is getreden, wordt deze overgedragen aan het team Toezicht en Handhaving van de afdeling Industriële Veiligheid. Het beleid voor toezicht en handhaving valt buiten de werkingssfeer van dit aanwijsbeleid en is separaat beschreven.

1.5 Reacties externe partners

Vertegenwoordigers van de Arbeidsinspectie, de DCMR, de Gezamenlijke Brandweer en de medewerkers “rampbestrijding” van de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne zijn op de hoogte gebracht van het geactualiseerde aanwijsbeleid en zijn in de gelegenheid gesteld te reageren op dit aanwijsbeleid. De ontvangen reacties zijn in het aanwijsbeleid verwerkt.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op het wettelijk kader van het aanwijzen van bedrijfsbrandweren. In hoofdstuk 3 wordt de visie met betrekking tot het aanwijsbeleid van de VRR toegelicht en worden de uitgangspunten binnen dit beleid behandeld. Hoofdstuk 4 en 5 geven weer hoe de planning en de uitvoering van dit beleid wordt gerealiseerd. Hoofdstuk 6 gaat ten slotte in op de organisatie die nodig is voor de uitvoering van dit beleid. In de bijlage is vervolgens voor specifieke onderwerpen het beleid nader uitgewerkt.

2 WETTELIJK KADER

Voorheen werd het wettelijk kader voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen gevormd door artikel 13 van de Brandweerwet 1985 en het Besluit bedrijfsbrandweren. Op 1 oktober 2010 is deze regelgeving ingetrokken en zijn de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's in werking getreden. Op grond van de nieuwe wet is het bevoegd gezag voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen gewijzigd van het college van Burgemeester en Wethouders naar het bestuur van de Veiligheidsregio. Inhoudelijke verschillen tussen de oude en nieuwe regelgeving zijn voor vrijwel alle betrokken inrichtingen marginaal.

2.1 Artikel 31 Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's

Het bestuur van de veiligheidsregio kan op basis van artikel 31 lid 1 van de Wet veiligheidsregio's een inrichting die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. In de Nota van toelichting verbonden aan het Besluit veiligheidsregio's wordt aangegeven dat het bevoegd gezag beleidsvrijheid heeft ten aanzien van het wel of niet aanwijzen van inrichtingen. Met dit beleidsdocument geeft het bestuur van de VRR invulling aan die beleidsvrijheid. In het Besluit veiligheidsregio's zijn de regels voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing nader uitgewerkt.

Selectiecriteria

In artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's worden specifiek categorieën inrichtingen benoemd die voor een aanwijzing als bedrijfsbrandweerplichtig in aanmerking komen:

- a. inrichtingen als bedoeld in artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen 1999;
- b. inrichtingen met installaties waarop hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit van toepassing is voor zover het betreft:
 - 1°. inrichtingen die geheel of nagenoeg geheel zijn bestemd voor de opslag in verband met vervoer van in die afdeling genoemde stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten;
 - 2°. spoorwegemplacementen voor zover zij geen onderdeel zijn van een inrichting waarop artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is, en
- c. inrichtingen, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet, met uitzondering van de inrichtingen waarop artikel 44 van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen van toepassing is.

Bedrijfsbrandweerrapport

De in artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's genoemde inrichtingen kunnen door het bestuur van de Veiligheidsregio worden aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig. Alvorens tot aanwijzing over te gaan, verzoekt het bestuur van de VRR overeenkomstig artikel 7.2 van het Besluit veiligheidsregio's, het hoofd of de bestuurder van de inrichting, waarvan het bestuur redelijkerwijs kan vermoeden dat deze in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan opleveren, binnen drie maanden na ontvangst van het daartoe strekkend verzoek een rapport inzake de bedrijfsbrandweer over te leggen. In deze rapportage dienen de volgende gegevens te zijn verwerkt:

- a. een algemene beschrijving van de inrichting, van de daarin voorkomende stoffen en de eigenschappen van deze stoffen;
- b. een algemene beschrijving van de processen die in de inrichting plaatsvinden;
- c. een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of een ongeval op het terrein van de inrichting:
 - 1° die gegevens de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend wordt geacht,

- 2° waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan, en
- 3° waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen;
- b. de maatgevende incidentscenario's dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, bedoeld in onderdeel c, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer;
- c. een beschrijving van de organisatie van de nodig geachte bedrijfsbrandweer, waaronder de omvang van het personeel en het materieel.

Indien deze gegevens al zijn opgenomen in een veiligheidsrapport conform Brzo'99, kan in het bedrijfsbrandweerrapport worden volstaan met een verwijzing naar de desbetreffende gegevens.

In het bedrijfsbrandweerrapport worden de meest relevante scenario's voor brandbare, explosieve en toxische stoffen uitgewerkt. Door het bevoegd gezag wordt vervolgens op basis van de scenario's bepaald of er sprake is van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid. De openbare veiligheid is een ruim begrip waarvoor de verstoring van het dagelijks leven de basis vormt. Daardoor kunnen (ernstige) milieuschade, ernstige verstoring van infrastructuur en andere gevolgen, die direct of indirect veroorzaakt worden door een incident, ook aangemerkt worden als bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid.

Bedrijfsbrandweeraanwijzing

Het bestuur van de veiligheidsregio kan een inrichting die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Een inrichting kan worden aangewezen als er schade in de omgeving van die inrichting kan ontstaan die beduidend groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf. Bij de beoordeling worden de mogelijkheden van de overheidsbrandweer betrokken.

Daarnaast kan een inrichting uitsluitend worden aangewezen wanneer blijkt dat door de inzet van de bedrijfsbrandweer het incident kan worden bestreden of het verloop van het incident zodanig gunstig kan worden beïnvloed dat het gevaar voor de openbare veiligheid voorkomen dan wel beperkt kan worden.

Op basis van het bedrijfsbrandweerrapport wordt door het bestuur van de VRR beoordeeld of er sprake is van bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid en of er noodzaak is voor het opleggen van een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Hierbij kunnen naast de in het bedrijfsbrandweerrapport beschreven scenario's ook aanvullende scenario's worden betrokken. De beoordeling wordt in de considerans van de aanwijsbeschikking uitgewerkt, terwijl in de beschikking voorschriften worden opgenomen.

Eisen verbonden aan een bedrijfsbrandweeraanwijzing

De eisen verbonden aan een bedrijfsbrandweeraanwijzing hebben betrekking op het voorkomen, beperken en bestrijden van de gevolgen van brand en ongevallen. Hierbij kunnen op basis van artikel 7.3 lid 5 van het Besluit veiligheidsregio's in de aanwijzing uitsluitend eisen gesteld worden aan:

- a. het opleidingsniveau en de geoefendheid van het personeel van de bedrijfsbrandweer;
- b. de voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering en verbindingen;
- c. het blusmaterieel;
- d. de beschermende middelen;
- e. de alarmering van en samenwerking met de (gemeentelijke) brandweer en andere hulpverleningsorganisaties;
- f. de omvang van het personeel en het materieel van de bedrijfsbrandweer.

De belangrijkste eisen verbonden aan een aanwijzingsbeschikking zijn uitgewerkt in standaardvoorschriften. Deze Algemene Bepalingen zijn op 27 juni 2011 vastgesteld door de directieraad van de VRR. Hierin worden eisen gesteld ten aanzien van:

- a. het veiligheidsbeheerssysteem;
- b. het personeel (aantal en functie);
- c. incidentbestrijdings- en beheersmiddelen;
- d. opleiding;
- e. oefening;
- f. bluswatervoorziening;
- g. melding en alarmering;
- h. verbindingen (communicatie);
- i. beschermende middelen;
- j. alarmering en samenwerking met externe hulpdiensten;

Deze standaardvoorschriften vormen de basis van de eisen die aan een bedrijfsbrandweeraanwijzing worden verbonden. Binnen de mogelijkheden die artikel 7.3 lid 5 van het Besluit veiligheidsregio's biedt, zullen in aanvulling op deze algemene eisen aan een beschikking ook eisen worden verbonden die specifiek voor die inrichting van toepassing zijn.

De aanwijsbeschikking wordt voor onbepaalde tijd afgegeven. De beschikking kan worden herzien in één van de volgende gevallen:

- na wijziging of uitbreiding van een aangewezen inrichting dan wel verandering van de daarin gebezigde processen die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport inzake de bedrijfsbrandweer of het veiligheidsrapport (artikel 7.4 Besluit veiligheidsregio's);
- na wijziging van de omgeving van een aangewezen inrichting die in betekenende mate consequenties heeft voor de maatgevende incidentscenario's, dan wel voor de scenario's voor een mogelijk zwaar ongeval op het terrein van de inrichting (artikel 7.5 Besluit veiligheidsregio's);
- voortschrijdend inzicht ten aanzien van de scenariokeuzes of de introductie van nieuwe (bestrijding)technieken, die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport inzake de bedrijfsbrandweer (algemene bepalingen).

Wettelijke adviseurs

Het bestuur van de veiligheidsregio gaat overeenkomstig artikel 7.3 lid 2 van het Besluit veiligheidsregio's niet over tot het aanwijzen van een inrichting dan nadat de volgende bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, derde lid, door het bestuur in de gelegenheid zijn gesteld advies ter zake uit te brengen:

- a. de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onderdeel d, van de Arbeidsomstandighedenwet (de Arbeidsinspectie);
- b. het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente waarin de inrichting is gelegen;
- c. het bestuursorgaan dat overeenkomstig artikel 2.4 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bevoegd is een omgevingsvergunning voor de inrichting te verlenen (DCMR);
- d. de Minister van Infrastructuur en Milieu, indien de inrichting is gelegen op of deel uitmaakt van een luchthaven als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart.

De eisen verbonden aan een bedrijfsbrandweeraanwijzing worden in een ontwerpbesluit uitgewerkt en aan de bovengenoemde bestuursorganen ter advisering aangeboden. In aanvulling hierop kunnen ook andere bestuursorganen als adviseur worden geraadpleegd.

Overgangsrecht

Procedures met betrekking tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing die gestart zijn voor de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving (1 oktober 2010), worden vanaf deze datum afgehandeld op basis van de nieuwe regelgeving. Voor lopende procedures is in de nieuwe regelgeving geen overgangsrecht opgenomen. Met de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving is hiermee het bevoegd gezag voor reeds afgegeven besluiten, lopende procedures en nieuw te starten procedures het bestuur van de VRR.

Bedrijfsbrandweeraanwijzingen die op 30 september 2010 van kracht waren, zijn op basis van de nieuwe regelgeving onverkort van kracht. Na het vaststellen van dit aanwijsbeleid zullen de lopende en de nieuw te starten procedures worden afgehandeld op basis van dit aanwijsbeleid.

2.2 Samenhang met andere wetgeving

Voor wat betreft de (brand)veiligheid bij een inrichting met industriële activiteiten zijn primair de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Woningwet, de Wet milieubeheer en de Wet veiligheidsregio's van belang.

Op basis van de Woningwet worden eisen gesteld aan het brandveilig bouwen (via het Bouwbesluit) en het brandveilig gebruiken van bouwwerken (via het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken). De Wet milieubeheer is bedoeld om te voorkomen dat inrichtingen gevaar, schade of hinder naar de omgeving toe veroorzaken. De brandveiligheidseisen richten zich primair op het beperken van het gevaar naar de omgeving en niet op het bevorderen van de brandveiligheid binnen de inrichting. De eisen die op grond van de Woningwet en Wet milieubeheer door het bevoegd gezag per inrichting worden opgelegd, zijn opgenomen in de omgevingsvergunning.

Complementair kan een bedrijfsbrandweeraanwijzing gebaseerd op artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's en het daaraan verbonden Besluit veiligheidsregio's worden opgelegd als er sprake is van bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid. Bij het toepassen van dit instrument moeten uitdrukkelijk ook verplichtingen verbonden aan de eerder genoemde omgevingsvergunning worden betrokken. Met de voorschriften verbonden aan een bedrijfsbrandweeraanwijzing kunnen de nog resterende risico's op een aanvaardbaar niveau worden gebracht, waarbij de voorschriften in de beschikking zich vooral, maar niet uitsluitend, richten op repressieve voorzieningen en maatregelen, die tot doel hebben de effecten te beperken en te bestrijden, zodat er geen sprake kan zijn van bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid.

Taken met betrekking tot de omgevingsvergunning worden uitgevoerd door de Regionale Uitvoeringsdienst (DCMR). De taken van de veiligheidsregio's, waaronder bedrijfsbrandweeraanwijzingen, vallen buiten het werkterrein van de Regionale Uitvoeringsdienst. Afstemming bij de totstandkoming van de omgevingsvergunning en een bedrijfsbrandweeraanwijzing is van belang om discrepanties te voorkomen. Voor inrichtingen die vallen onder het Brzo'99 en het Bevi wordt de VRR bij een verzoek om een omgevingsvergunning in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen. Dit biedt de mogelijkheid om maatregelen vast te leggen die een positieve bijdrage leveren aan de fysieke veiligheid buiten de inrichting. Het gaat dan om bouwkundige voorzieningen, brandbeheersende en brandbestrijdingsmaatregelen als bluswatervoorziening en

sprinklers, maar ook om organisatorische maatregelen zoals een bedrijfsnoodplan, onderhoud en inspectie. De DCMR zal als vertegenwoordiger van het bevoegd gezag omgevingsvergunning, bij de procedure voor het tot stand komen van een bedrijfsbrandweeraanwijzing, als adviseur, betrokken worden.

De Wet veiligheidsregio's reguleert de brandveiligheid in het kader van de openbare veiligheid. De wet richt zich op het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen en al hetgeen daarmee verband houdt. Het Besluit veiligheidsregio's (hoofdstuk 7) is een nadere uitwerking van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's, waarin de bedrijfsbrandweer is gereguleerd. Handmatig bediende en (semi) automatische stationaire brandbeveiligingsinstallaties worden aangemerkt als blusmaterieel dat een rol speelt bij de bestrijding of beperking van de effecten verbonden aan de bedrijfsbrandweerscenario's en al hetgeen daarmee verband houdt. Op basis hiervan kunnen aan deze installaties conform artikel 7.3 lid 5 van het Besluit veiligheidsregio's in de aanwijsbeschikking eisen gesteld worden.

3 VISIE, RELEVANTE ONTWIKKELINGEN EN UITGANGSPUNTEN

3.1 Visie

Het bestuur van de VRR onderschrijft het belang voor ontwikkeling van de regio, zowel op het gebied van wonen, werken, recreëren als ondernemen. Nieuwe ontwikkelingen en herstructurering van gebieden zullen voor wat betreft gevaaraspecten op een verantwoorde wijze ingepast moeten worden. Ook voor de bestaande situatie zullen risico's voor mens en milieu aanvaardbaar moeten zijn. De VRR moet in dit kader zorgvuldig omgaan met de risico's binnen in het Rotterdam-Rijnmond gebied. Hierbij is het van belang om de betrokken risico's te onderkennen en goed voorbereid te zijn op incidenten. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Woningwet en de Wet milieubeheer bieden gemeenten en provincie instrumenten om risico's te reduceren. Bedrijfsbrandweeraanwijzingen kunnen complementair bijdragen aan het beheersen van de gevaren verbonden aan industriële activiteiten. De VRR wil het instrument van bedrijfsbrandweeraanwijzingen inzetten om (resterende) gevaaraspecten ten gevolgen van industriële activiteiten, zowel binnen als buiten de inrichting, te beheersen en daarmee een aanvaardbaar risiconiveau te verkrijgen of te continueren. Om een en ander gestructureerd, eenduidig en transparant uit te voeren is consistent aanwijsbeleid met betrekking tot bedrijfsbrandweer van belang.

3.2 Relevante ontwikkelingen

Ontwikkeling in het recente verleden hebben met name betrekking op de gewijzigde regelgeving en de organisatiewijzigingen van de Brandweer Rotterdam. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in bijlage 4 uiteengezet.

Inspectie OOV Onderzoek Chemie-Pack Moerdijk

Met het rapport "Onderzoek Chemie-Pack Moerdijk" van augustus 2011 geeft de Inspectie OOV antwoord op de vraag of de bestrijding van de (effecten van) het grootschalig incident bij Chemie-Pack Moerdijk door de bij de rampenbestrijding betrokken organisaties adequaat verlopen is en op welke punten verbeteringen mogelijk zijn.

In haar rapport besteedt de Inspectie OOV aandacht aan de volgende drie punten: de verantwoordelijkheid van het bestuur van de gemeente Moerdijk en de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant ten aanzien van de voorbereiding op incidenten, de wijze waarop de regionale brandweer Midden- en West-Brabant de brand bij Chemie-Pack heeft bestreden en de interregionale samenwerking en nationale betrokkenheid bij het incident. Op basis van het onderzoek worden door de Inspectie OOV 14 aanbevelingen gedaan, waarvan de volgende aanbevelingen op enige wijze aan bedrijfsbrandweren gerelateerd zijn.

1. Rond met voortvarendheid het aanwijstraject voor bedrijfsbrandweren op het industrieterrein Moerdijk af. Bezie de mogelijkheid van de oprichting van een publiek-private brandweer. Betrek hierbij de ervaringen van andere veiligheidsregio's.
2. Sluit de preventietaken op het gebied van advisering, controle en handhaving zoals die thans door de gemeente Moerdijk worden uitgevoerd en het repressief optreden op elkaar aan.
3. Baseer de verdeling van specialistische middelen op de spreiding van de risico's binnen de veiligheidsregio en beoordeel of de huidige specialistische middelen gezien de risico's toereikend zijn.
4. Spits de vakbekwaamheid (het opleiden, oefenen en bijscholen) toe op de specifieke risico's binnen de veiligheidsregio.

5. Betrek de randvoorwaarden, uitgangspunten en effecten van de operationele en bestuurlijke opschaling nadrukkelijk in het oefenprogramma.
6. Investeer in een robuust systeem van leiding en coördinatie, waarin aandacht is voor het opbouwen van routine en vakmanschap. Voorkom bij grootschalige incidenten dubbelfuncties in de bevelsstructuur.
7. Draag bij toekomstige incidenten en oefeningen met gevaarlijke stoffen zorg voor het ontsmetten van de hulpverleningsdiensten.

De bovenstaande aanbevelingen zijn nadrukkelijk betrokken bij de totstandkoming van dit aanwijsbeleid. Hierbij wordt ten aanzien van de aanbevelingen van de Inspectie OOV het volgende opgemerkt.

1. Met het vaststellen van dit aanwijsbeleid wordt een impuls gegeven aan het verder intensiveren van beoordelingstrajecten in het kader van bedrijfsbrandweren. Op basis van dit beleid, uitbreiding van de ambtelijke capaciteit, het toepassen van een projectmatige aanpak en verdergaande standaardisering kunnen meer procedures worden gevoerd en kunnen deze meer efficiënt worden uitgevoerd. Een publiek-private brandweer is in het gebied met de hoogste concentratie van risicovolle industriële activiteiten reeds volledig operationeel.
2. Bij de totstandkoming van een bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt uitdrukkelijk afgestemd met het team Toezicht en Handhaving. In de Algemene Bepalingen worden eisen gesteld aan het oefenprogramma voor de bedrijfsbrandweer. Controle op en handhaving van deze verplichtingen zijn een onderdeel van het uitvoeringsbeleid toezicht, controle en handhaving bedrijfsbrandweren van de VRR.
3. Met een beoordeling in het kader van de bedrijfsbrandweer wordt op basis van uitgebreide rapportage vastgesteld wat de capaciteit van de bedrijfsbrandweer moet zijn. Hierbij wordt ingegaan op personeel en middelen. Het betreft maatwerk waarbij specifiek de capaciteit wordt bepaald op basis van voor de inrichting specifieke scenario's.
4. Opleiden, oefenen en trainen is een onderdeel van de standaard eisen die aan een aanwijsbeschikking worden verbonden (hoofdstukken 6 en 7 Algemene Bepalingen). Hierbij is uitdrukkelijk aangegeven dat deze aspecten afgestemd moeten zijn op de systemen die binnen de inrichting aanwezig zijn. Het voorgaande vormt onderdeel van het reguliere toezicht.
5. Het oefenprogramma moet overeenkomstig Algemene Bepaling 7.2 gebaseerd zijn op de "Leidraad Oefen". Grootschalig optreden en multidisciplinaire samenwerking is een onderdeel van het oefenprogramma. Deze aspecten vormen een onderdeel van het reguliere toezicht.
6. Over de hiërarchische aansturing binnen de bedrijfsbrandweer zijn geen misverstanden. In het geval bij opschaling ook de overheidsbrandweer betrokken wordt, zal te allen tijde het bevel worden overgenomen door de overheidsbrandweer.
7. Ontsmetting van hulpverleningsdiensten is bij calamiteiten waar toxische of radioactieve stoffen betrokken zijn van groot belang. Regulering van voorzieningen met betrekking tot ontsmetting ligt primair bij arbeidsomstandigheden wetgeving en zal hierdoor niet specifiek in de Algemene Bepalingen of dit aanwijsbeleid worden opgenomen.

Rechtelijke uitspraak inzake CMI

De uitspraak van 22 maart 2011 van het Gerechtshof in Den Haag die betrekking heeft, op de aansprakelijkheid van overheidsorganisaties in het geval er sprake is van onvoldoende handhavend optreden, is betrokken bij de totstandkoming van dit aanwijsbeleid. Deze uitspraak heeft betrekking op de brand bij CMI te Rotterdam van 28

februari 1996, waarbij in onvoldoende mate handhavend is opgetreden tegen geconstateerde overtredingen. Op basis van deze uitspraak wordt vastgesteld dat de beleidsvrijheid van een bestuursorgaan niet per definitie kan worden ingeroepen wanneer er concrete aanwijzingen zijn dat handhavend optreden geboden is. Overheidorganisaties zullen hun verantwoordelijkheden moeten nemen bij hun taak met betrekking tot het toezicht en de controle op de naleving van voorschriften en moeten passende maatregelen nemen indien de veiligheid van personen in het geding is of er schade kan optreden. Op basis hiervan kunnen overheidsorganisaties aansprakelijk worden gesteld indien zij de zorgvuldigheidsnorm hebben geschonden en hierdoor schade aan derden optreedt. Met dit aanwijsbeleid wordt inzichtelijk gemaakt welke werkzaamheden met betrekking tot bedrijfsbrandweeraanwijzingen door de VRR uitgevoerd moeten worden, welke middelen de VRR hiervoor beschikbaar heeft en op welke wijze deze middelen efficiënt kunnen worden ingezet. Op basis van het voorgaande wordt beoogd invulling te geven aan de zorgvuldigheidsnorm waar in de uitspraak aan gerefereerd wordt.

3.3 Uitgangspunten

3.3.1 Procedure aanwijsbeschikking

De procedure om te komen tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing is weergegeven in bijlage 1. De procedure zal in het kader van een kwaliteitszorgsysteem separaat worden uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid bestaat dat deze aangepast zal worden. Indien de procedure in het kader van het kwaliteitszorgsysteem is vastgesteld, zal deze de procedure weergegeven in bijlage 1 vervangen.

De volgende gegevens worden bij de beoordeling betrokken:

- informatie in de aanvraag voor de omgevingsvergunning;
- de voorwaarden opgenomen in de omgevingsvergunning;
- de informatie in het brandveiligheidsplan als dit op grond van de omgevingsvergunning door het bedrijf dient te worden opgesteld;
- informatie opgenomen in het bedrijfsbrandweerrapport, dan wel het veiligheidsrapport, waaronder de geloofwaardige incidentscenario's en de maatgevende incidentscenario's;
- aanvullende informatie aangeleverd door het hoofd of de bestuurder van de inrichting;
- een eventuele inschatting van de nog ontbrekende informatie uitgevoerd door de behandelend ambtenaar.

Geloofwaardige incidentscenario's worden hierbij overeenkomstig artikel 7.2 lid 1c van het Besluit veiligheidsregio's aangemerkt als een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of een ongeval op het terrein van de inrichting:

- die gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend wordt geacht;
- waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan, en;
- waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen.

Maatgevende incidentscenario's zijn hierbij de geloofwaardige incidentscenario's die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer. Hierbij worden de volgende onderdelen betrokken:

- personeel (indien nodig: inclusief redding);
- materieel;
 - middelen voor de repressieve inzet;
 - blusmiddelen zoals bluswater en schuimvormend middel;
 - persoonlijke beschermingsmiddelen;
- de tijd.

Voor genoemde aspecten wordt een maatgevend scenario vastgesteld.

Indien uit de beoordeling blijkt dat er ten gevolge van de activiteiten op de inrichting sprake is van een of meerdere geloofwaardige incidentscenario's zal de inrichting aangewezen worden als bedrijfsbrandweerplichtig. Indien er geen geloofwaardige scenario's zijn, wordt de inrichting niet aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig.

Op basis van de uitwerking van de maatgevende scenario's wordt, indien er sprake is van een aanwijzing, de benodigde omvang van de bedrijfsbrandweer vastgesteld. Hierbij wordt de omvang van de bedrijfsbrandweer bepaald die nodig is om de capaciteit te kunnen leveren die in de maatgevende scenario's bepaald is. Voor de hieronder genoemde aspecten geldt hierbij de maximaal benodigde capaciteit.

- personeel;
- bestrijdingsmaterieel en middelen;
- specialisaties en materieel;
- inzetnelheid en opkomsttijden;
- organisatie en communicatie;
- de tijd indien uit de uitwerking van het scenario blijkt dat die afwijkt van de 6 minuten die is opgenomen in de Algemene Bepalingen.

De beoordeling van wel of niet aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig wordt vervolgens overeenkomstig de procedure opgenomen in het kwaliteitssysteem of, als deze nog niet is vastgesteld, op basis van bijlage 1 uitgewerkt in een beschikking.

3.3.2 Informatie verschaffing

Alvorens tot aanwijzing over te gaan, verzoekt het bestuur van de veiligheidsregio overeenkomstig artikel 7.2 lid 1 van het Besluit veiligheidsregio's het hoofd of de bestuurder van de inrichting, waarvan het bestuur redelijkerwijs kan vermoeden dat deze in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan opleveren, binnen drie maanden na ontvangst van het daartoe strekkend verzoek een rapport inzake de bedrijfsbrandweer over te leggen. Het betrokken artikel geeft een overzicht van de informatie die in het bedrijfsbrandweerrapport aangeleverd moet worden. Indien de betrokken gegevens reeds zijn opgenomen in een veiligheidsrapport, kan in het rapport worden volstaan met een verwijzing naar de desbetreffende gegevens (artikel 7.4 lid 2 van het Besluit veiligheidsregio's).

Het bestuur van de veiligheidsregio kan op basis van artikel 7.2 lid 4 van het Besluit veiligheidsregio's het hoofd of de bestuurder van de inrichting verzoeken om aanvullende gegevens te verschaffen. Indien bij een schriftelijk verzoek om aanvullende informatie geen of onvoldoende gegevens door het hoofd of de bestuurder van de inrichting worden aangeleverd, zal een aanwijsbeschikking opgesteld worden met daarin een operationele basissterkte die gebaseerd is op een inschatting van de aanwezige restructisico's. In de beschikking zal hierbij de inschatting van deze restructisico's expliciet benoemd worden.

Door het ontbreken van essentiële informatie kan hierbij niet worden uitgesloten dat een inrichting een hogere aanwijzing krijgt dan dat in werkelijkheid nodig zou zijn.

3.3.3 Inhoud bedrijfsbrandweerrapport

Om meer eenheid te krijgen in de door de inrichtingen ingediende bedrijfsbrandweerrapportages is door het Landelijk Expertise Centrum Brandweer Brzo de Werkwijzer bedrijfsbrandweren opgesteld. Deze werkwijzer is bedoeld om overheid en bedrijfsleven handvatten te geven om op een adequate manier invulling te geven aan taken met betrekking tot een bedrijfsbrandweer. Deze werkwijzer wordt landelijk als hulpmiddel toegepast, maar heeft geen juridische status.

In de Werkwijzer bedrijfsbrandweren is een hoofdstuk aan het opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport en de daarin opgenomen scenario's gewijd. Ook de beoordeling van het bedrijfsbrandweerrapport door het bevoegd gezag komt in dit hoofdstuk aan de orde. Door hoofdstuk 4 van de werkwijzer als leidraad te gebruiken bij het opstellen (door het hoofd of bestuurder van de inrichting) en het beoordelen (door het bevoegd gezag) van een bedrijfsbrandweerrapport worden discussies over de inhoud en opbouw van de rapportages veelal voorkomen (Bijlage 3). In de werkwijzer wordt ingegaan op de uitvoering van een duidelijke taakanalyse en een goede grafische onderbouwing. In bijlage 5 van de werkwijzer is een lijst (niet limitatief) van referentiescenario's opgenomen. Door de VRR wordt een actuele werkwijzer verstrekt aan de inrichtingen waarvoor een procedure met betrekking tot een eventuele bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt gestart. De bedrijven worden verzocht de systematiek van de werkwijzer aan te houden. In ieder geval zullen alle aspecten die in hoofdstuk 4 van de werkwijzer worden genoemd, uitgewerkt moeten worden in de bedrijfsbrandweerrapportage. De beoordeling zal op basis van §4.5 van de werkwijzer worden uitgevoerd.

3.3.4 Uitwerking van de scenario's bedrijfsbrandweerrapport

Bij het uitwerken van scenario's in het bedrijfsbrandweerrapport moeten per scenario in ieder geval de gegevens weergegeven in §4.3 van de Werkwijzer bedrijfsbrandweren zijn verwerkt. Naast algemene gegevens met betrekking tot de aard, de plaats, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van het incident op het terrein van de inrichting, moeten per scenario randvoorwaarden en aannames die van invloed zijn op de snelheid van de inzet, ongevalgegevens, effecten, schadeontwikkeling en bestrijding worden beschreven.

Voorts moet bij de uitwerking van de scenario's voor wat betreft het toepassen van stationaire voorzieningen, het toepassen van een stikstofdeken en fire-proofing en het toepassen van mobiele blusvoorzieningen bij de opslag van klasse 3 producten rekening worden gehouden met het gestelde in §3.3.23, §3.3.25 en §3.3.26.

De uit te voeren taken van alle scenario's zijn aan praktische uitgangspunten gebonden. Een aantal van deze uitgangspunten is in de Werkwijzer bedrijfsbrandweren uitgewerkt en vormen de basis voor de uitwerking van de scenario's:

- de bedrijfsbrandweerlieden kunnen alleen werken in een omgeving met een stralingswarmte¹ van 3 kW/m² of lager;
- voor het aanbrengen van verplaatsbare monitoren zijn 2 brandweerlieden nodig;
- opgestelde blusvoorzieningen (monitoren voor blussing of koeling) worden bemand door 1 brandwacht;

¹ Uitgangspunt hierbij is dat de stralingsbelasting op het lichaam en de uitrusting van bedrijfsbrandweerpersoneel gelimiteerd wordt.

- de bevelvoerder coördineert de inzet en communiceert met de overheidsdiensten over het incident;
- een bevelvoerder bepaalt de inzet van maximaal 8 manschappen. Bij de inzet van meer manschappen moet er een bevelvoerder bijkomen;
- iedere actie die in de uitgewerkte scenario's wordt benoemd wordt op de plattegrond op schaal uitgebeeld om geen misverstanden over de plaats en reikwijdte van de actie te laten ontstaan;
- het verminderen van de gevolgen van het vrijkomen van sterk huidgiftige, reactieve, oxiderende en agressieve gaswolken wordt uitgevoerd door minimaal 2 gaspakdragers;
- redding van slachtoffers maakt alleen onderdeel uit van het takenpakket van de bedrijfsbrandweer, als deze taak expliciet zichtbaar gemaakt wordt in een geloofwaardig scenario en van daaruit maatgevend is op het aspect "redding".

De geloofwaardige scenario's worden in het kader van een bedrijfsbrandweerprocedure ambtelijk beoordeeld op basis van de gegevens uit het bedrijfsbrandweerrapport en eventueel aanvullende informatie. Bij deze beoordeling is het mogelijk dat op basis van de ambtelijke beoordeling de uitwerking van geloofwaardige scenario's wordt aangepast. Het hoofd of de bestuurder van de inrichting zal op de hoogte worden gebracht van deze aanpassing.

Veiligheidstudies preventieve voorzieningen

In artikel 7.2 onder 1.c.1° van het Besluit veiligheidsregio's is aangegeven dat, bij de uitwerking van de geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario's, rekening gehouden dient te worden met aangebrachte preventieve voorzieningen. Voldoende preventieve voorzieningen met een voor het incidentscenario doelmatige en aantoonbaar geborgde werking kunnen redelijkerwijs het ontstaan van een incident voorkomen. Een bedrijf kan aantonen dat een geloofwaardig bedrijfsbrandweerscenario redelijkerwijs niet kan optreden door het uitvoeren van een veiligheidsanalyse. Een methode die vaak gebruikt wordt voor het uitvoeren van een risico- of veiligheidsanalyse bij Brzo bedrijven is de HAZOP of Hazard and Operability studie. Bij deze studie moeten alle relevante procesonderdelen en acties die in relatie staan tot het scenario worden betrokken. Een dergelijke studie dient door een team dat bestaat uit de juiste deskundigen correct uitgevoerd te worden. Daarnaast zullen in het rapport van die HAZOP studie in ieder geval de risico's van een proces en de gevolgen ervan voor de bediening van het systeem geïdentificeerd moeten worden. Ook zullen de bijbehorende maatregelen (Lines of Defence), die het ontstaan van het incident kunnen voorkomen of de gevolgen ervan kunnen beperken of beheersen, benoemd moeten worden. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een multidisciplinair team, waarin alle voor de risico's relevante disciplines vertegenwoordigd zijn.

In de HAZOP- studie en HAZOP-rapportage moeten in ieder geval de volgende punten worden opgenomen:

- datum en versie van de rapportage;
- beschrijving van de samenstelling van het team en de taken van ieder teamlid;
- beschrijving van het systeem, inclusief specificaties/restricties voor gebruik van het systeem, waarop de HAZOP-studie van toepassing is;
- soort HAZOP die is uitgevoerd (proces, organisatie, procedure, software of een combinatie van deze onderwerpen);
- de HAZOP worksheets;
- verslagen van de verschillende bijeenkomsten van het HAZOP-team;

- bijbehorende Process Flow Diagrams (PFD's) and Piping en Instrumentation Diagrams (P&ID's) en instructies/procedures voor bediening en gebruik van het systeem inclusief ESD;
- actielijsten met naam van de persoon die verantwoordelijk is voor de actie, datum en status van actie.

3.3.5 Rampscenario's

Het Besluit veiligheidsregio's (artikel 7.2, lid 1c) beschrijft een drietal criteria waar geloofwaardige scenario's aan moeten voldoen. Deze criteria zijn in §4.2.4 van dit aanwijsbeleid en §4.2 van de Werkwijzer bedrijfsbrandweren nader uitgewerkt. Die geloofwaardige scenario's die bepalend zijn voor de omvang en uitrusting van de bedrijfsbrandweer zijn de maatgevende scenario's. De scenario's die weliswaar denkbaar zijn, maar die niet meer zelf te bestrijden zijn met een mobiele inzet van de bedrijfsbrandweer, zijn scenario's ter voorbereiding op de rampenbestrijding. Het is mogelijk dat de gevolgen van een incident wel gunstig zijn te beïnvloeden door de bedrijfsbrandweer. Een voorbeeld hiervan is het koelen van objecten die als gevolg van het rampscenario worden blootgesteld aan warmtestraling of vlamcontact.

De beoordeling of een scenario als bedrijfsbrandweerscenario moet worden aangemerkt vindt plaats op basis van artikel 7.2 lid 1c punt 3. Hierin is aangegeven dat "van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen". Indien van de inzet van een bedrijfsbrandweer geen duidelijk effect mag worden verwacht waardoor escalatie kan worden voorkomen, wordt het betrokken scenario als rampscenario aangemerkt. Hierbij wordt bij het bepalen van de mogelijkheden van de bedrijfsbrandweer uitgegaan van een zelfstandig werkende bedrijfsbrandweer en niet van de aanvullende mogelijkheden van de Gezamenlijke Brandweer.

Bij de beoordeling van rampscenario's wordt onderscheid gemaakt tussen het bestrijden van een incident en het beheersen van een incident. Bij het vaststellen van de capaciteit van een bedrijfsbrandweer wordt onderscheid gemaakt tussen een personele en een materiële component.

De scenario's ter voorbereiding op de rampenbestrijding vallen voor wat betreft de personele component voor het bestrijden van het incident buiten de werkingssfeer van de aanwijsbeschikking. De materiële component voor het bestrijden van het incident moet daarentegen wel beschikbaar worden gesteld door de inrichting.

Het is mogelijk om bijvoorbeeld door de inzet van personen en middelen effecten te beheersen, waardoor op voorhand een rampscenario kan worden voorkomen. De bedrijfsbrandweer kan hierdoor ook een bijdrage leveren in de rampenbestrijdingsorganisatie, vanwege de specifieke kennis en middelen. Een voorbeeld hiervan is een voorziening voor het koelen van objecten in de omgeving van een heersende brand. Bij een effectieve bedrijfsbrandweer is daarom expliciet beschouwd of en hoe deze onderdeel kan uitmaken van de rampbestrijdingsorganisatie. Over het algemeen dient hiervoor de samenwerking in technische en organisatorische zin goed geregeld en vastgelegd te zijn in het rampbestrijdingsplan.

Beheersing van incidenten is ook voor rampscenario's, voor zowel de personele als de materiële component, uitdrukkelijk wel een onderdeel van de bedrijfsbrandweeraanwijzing. In de considerans van de beschikking zal indien van toepassing expliciet worden ingegaan op eventuele rampscenario's die voor de inrichting aan de orde zijn. In tegenstelling tot een bedrijfsbrandweerscenario ligt de primaire verantwoordelijkheid voor de rampenbestrijding bij de hulpverleningsdiensten van de overheid en niet bij de inrichtingen. De inrichting dient echter wel de middelen die hiervoor nodig zijn beschikbaar te stellen.

De VR-plichtige Brzo-inrichtingen zijn op basis van artikel 17 van de Wet veiligheidsregio's opgenomen in het regionale rampbestrijdingsplan 'Brzo-inrichtingen'. Het rampbestrijdingsplan 'Brzo-inrichtingen' is een generiek opgesteld plan, dat van toepassing is op de multidisciplinaire incidentbestrijding bij alle betreffende bedrijven in de regio. Het plan is door het bestuur van de VRR vastgesteld op 19 september 2011 en is gericht op het gebruik ervan tijdens het eerste operationele optreden ter plaatse bij een ramp of zwaar ongeval en voor de operationele hulpverleners in het Commando Plaats Incident (CoPI) en het Regionaal Operationele Team (ROT). Daarnaast moet het plan ook gebruikt kunnen worden door de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) en door de individuele leidinggevers van de hulpverleningsdiensten, met name de officieren van dienst van de verschillende dienstonderdelen.

Voorbeelden van veel voorkomende scenario's waarvan de effecten in beginsel als rampscenario aangemerkt worden zijn:

- een tankputbrand met een netto oppervlakte van 1900 m² of meer;
- een full surface brand bij tanks met vaste daken met een diameter van 60 meter of meer;
- een full surface brand bij tanks met drijvende daken met een diameter van 45 meter of meer;
- een BLEVE;
- (stof)explosies.

Het voorgaande is een niet limitatieve lijst. Voor overige aspecten zal bepaald moeten worden wanneer er sprake is van een rampscenario, waarna deze lijst eventueel kan worden aangevuld. Op basis van specifieke situaties kan van het voorgaande afgeweken worden. In de considerans van de aanwijsbeschikking zal gemotiveerd moeten worden waarom het betrokken scenario wel als geloofwaardig scenario moet worden aangemerkt.

3.3.6 De considerans aanwijsbeschikking

De uitkomst van de beoordeling tot bedrijfsbrandweerplicht wordt uitgewerkt in een beschikking. In een considerans wordt hierbij overzichtelijk de gevoerde procedure, de afweging die heeft plaatsgevonden en de besluitvorming uitgewerkt en duidelijk uiteengezet. In de beschikking zullen in ieder geval de volgende aspecten opgenomen worden.

- een samenvatting van de algemene beschrijving van de inrichting en de belangrijkste activiteiten;
- de motivatie waarom de inrichting op basis van artikel 7.2 van het Besluit veiligheidsregio's kan worden aangewezen;
- de beoordeling of de inrichting in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan opleveren (artikel 7.3 Besluit veiligheidsregio's);
- een overzicht van de correspondentie die heeft plaatsgevonden over het aanleveren van een bedrijfsbrandweerrapport en eventuele aanvullende informatie;
- de eventuele aanpassingen en aanvullingen die voor de scenario's ambtelijk zijn doorgevoerd;
- het maximale brandoppervlak dat binnen de inrichting aanwezig is;
- de actuele situatie ten aanzien van een eventueel in het verleden afgegeven beschikking;
- de actuele vergunnings situatie ingevolge de Wabo;
- beoordeling van de noodzaak tot aanwijzing en de bijbehorende motivering;

- de benodigde omvang van de bedrijfsbrandweer, de bijbehorende motivering en de scenario's waarop dit gebaseerd is;
- een eventueel voornemen om de bedrijfsbrandweertaken uit te besteden aan derden, waaronder de Gezamenlijke Brandweer;
- de inbreng van wettelijke adviseurs;
- het schriftelijk of mondeling horen van het hoofd of de bestuurder van de inrichting en de gemotiveerde reactie;
- conclusie;
- besluit;
- een overzicht van de mogelijkheden met betrekking tot bezwaar;
- eventuele aanvullende locatiespecifieke bepalingen;
- algemene of standaard bepalingen.

Hiermee wordt beoogd de besluitvorming op transparante en duidelijke wijze uiteen te zetten. Alle betrokkenen worden hiermee op een adequate wijze geïnformeerd, waardoor discussies en daarmee het aantal bezwaar- en beroepsprocedures beperkt wordt. Daarnaast zal hiermee de handhaafbaarheid van de beschikkingen vergroot worden. In de considerans moeten in ieder geval de volgende aspecten worden opgenomen:

- de omvang van de personele en materiële operationele basissterkte van de bedrijfsbrandweer;
- de minimaal benodigde hoeveelheid koel-/bluswater;
- de minimaal beschikbare hoeveelheid schuimvormend middel en de locatie waar dit is opgesteld;
- eisen die gesteld worden aan preventieve Lines of Defence die van invloed zijn op de omvang van de operationele basissterkte.

De hierboven genoemde bepalingen zijn voor een belangrijk deel opgenomen in de Algemene of standaard bepalingen die in een voorschrift aan de beschikking worden verbonden. Daarnaast zullen met aanvullende bepalingen locatiespecifieke voorwaarden in de beschikking worden opgenomen.

3.3.7 Basisbrandweezorg

Op 1 oktober 2010 is het Besluit veiligheidsregio's in werking getreden. Met dit besluit zijn de Handleiding Brandweezorg uit 1992 en de concept 'Leidraad Repressieve Brandweezorg' vervangen door formele regelgeving.

De eisen met betrekking tot de basisbrandweezorg die aan een veiligheidsregio worden gesteld zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3 van het Besluit veiligheidsregio's. Deze eisen hebben uitsluitend betrekking op het spoedeisende optreden van de brandweer, waarbij sprake is van brand of andere levensbedreigende incidenten en de brandweer een taak heeft. Door de VRR is de basisbrandweezorg voor het verzorgingsgebied uitgewerkt in het Dekkingsplan Brandweer Rotterdam-Rijnmond 1.0 dat op 20 juni 2011 is vastgesteld door het bestuur van de VRR. In het dekkingsplan zijn normtijden opgenomen voor de basiseenheid (tankautospuiter) en het redvoertuig voor brand in een object.

Een basiseenheid is gedefinieerd in artikel 3.1.2 van het Besluit veiligheidsregio's en bestaat uit:

- a. een bevelvoerder;
- b. een chauffeur, tevens voertuigbediener;

- c. twee ploegen van twee manschappen.

De eenheid beschikt over een tankautospuut met uitrusting en is belast met:

- a. brandbestrijding en redding;
- b. technische hulpverlening;
- c. basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen;
- d. ondersteuning bij waterongevallen.

Voor gebouwen met een industrie functie is voor een basiseenheid een opkomsttijd van 10 minuten vastgesteld (tabel 1 §2.4 van het dekkingsplan). Het betreft een opkomsttijd bij de poort van de inrichting. Hierbij is aangegeven dat in de praktijk in 80 procent van de gebouw- en industriebranden de eerst aankomende basiseenheid aan de brandweezorg (tabel 2, hoofdstuk 5 van het dekkingsplan) zal moeten voldoen. Het Besluit veiligheidsregio stelt geen normen voor de opkomsttijd van de overige brandweervoertuigen.

De uitrusting van brandweervoertuigen zijn niet in het Besluit veiligheidsregio's of het dekkingsplan beschreven, maar is voor de VRR gebaseerd op het Branchevoorschrift Standaardbepakking voor Brandweervoertuigen Tankautospuut en hulpverleningsvoertuig, van het Landelijk Netwerk Materieel en Verwerving van de NVBR, versie 2.0 van 1 oktober 2010.

Bij een beoordeling in het kader van een aanwijstraject worden uitdrukkelijk de mogelijkheden van de overheidsbrandweer in het gebied betrokken. Hierbij wordt uitgegaan van de basisbrandweezorg en de daaraan verbonden standaard aanrijdtijden en voorzieningen van een overheidsbrandweer. In het haven- en industriegebied is er sprake van een Gezamenlijke Brandweer. Het betreft een publieke/private organisatie die zowel de taken van de overheidsbrandweer als bedrijfsbrandweertaken van deelnemende inrichtingen uitvoert. Zonder de Gezamenlijke Brandweer zou er in het gebied sprake zijn van de standaard aanrijdtijden en voorzieningen van de overheidsbrandweer. De feitelijke voorzieningen zijn het gevolg van investeringen van de overheid en de deelnemende bedrijfsbrandweerspichtige inrichtingen. De extra voorzieningen die aanwezig zijn door de publiek/private investeringen worden niet meegenomen in de uitgangspunten voor de aanwezige overheidsvoorzieningen. Het is onredelijk als de private investeringen ingezet zouden worden ten behoeve van inrichtingen die op een later tijdstip worden aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig, waardoor wordt uitgegaan van een situatie die er zou zijn als er geen investeringen van bedrijfsbrandweerplichtige inrichtingen waren geweest.

De zorg van de overheidsbrandweren, waaraan in het Besluit veiligheidsregio's wordt gerefereerd, betreft de basiszorg van de overheidsbrandweer als monodisciplinaire activiteit. Op grond van artikel 3 van de Wet veiligheidsregio's is de overheidsbrandweer de instantie die zich primair bezighoudt met het redden van mens en dier en het voorkomen en bestrijden van brand. Er is dus geen enkele eis opgelegd aan de overheidsbrandweer om, zoals in artikel 7.2 lid 1c van het Besluit veiligheidsregio's is beschreven, incidenten die reëel en typerend zijn voor een [gevaarlijke] stof of activiteit zodanig gunstig te beïnvloeden dat escalatie wordt voorkomen. Dit is conform de zorgplicht die is opgenomen in artikel 1.1.a van de Wet milieubeheer een taak voor de veroorzaker van het risico.

Daarnaast kunnen faciliteiten, waaronder kazernes, van de Gezamenlijke Brandweer, doordat er sprake is van een privaat/publiek initiatief, te allen tijde buiten gebruik worden gesteld.

Op basis van het voorgaande gaan wij bij het beoordelen van een bedrijfsbrandweerplicht uit van de standaardtijden en voorzieningen van de overheidsbrandweer, zoals

weergegeven in het Besluit veiligheidsregio's, het Dekkingsplan Brandweer Rotterdam-Rijnmond 1.0 dat op 20 juni 2011 is vastgesteld, het Branchevoorschrift Standaardbepakking voor Brandweervoertuigen Tankautospuiter en hulpverleningsvoertuig, van het Landelijk Netwerk Materieel en Verwerving van de NVBR, versie 2.0 van 1 oktober 2010. Voor het gehele gebied van de VRR geldt hierbij een basiseenheid, een standaard uitgeruste tankautospuiter en een opkomsttijd van 10 minuten in 80% van de gevallen.

3.3.8 Hoorgesprek

Voordat een inrichting wordt aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig wordt op grond van artikel 7.3 lid 2 van het Besluit veiligheidsregio's, het hoofd of de bestuurder van de inrichting in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord. Daarbij kan een zienswijze gegeven worden op zowel het gevolgde procedure als de voorwaarden die aan de beschikking zijn verbonden. Een zienswijze kan hierbij zowel mondeling (hoorgesprek) als schriftelijk worden gegeven. Indien gekozen wordt voor een hoorgesprek, dan dient dit gevoerd te worden met het hoofd of de bestuurder van de inrichting of met een bedrijfsvertegenwoordiger die namens deze vertegenwoordigingsbevoegd is. Deze laatste persoon dient middels een machtiging in samenhang met een actueel uittreksel van de Kamer van Koophandel van de inrichting aan te kunnen tonen dat hij/zij hiertoe bevoegd is. De VRR wordt bij dit gesprek vertegenwoordigd door het hoofd van de Afdeling Industriële Veiligheid en de behandelend ambtenaar. Het hoorgesprek is niet bedoeld om een discussie over de beschikking te voeren maar om het hoofd of de bestuurder van de inrichting de gelegenheid te geven zijn visie uiteen te zetten. Van het hoorgesprek wordt verslag gemaakt. De zienswijze (mondeling en/of schriftelijk) wordt vervolgens in de definitieve beschikking behandeld en indien daar aanleiding toe is zal de beschikking aangepast worden op basis van de ingebrachte zienswijze.

3.3.9 Algemene of standaard bepalingen

De standaard voorschriften voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen zijn in de Algemene Bepalingen voor bedrijfsbrandweren (hierna te noemen: "algemene bepalingen") uitgewerkt. In de aanwijsbeschikkingen wordt een voorschrift opgenomen, waarmee deze bepalingen van toepassing worden verklaard. Het betreft de standaard voorschriften die in beginsel aan een bedrijfsbrandweerbeschikking worden verbonden. Naast deze standaard voorschriften worden ook aanvullende voorschriften in de beschikking opgenomen. Met deze aanvullende voorschriften kunnen locatie- en inrichtingspecifieke voorschriften in de beschikking worden opgenomen. Afwijkingen van de standaard en aanvullende voorschriften worden in de considerans van de beschikking gemotiveerd. De algemene bepalingen en een bijbehorende toelichting zijn separaat door de Directieraad van de VRR op 27 juni 2011 vastgesteld. Voor alle nieuw af te geven aanwijsbeschikkingen worden de meest recente, door de directieraad vastgestelde algemene bepalingen opgelegd. Deze algemene bepalingen zijn gebaseerd op het landelijke model "algemene bepalingen voor bedrijfsbrandweren". De term "algemene bepalingen" wordt landelijk toegepast en is een begrip binnen de VRR. Met de term "algemene bepalingen" kan echter de suggestie worden gewekt dat het algemeen verbindende voorschriften zijn, die voor alle bedrijfsbrandweren, zonder meer, van toepassing zijn. Feitelijk is er sprake van "standaard bepalingen" die per beschikking worden opgelegd. Vanaf het moment dat de "algemene bepalingen" van 27 juni 2011 worden herzien, zal de term "Algemene Bepalingen voor bedrijfsbrandweren" gewijzigd worden in "Standaard Bepalingen voor bedrijfsbrandweren".

3.3.10 Tijdelijkheid aanwijsbeschikking

Een aanwijsbeschikking wordt afgegeven voor onbepaalde tijd en het bevoegd gezag kan de beschikking herzien als aan één van de in paragraaf 2.1 genoemde voorwaarden wordt voldaan. In het geval er sprake is van uitbreiding of wijziging van de activiteiten die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport inzake de bedrijfsbrandweer of het veiligheidsrapport wordt het hoofd of de bestuurder van de inrichting verzocht een aangepast bedrijfsbrandweerrapport aan te leveren. Hierna wordt een nieuwe beoordeling uitgevoerd en kan eventueel een nieuwe beschikking worden afgegeven.

3.3.11 Ambtshalve wijziging

In het geval er geen sprake is van gewijzigde inrichtingsactiviteiten maar wel sprake is van wijziging van de omgeving van de inrichting, voortschrijdend inzicht of gewijzigde bestrijdingstechnieken zal een ambtshalve wijziging van de beschikking plaatsvinden. Hierbij zal het hoofd of de bestuurder van de inrichting de mogelijkheid worden geboden om aangepaste scenario's aan te leveren. Als hiervan geen gebruik wordt gemaakt zullen de scenario's op basis van de beschikbare informatie ambtelijk worden aangepast. Voor VR-plichtige bedrijven zal op basis van het Brzo'99 iedere 5 jaar een herziening van de bedrijfsbrandweerrapportage, als onderdeel van het VR, moeten plaatsvinden. Indien er sprake is van een VR-plichtig bedrijf dat op korte termijn een herzien VR moet indienen, kan besloten worden dit VR-traject af te wachten om daarna tot een ambtshalve wijziging van de beschikking te komen.

Een ambtshalve wijziging van de beschikking kan betrekking hebben op het laten vervallen van bepalingen, toevoegen van bepalingen en wijzigen van bepalingen. Voor een ambtshalve wijziging wordt, met uitzondering van de hierboven beschreven wijze van informatievoorziening, de reguliere procedure voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing gevolgd.

3.3.12 Aanwijzing op basis van gelijkwaardigheid

Het hoofd of de bestuurder van de inrichting kan ervoor kiezen de geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario's te beheersen/bestrijden met behulp van automatisch werkende stationaire installaties. Dit kan er toe leiden dat de omvang van een bedrijfsbrandweerorganisatie, qua hoeveelheid operationele functies en voertuigen, beperkt kan blijven of (in bijzondere gevallen) zelfs tot nul gereduceerd kan worden.

Een aanwijzing die alleen betrekking heeft op mensen of alleen op middelen, is geen aanwijzing in de zin van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's en hoofdstuk 7 van het Besluit veiligheidsregio's. Dat betekent uiteraard niet dat het bevoegd gezag en de inrichting geen afspraken kunnen maken over het treffen van voorzieningen waardoor een aanwijzing kan worden voorkomen. Een en ander kan bijvoorbeeld binnen de reikwijdte van de wet in de omgevingsvergunning worden vastgelegd.

Met een bedrijfsbrandweer wordt een hoge mate van beschikbaarheid ($\geq 98\%$) beoogd die gebaseerd is op het aantal uren in een kalenderjaar. Het hoofd of de bestuurder van de inrichting zal daarom in het bedrijfsbrandweerrapport informatie moeten opnemen waarmee gelijkwaardigheid wordt aangetoond ten opzichte van een inzet van de bedrijfsbrandweer. Het gaat in dergelijke situaties altijd om inrichtingen die beschikken over een omgevingsvergunning.

De voorschriften in een omgevingsvergunning richten zich primair op de bescherming van het milieu tegen de gevolgen van de binnen de inrichting uitgevoerde activiteiten. De

aanwezigheid van de middelen die nodig zijn voor het bestrijden van het incident en het beheersen van de gevolgen ervan kunnen op grond van art. 8.11, derde lid van de Wet milieubeheer voorgeschreven worden in de omgevingsvergunning.

Zodra er echter sprake is van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid, kan niet volstaan worden met voorschriften verbonden aan een omgevingsvergunning. Er is dan namelijk ook sprake van een situatie waarbij de VRR zelf een wettelijke taak heeft in het kader van de openbare veiligheid. Ook als de aanwezigheid van de stationaire installatie in de omgevingsvergunning is geregeld mag in een bedrijfsbrandweeraanwijzing de installatie worden benoemd en kunnen hieraan nadere eisen worden gesteld. Een voorbeeld hiervan is de verplichting om aan te tonen dat de betrokken voorziening gelijkwaardig is aan een bedrijfsbrandweerinzet. Het gaat hier immers om complementaire regelgeving. Strijdigheid tussen de voorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning en de bepalingen verbonden aan de aanwijsbeschikking wordt voorkomen door in een vroeg stadium van de aanwijsprocedure af te stemmen met het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning.

Bij het toepassen van stationaire installaties worden de volgende punten in acht genomen:

- het hoofd of de bestuurder van de inrichting dient in het bedrijfsbrandweerrapport gelijkwaardigheid van de installatie met een bedrijfsbrandweerinzet aan te tonen. Hierbij dient specifiek aandacht besteed te worden aan het verloop van het incident met de bijbehorende taak/tijdanalyse en het normatieve referentiekader waartegen de installatie is aangelegd, de kwaliteit van de installateur die de installatie heeft aangelegd (productcertificaat) en de gebruikte materialen, beschikbaarheid van de installatie, de dekkingsgraad van de installatie ten opzichte van het geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario, continue borging van de kwaliteit van de installatie, robuustheid en beschikbaarheid van de installatie, onderhoud en beheer van de installatie (onderhouds- en inspectiecertificaat) en bekendheid met en deskundigheid over de werking van de installatie (welke factoren beïnvloeden de beoogde werking) en van het personeel dat op de inrichting werkzaam is;
- in de considerans van de beschikking wordt het bewuste scenario uitgewerkt waarbij de fysieke inzet van de bedrijfsbrandweer wordt beschreven;
- in de beschikking wordt de personele en materiële component van de uitwerking inclusief de fysieke inzet van een bedrijfsbrandweer, opgenomen;
- in de beschikking wordt aangegeven dat de voorwaarden van het voorgaande punt niet van toepassing zijn indien de in het bedrijfsbrandweerrapport opgevoerde stationaire installatie is gerealiseerd en deze installatie dezelfde beschikbaarheid en betrouwbaarheid heeft als een inzet van de bedrijfsbrandweer.

Duidelijk moet zijn dat het een keuze is van het hoofd of de bestuurder van de inrichting om te investeren in stationaire voorzieningen in plaats van de bedrijfsbrandweer. De constatering dat een bedrijf een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan vormen en een bedrijfsbrandweerorganisatie nodig is om de geloofwaardige scenario's te beheersen en/of te bestrijden blijft te allen tijde de juridische grondslag voor de aanwijzing.

3.3.13 Gefaseerde beschikking

Het hoofd of de bestuurder van de inrichting kan bij het opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport reeds zicht krijgen op een situatie binnen de inrichting die afwijkt van de bestaande situatie en die tevens van invloed kan zijn op de omvang van een eventuele aanwijzing. Op basis hiervan kan een gefaseerde beschikking worden

afgegeven. De betrokken maatregel dient in het bedrijfsbrandweerrapport minimaal op hoofdlijnen beschreven te zijn, en voorzien te zijn van een planning met tijdpad en beslistmomenten voor de uitvoering ervan. Het gaat hierbij om de implementatie van zekere maatregelen. Bij een zekere maatregel dient gedacht te worden aan een voornemen waarvoor reeds sprake is van reservering van een beschikbaar budget, waarbij de maatregel wordt gerealiseerd binnen een periode van maximaal 2 jaar nadat de beschikking in werking is getreden. Overstijgt de uitvoering de termijn van 2 jaar dan zal op termijn in een nieuw traject een geactualiseerde beschikking opgesteld moeten worden.

In een gefaseerde beschikking worden twee fasen onderkend. Fase 1 van de beschikking heeft betrekking op de personele en materiële component van de bedrijfsbrandweer voor de actuele situatie ten tijde van het opstellen van het bedrijfsbrandweerrapport. Fase 2 heeft vervolgens betrekking op de personele en materiële component van de bedrijfsbrandweer na de realisatie en implementatie van de beschreven wijziging. Omdat het bestuur van de veiligheidsregio ten tijde van het opstellen van de aanwijsbeschikking niet in de gelegenheid was om de gedetailleerde informatie, over deze nieuwe situatie te beoordelen, kunnen aan de aanwijsbeschikking tevens voorschriften met voorwaarden verbonden worden. Hierbij kan gedacht worden aan de verplichting voor het hoofd of de bestuurder van de inrichting om bepaalde documenten ter beoordeling voor te leggen aan het bestuur van de VRR en de mogelijkheid te bieden om naar aanleiding hiervan nadere informatie te vragen. Nadat een inrichting aantoonbaar aan de voorwaarden heeft voldaan, kan door het hoofd of de bestuurder van de inrichting een gemotiveerd verzoek worden ingewilligd om over te gaan naar de tweede fase. Het hoofd of de bestuurder van de inrichting krijgt een schriftelijke reactie op dit verzoek.

3.3.14 24 uurs- en niet 24 uursbedrijven

De inrichtingen binnen het VRR-gebied kunnen worden onderverdeeld in inrichtingen die wel of geen 24 uurs bedrijfsvoering hebben. Bij de beoordeling in het kader van een bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt voor inrichtingen waar geen 24 uurs bedrijfsvoering van toepassing is uitdrukkelijk de mogelijkheid geboden om in een aanwijzing voor wat betreft de capaciteit van de bedrijfsbrandweer onderscheid te maken tussen verschillende delen van de dag.

Voor de betrokken bedrijven moet bij de beoordeling van de geloofwaardige scenario's worden bepaald of de geloofwaardige scenario's van toepassing zijn voor de tijden dat de inrichting niet in bedrijf is. Indien buiten bedrijfstijden bepaalde geloofwaardige scenario's niet van toepassing zijn en daarmee een andere omvang van de bedrijfsbrandweer voor een deel van de dag verantwoord is, wordt ten aanzien van de omvang van de bedrijfsbrandweer onderscheid gemaakt tussen de situatie waarbij de inrichting wel en niet in bedrijf is. Indien op basis van de, eventueel ambtelijk aangepaste, geloofwaardige scenario's verschillen tussen de maatgevende scenario's niet aangetoond kunnen worden, wordt er in de bedrijfsbrandweeraanwijzing geen onderscheid gemaakt tussen de periode waarin de inrichting wel en niet in bedrijf is.

3.3.15 Uitbesteden bedrijfsbrandweezorg

Het hoofd of de bestuurder van de inrichting heeft de mogelijkheid de bedrijfsbrandweezorg uit te besteden aan een externe partij, zoals een contractor. Voor het uitbesteden van de bedrijfsbrandweertaken is, overeenkomstig de algemene of standaard bepalingen, toestemming van het bestuur van de VRR noodzakelijk. Het hoofd of de bestuurder van de inrichting kan in het bedrijfsbrandweerrapport vermelden of tijdens het hoorgesprek aangegeven dat de bedrijfsbrandweezorg wordt uitbesteed en op welke wijze dit plaatsvindt. Indien na het van kracht worden van de aanwijsbeschikking

wordt besloten om tot uitbesteding over te gaan, moet het hoofd of de bestuurder van de inrichting het contract overleggen, waarna pas tot uitbesteding mag worden overgegaan nadat het bestuur van de VRR akkoord is. Het toetsen door middel van een audit, test of een schriftelijke onderzoek, in hoeverre wordt voldaan aan de Algemene of standaard bepalingen behorend bij de aanwijzingsbeschikking, is de voorwaarde om toestemming te kunnen verlenen.

De VRR kan nadere eisen stellen op het gebied van repressieve en preventieve dienstverlening in de vorm van onderlinge waarborging met betrekking tot communicatie, opleiding en training en contractuele vrijwaring en aansprakelijkheid bij incidenten en calamiteiten.

De VRR zal in juridische procedures en handhavingkwesties primair de aangewezen inrichting als juridische eenheid aanspreken. De dienstverlening door contractors (site-trekkers) blijft onder de eindverantwoordelijkheid vallen van het hoofd of de bestuurders van de betrokken aangewezen inrichting.

3.3.16 Functies

Overeenkomstig artikel 2 lid 1 van het Besluit personeel veiligheidsregio's worden bij ministeriële regeling voor het personeel van de brandweer (zgn. brandweerfuncties) regels gesteld voor de functies, genoemd in bijlage 1 van dit besluit, en de daarbij behorende eisen voor opleiden, examineren, bijscholen en oefenen. Daarnaast kunnen overeenkomstig artikel 2 lid 4 van dit besluit voor de bedrijfsbrandweerfuncties regels gesteld worden voor:

- a. bedrijfsbrandweer bestrijder petrochemie;
- b. bedrijfsbrandweer bestrijder tankincidenten;
- c. bedrijfsbrandweer bevelvoerder;
- d. bedrijfsbrandweer bevelvoerder vliegtuigbrand;
- e. bedrijfsbrandweer officier van dienst;
- f. bedrijfsbrandweer officier van dienst vliegtuigbrand;
- g. bedrijfsbrandweer manschap a;
- h. bedrijfsbrandweer manschap a bestrijder vliegtuigbrand.

In de Nota van toelichting behorende bij het Besluit veiligheidsregio's is aangegeven: "Bij de aanwijzing van functies kan worden uitgegaan van zowel de brandweerfuncties als van de bedrijfsbrandweeraanwijzing die worden genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's. Ook is het mogelijk om andere functiebenamingen te gebruiken."

Voor beschikkingen in het kader van een bedrijfsbrandweer zal op basis van het voorgaande zo veel als mogelijk aansluiting worden gezocht bij het Besluit personeel veiligheidsregio's. Hierbij kunnen alle functies genoemd in bijlage 1 van dit besluit, maar ook aanvullende functies worden voorgeschreven. Bedrijfsbrandweerfuncties bedoeld in artikel 2 lid 4 van het Besluit personeel veiligheidsregio's en de bijbehorende opleidingseisen zullen uitsluitend in een bedrijfsbrandweeraanwijzing worden opgenomen als deze landelijk erkend zijn en als aangetoond is dat de hieraan verbonden opleiding in overeenstemming is met de voor de inrichting van toepassing zijnde geloofwaardige scenario's.

In de Nota van toelichting van het Besluit veiligheidsregio's is aangegeven: "De aanwijzing moet betrekking hebben op de mensen en de middelen die beschikbaar zijn in de inrichting. Een aanwijzing die alleen betrekking heeft op mensen of alleen op middelen, is dan ook geen aanwijzing in de zin van artikel 31 van de wet en hoofdstuk 7". Op basis hiervan zal in een bedrijfsbrandweeraanwijzing minimaal 1 functie weergegeven in artikel 2 lid 1 of artikel 2 lid 4 van het Besluit personeel veiligheidsregio's opgenomen worden.

Op basis van arbeidsomstandighedenregelgeving (artikel 15) hebben bedrijven, naast de verplichting tot het organiseren van een bedrijfsbrandweer veelal ook een verantwoordelijkheid voor het organiseren van een bedrijfsnoodorganisatie. Bedrijfshulpverleners (BHV-ers) kunnen deel uitmaken van een bedrijfsnoodorganisatie. Belangrijk daarbij is ten aanzien van de verschillen tussen BHV-ers en bedrijfsbrandweerpersoneel een aantal zaken te onderkennen [referentie werkwijzer]:

1. De omstandigheden voor de inzet van een BHV-er zijn in het algemeen anders dan de omstandigheden waaronder een medewerker van de bedrijfsbrandweer mag worden ingezet. Dit heeft te maken met de doelstellingen van de verschillende regelgeving. Een BHV-er mag vanuit zijn basistaak te allen tijde worden betrokken bij taken voor alarmering, kleine blussing, verlenen van eerste hulp, evacuatie en begidsing voor de hulpdiensten. Van een dergelijke BHV-er mag worden verwacht dat hij hulp biedt aan collega's, gasten van een bedrijf of leveranciers of contractors, zonder zichzelf in groot gevaar te brengen. In bijzondere situaties kunnen BHV-ers aanvullend zijn opgeleid, toegerust en beoefend om meer specialistische taken te kunnen uitvoeren, zoals het opruimen van kleine spills en het inschakelen van stationaire brandblusvoorzieningen. De bedrijfsbrandweer zal echter altijd actief worden betrokken bij de beperking en bestrijding van een ontwikkelend zwaar ongeval en kan daarvoor taken uitvoeren onder risicovolle omstandigheden. In tegenstelling tot de BHV-er is de bedrijfsbrandweer hiertoe altijd opgeleid, toegerust en beoefend.
2. Het bevoegd gezag voor het toezien op de bedrijfsnoodorganisatie, zoals hierboven omschreven, is de Arbeidsinspectie. Het bevoegd gezag voor bedrijfsbrandweertzorg is het bestuur van de veiligheidsregio. Als in voorkomend geval in een bedrijfsbrandweerrapportage wordt voorgesteld om bedrijfsbrandweerfuncties te laten vervallen en hiervoor BHV-functies in te zetten, dient goed afgewogen te worden welke afstemming omtrent het toezicht moet plaatsvinden met de arbeidsinspectie. De BHV-er kan immers BHV-taken voor zijn rekening nemen of activiteiten voor de bedrijfsbrandweer uitvoeren, waarbij de toezichtstaken op naleving van de regelgeving respectievelijk valt onder de Arbeidsinspectie en de veiligheidsregio. Bij een daadwerkelijke inzet zal elke functionaris die bijdraagt aan een inzet onder de verantwoordelijkheid vallen van de operationeel verantwoordelijke, zoals de Officier van Dienst of bevelvoerder bedrijfsbrandweer.
3. In het bedrijfsnoodplan van het bedrijf komen bedrijfsbrandweer- en bedrijfshulpverleningstaken bij elkaar. Het noodplan dient voldoende informatie te bevatten omtrent omvang, taak, wijze van inzet en materiaal van deze inzet. Voor bedrijven vallend onder het Brzo is dit tevens geregeld in het Intern Noodplan welke in het besluit is opgenomen.

Bij de inzet van BHV-ers voor bedrijfsbrandweerscenario's en incidenten binnen industriële inrichtingen gelden de volgende aandachtspunten.

1. BHV-ers hebben niet altijd de juiste training of opleiding gehad om beginnende incidenten binnen de procesindustrie op deskundige wijze te kunnen bestrijden of te beheersen. Als voorbeeld is te noemen het koelen van opslagtanks middels vast opgestelde monitoren. Als dit niet op de juiste manier gebeurt kunnen er onacceptabele krachten optreden in de tankwand die vervorming tot gevolg kunnen hebben. Wel kunnen BHV-ers eventueel ingezet worden voor het (op afstand) activeren van stationaire voorzieningen zoals deluge of briesel systemen en volledig automatische foamsystemen mits deze BHV-ers kunnen aantonen te beschikken over de juiste kennis en getraind zijn in het bedienen van de

- systemen en daarmee in de taak/taakanlyse aangemerkt kunnen worden als deskundig persoon.
2. Een BHV-er heeft vaak niet de kleding en uitrusting om zich veilig in de buurt van het incident te begeven. Het is niet verantwoord een BHV-er zonder beschermende middelen in te zetten bij een stralingsbelasting van meer dan 1 kW/m². Een inzet van als deskundig persoon aan te merken BHV-ers bij een stralingsbelasting van maximaal 1 kW/m² is wel mogelijk, mits er geen sprake is van toxische wolken.

Een BHV-functie is niet opgenomen in artikel 2 lid 1 of artikel 2 lid 4 van het Besluit personeel veiligheidsregio's en wordt hierdoor niet als een (bedrijfs)brandweefunctie aangemerkt. De personele component van een bedrijfsbrandweeraanwijzing kan hierdoor niet uitsluitend door BHV-personeel worden ingevuld. Het is wel mogelijk om een BHV-er als onderdeel van de personele component op te nemen als aanvulling op de overige (bedrijfs)brandweefuncties door het toekennen van taken aan BHV-ers in de tijd/taakanlyse.

Voor de BHV-organisatie van een inrichting is primair de arbeidsomstandighedenregelgeving van toepassing. Bescherming van personeel dat als BHV-er ingezet wordt is primair de taak van de Arbeidsinspectie. In het kader van een bedrijfsbrandweerprocedure zal de Arbeidsinspectie op basis van artikel 7.3 lid 2 van het Besluit veiligheidsregio's in de gelegenheid worden gesteld om advies uit te brengen. Bescherming van in te zetten BHV-ers zal met name gebaseerd worden op basis van dit advies. Daarnaast zijn in het kader van een bedrijfsbrandweeraanwijzing regels voor de inzet van BHV-ers uitgewerkt. Voor ieder afzonderlijke scenario dient beoordeeld te of er geen onacceptabele situaties ontstaan waarbij het welzijn van de BHV-er in gevaar komt.

- een BHV-er mag in geval van brand alleen ingezet worden bij een stralingsbelasting van maximaal 1 kW/m²;
- als de BHV-er de inzet uitvoert in een daarvoor geschikt bluspak met adembescherming (conform de standaard uitrusting van een brandwacht) en de hierbij behorende diploma's (conform de eisen in de algemene of standaard bepalingen) is een inzet tot maximaal 3 kW/m² stralingsbelasting mogelijk;
- een BHV-er mag alleen stationaire installaties lokaal activeren als wordt voldaan aan het bovenstaande en hij/zij een goede kennis heeft van de stationaire installaties en aantoonbaar getraind is in het gebruik van deze installaties;
- een BHV-er mag niet ingezet worden bij de bestrijding van toxische scenario's;
- een BHV-er mag alleen vast opgestelde monitoren bedienen. De BHV-er moet daarbij aantoonbaar een bronbestrijdings opleiding hebben gevolgd en specifiek getraind zijn in het koelen van procesinstallaties op het eigen terrein.
- een BHV-er mag handelingen uitvoeren en uitsluitend stationaire systemen bedienen mits zij aantoonbaar zijn getraind hiervoor en niet blootgesteld worden aan warmtestraling van meer dan 1 kW/m² en/of toxische stoffen.

3.3.17 Opleidingen

Opleiding van medewerkers van de bedrijfsbrandweer is essentieel om tot een verantwoorde en efficiënte inzet te komen. Met het Besluit personeel veiligheidsregio's van 24 juni 2010 zijn regels voor opleidingseisen ten aanzien van personeel van brandweerorganisaties gesteld.

Overeenkomstig artikel 2 lid 1 van het Besluit personeel veiligheidsregio's worden bij ministeriële regeling voor het personeel van de brandweer (zgn. brandweefuncties) regels gesteld voor de functies, genoemd in bijlage 1 van dit besluit, en de daarbij

behorende eisen voor opleiden, examineren, bijscholen en oefenen. Daarnaast worden in artikel 2 lid 4 van dit besluit een aantal specifieke bedrijfsbrandweerfuncties benoemd (zie § 4.2.15). Overeenkomstig artikel 3 lid 1 van dit besluit behoort bij functies een functiegerichte opleiding die wordt afgesloten met een rijksexamen. Op basis van het voorgaande is het mogelijk dat bij ministeriele regeling voor specifieke bedrijfsbrandweerfuncties afwijkende eisen ten aanzien van opleiding, examen, bijscholing en oefening worden gesteld. Tijdens het vaststellen van dit Aanwijsbeleid waren er nog geen specifieke eisen voor bedrijfsbrandweerfuncties uitgewerkt.

In bijlage 2 van dit besluit wordt ingegaan op gelijkwaardigheid van eerder behaalde diploma's. Bij het vaststellen van het opleidingsniveau van personeel van de bedrijfsbrandweer wordt zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij het Besluit personeel veiligheidsregio's en de bijbehorende ministeriële regelingen.

In de Nota van toelichting behorende bij het Besluit veiligheidsregio's is aangegeven: "Bij de aanwijzing van functies kan worden uitgegaan van zowel de brandweerfuncties als van de bedrijfsbrandweerfunctie die worden genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's. Ook is het mogelijk om andere functiebenamingen te gebruiken."

Voor beschikkingen in het kader van een bedrijfsbrandweer zal op basis van het voorgaande zo veel als mogelijk aansluiting worden gezocht bij het Besluit personeel veiligheidsregio's. Hierbij kunnen alle functies genoemd in bijlage 1 van dit besluit en de bijbehorende opleidingseisen, maar ook aanvullende functies en opleidingseisen worden voorgeschreven. Bedrijfsbrandweerfuncties bedoeld in artikel 2 lid 4 van het Besluit personeel veiligheidsregio's en de bijbehorende opleidingseisen zullen uitsluitend in een bedrijfsbrandweeraanwijzing worden opgenomen als deze landelijk erkend zijn en als aangetoond is dat de hieraan verbonden opleiding in overeenstemming is met de voor de inrichting van toepassing zijnde geloofwaardige scenario's.

3.3.18 Oefenen

Opleiding van bedrijfsbrandweerpersoneel is gericht op het vakbekwaam worden ten aanzien van kerntaken en competenties behorende bij de specifieke functies. Daarnaast is het van belang dat het personeel van de bedrijfsbrandweer vakbekwaam blijft (middels bijscholen en oefenen). Hiervoor zal de VRR erop toezien dat het hoofd of de bestuurder van de inrichting de verantwoordelijkheid neemt voor het vakbekwaam worden en blijven van haar personeel.

In artikel 7.2, sub a, Besluit veiligheidsregio's is gesteld dat in de bedrijfsbrandweeraanwijzing eisen gesteld kunnen worden aan de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer waarbij de functies genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's kunnen worden aangewezen.

De bedrijfsbrandweer wordt geoefend beschouwd indien de personen die deel uitmaken van de operationele basissterkte van de bedrijfsbrandweer beschikken over:

- kennis en vaardigheden in overeenstemming met het opleidingsniveau (basis en specifiek);
- kennis ten aanzien van de inrichting en de aanwezige gevaren en processen;
- kennis en vaardigheden om de aanwezige incidentbestrijdings- en beheersmiddelen adequaat te kunnen bedienen;
- kennis van de Alarmerings-, Uitrust- en Inzetprocedures in de noodorganisatie (de AUI);
- een jaarlijks oefenprogramma en -rooster, dat bovenstaande kennis en vaardigheden op voldoende niveau brengt en waarborgt.

Overeenkomstig de Algemene Bepalingen dient voor een bedrijfsbrandweer een oefenprogramma te worden opgesteld. Het oefenprogramma dient te zijn gebaseerd op de 'Leidraad oefenen'. Het programma bevat hiermee alle relevante oefenonderdelen om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en is toegespitst op de systemen die op de inrichting van toepassing zijn. Het oefenprogramma bevat naast de algemene doelen (modules) tevens onderdelen om kennis en vaardigheden omtrent de inrichting en bestrijdingsmaterieel op voldoende niveau te brengen en waarborgen. Het oefenprogramma dient opgenomen te worden in het bedrijfsbrandweerbeheersysteem. Oefeningen/evaluaties moeten geregistreerd worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek.

In deze leidraad worden eisen gesteld aan oefeningen ten aanzien van:

- a. het oefenbeleid;
- b. de oefendoelen;
- c. de kwaliteit van het oefenen;
- d. de oefencycli.

Verantwoord oefenen is een cyclisch proces. Het begint met het vaststellen van de doelen van het bedrijfsspecifieke oefenbeleid. Dit gebeurt op strategisch niveau en wordt bekrachtigd door het management van het bedrijf. Vervolgens vertalen de lokale oefencoördinatoren het oefenbeleid naar tactisch niveau (uitvoeringsniveau) in de vorm van jaarplanningen. Het proces eindigt met de uitvoering en evaluatie van het oefenbeleid. Het voorgaande is in §7.3 tot en met §7.10 van de Werkwijzer Bedrijfsbrandweren nader uitgewerkt.

3.3.19 Inzet operationeel personeel zonder brandweerruitrusting

In §3.3.4 wordt ingegaan op de maximale stralingsbelasting waaraan bedrijfsbrandweerpersoneel met brandweerruitrusting mag worden blootgesteld. Overig (operationeel) personeel mag bij de uitvoering van de taken maximaal worden blootgesteld aan 1 kW/m². Bij de uitwerking van de scenario's in de bedrijfsbrandweerrapportage dient aangegeven te worden als bij de uitwerking van het incidentscenario operationeel personeel wordt ingezet dat geen standaard brandweerruitrusting draagt en/of geen standaard brandweeropleiding overeenkomstig het Besluit personeel veiligheidsregio's heeft gevolgd. Voor nadere informatie over de inzet van brandweerpersoneel met andere kleding dan de standaard uitrusting wordt verwezen naar het TNO-rapport TNO-DV3 2006 C024 (Veilige stralingscontouren bij incidenten - gerelateerd aan warmtebelasting voor hulpverleners). Dit rapport kan ook van toepassing zijn op een gids van het bedrijf of een BHV-er met ondersteunende brandweertaken, zoals het aanleveren van schuimvormend middel.

3.3.20 Site-trekkers beleid

Een site-trekker constructie heeft betrekking op een bedrijfsterrein binnen één omheining waarop meerdere inrichtingen zijn gevestigd die ieder een eigen omgevingsvergunning hebben en die een functionele, organisatorische en technische binding met elkaar hebben. Eén van die inrichtingen, hierna te noemen "site-trekker" neemt vervolgens de uitvoering van de voor het gehele terrein gehanteerde collectieve bedrijfsbrandweervoorzieningen op zich. Voorbeelden hiervan zijn de collectieve bluswatervoorziening, mobiele middelen en de personele component. Door ieder bedrijf is een eigen bedrijfsbrandweerrapport opgesteld, waarbij de collectieve voorzieningen in een apart document, dat in beheer is van de site-trekker, zijn beschreven. Het collectieve document is ondertekend door alle betrokken inrichtingen. De betrokken inrichtingen

besteden hierbij de verplichting verbonden aan hun bedrijfsbrandweeraanwijzing geheel of gedeeltelijk uit aan de site-trekker. Wat wordt uitbesteed aan de site-trekker is beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport van de bewuste inrichting. In de bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt expliciet aangegeven waar ieder bedrijf verantwoordelijk voor is. Deze constructie wordt zowel toegepast voor inrichtingen die bedrijfsbrandweerplichtig zijn, als inrichtingen die niet bedrijfsbrandweerplichtig zijn. Niet-bedrijfsbrandweerplichtige inrichtingen vallen buiten de werkingssfeer van dit aanwijsbeleid.

Een site-trekker constructie wordt uitsluitend toegestaan in het geval het betrokken bedrijfsterrein en de daarop gevestigde inrichtingen in brandweertechnische en organisatorische zin een infrastructurele eenheid is. Van deze infrastructuur maken twee of meer inrichtingen (juridische eenheden) gebruik. De inrichtingen kenmerken zich door aan elkaar gekoppelde procestechnische activiteiten of elkaar aanvullende productie-eenheden. Het bedrijfsterrein moet een afgesloten terrein zijn zonder fysieke barrières tussen de inrichtingen met één centrale toegangsvoorziening. De site-trekkers gebruiker mag hierbij zijn zorg met betrekking tot de operationele basissterkte uitbesteden aan de site-trekker. Voor iedere inrichting zal een separate aanwijsbeschikking worden vastgesteld.

3.3.21 Gaspakkenbeleid

De VRR staat op het standpunt dat een bedrijf te allen tijde de toxische stoffen die op haar terrein aanwezig zijn (bij een incident) moet kunnen benaderen. Het is immers mogelijk dat zich situaties voordoen waarbij gevaarlijke stoffen die zich in de installaties, leidingen en in opslag bevinden onverwachts vrijkomen op een manier of plaats die niet voorzienbaar was. Onafhankelijk van de aanwezigheid van beveiligingsinstallaties kan het onder bijzondere omstandigheden noodzakelijk zijn dat gaspakdragers direct fysiek ingrijpen. Voor een aantal gevaarlijke stoffen die in inrichtingen wordt opgeslagen en/of toegepast is een gaspak een noodzakelijk beschermingsmiddel om de veiligheid voor de omgeving en op het terrein zeker te stellen. Uitgangspunt hierbij is dat escalatie van incidenten voorkomen moet worden en dat de inzet van gaspakdragers door bedrijfsbrandweren hierbij een belangrijk instrument kan zijn.

Zodra er sprake is van een geloofwaardig scenario waarbij een Loss of containment met GEVI 6 en/of 8 (inclusief combinaties) stoffen optreedt en direct contact met de stof mogelijk is, zullen in beginsel bepalingen ten aanzien van gaspakken in de beschikking worden opgenomen. Beschikbare Material Safety Data Sheets zullen hierbij uitdrukkelijk betrokken worden. Hierbij wordt niet uitsluitend uit gegaan van de giftigheid en de agressiviteit van een stof, de hoeveelheid van een stof of een specifiek incident-scenario, maar ook van de combinatie van deze factoren. Het uitgangspunt bij een gaspakinzet in een gevaarlijke omgeving is dat de inzet op een verantwoorde manier moet plaatsvinden. Voor de relatie tussen beschermende kleding en de veilige inzet van brandweerfunctionarissen wordt verwezen naar het TNO-rapport: TNO-DV 2008 A88 (Beschermende werking van brandweerkleding tegen toxische gassen of dampen). De noodzaak van gaspakken, en de snelheid waarmee die beschikbaar moeten zijn, dient te blijken uit de taakanalyse die van het betrokken scenario wordt gemaakt. Een eventuele ambtelijke aanpassing van de scenario's (zie §3.3.4) moet hierbij betrokken worden. De noodzaak van gaspakken kan onder meer blijken als:

- snelle bronbestrijding nodig is;
- redding van mensen nodig is;
- een benedenwindse inzet nodig is;
- snelle aanpak van het scenario om andere redenen alleen kan plaatsvinden in een gaspak.

Het hoofd of de bestuurder van de inrichting heeft de mogelijkheid om in de bedrijfsbrandweerrapportage aan te tonen dat, bijvoorbeeld door de ontwerp van de installatie een eventuele loss of containment in alle gevallen beperkt blijft tot een eenmalige kleine hoeveelheid toxische stof en daarmee een inzet van gaspakkendragers niet noodzakelijk is.

3.3.22 Indirect testen

Bedrijven die beschikken over een bedrijfsbrandweeraanwijzing waarin is opgenomen dat voldaan moet worden aan de Algemene of standaard bepalingen dienen op grond van deze voorwaarden jaarlijks hun stationaire brandbeveiligingssystemen te onderwerpen aan een volledige life test, tenzij deze systemen zijn gecertificeerd. Met deze life testen wordt beoogd de bedrijfszekerheid te borgen door de prestatie-eisen van het systeem te toetsen en de doelmatigheid aan te tonen.

Bedrijven hebben in het verleden aangegeven dat zij door het uitvoeren van indirecte testen en controles invulling kunnen geven aan het doel dat met de betrokken voorschriften wordt beoogd.

Een vergelijkbare opzet is in het verleden in de industrie geïntroduceerd voor het onderhoud en beheer van met name procesinstallaties onder de noemer 'Risk Based Inspection'. Het gaat hierbij om een proces met generieke uitgangspunten, waar per bedrijf op basis van de eigen bedrijfsstructuur middels maatwerk invulling/uitvoering aan wordt gegeven.

Dit proces is specifiek voor brandbeveiligingssystemen uitgewerkt in het document 'Borging van het Integrale Brandbeveiligingsproces' (www.centrum-iv.nl). Dit document is opgesteld door het Centrum Industriële Veiligheid en is gebaseerd op rapport 6.85-304 van juni 2000 van de International Association of Oil _ Gas Producers (OGP). Op basis hiervan is het beleidsdocument "Beleid ten aanzien van indirect testen en controleren van stationaire brandbeveiligingsinstallaties" van 22 april 2008 vastgelegd. Dit beleid is integraal in het Aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren opgenomen.

In overleg met de bedrijven is de mogelijkheid gecreëerd om in verband met de verplichtingen uit genoemde voorschriften, bij het hoofd van de afdeling Industriële Veiligheid van de VRR een verzoek voor het uitvoeren van indirecte testen en controles in te dienen. Ter illustratie wordt hierbij aangegeven dat bij het uitvoeren van indirecte testen van schuimblussystemen op opslagtanks onder andere wordt gedacht aan:

- jaarlijkse inspectie/controle van de kritische componenten;
- het met een bepaalde frequentie spoelen/reinigen van de koolstofstalen leidingen in de periode die ligt tussen het uitvoeren van grootonderhoud;
- het uitvoeren van een life test tijdens groot onderhoud;
- het aantonen van de goede werking bij elk nieuw systeem of modificatie van een bestaand systeem;
- de mogelijkheid om bij oplevering van een nieuw ingerichte tankput op basis van een gedetailleerd uitgewerkt plan te kunnen volstaan met een life test voor één als repressief aan te merken tank, waarna bij andere identieke tanks in dezelfde tankput eventueel zonder de inzet van schuimvormend middel de functionaliteit en prestatie-eisen van het schuimblussysteem kan worden aangetoond.

Hieronder wordt specifiek aangegeven welke informatie in dit verzoek opgenomen moet worden, welke condities verbonden zijn aan het uitvoeren van de indirecte testen en welke referentiekaders worden gehanteerd bij de beoordeling van de informatie in het Plan van Aanpak, het toezicht en de handhaving.

Voor nieuwe en bestaande brandbeveiligingssystemen geldt dat:

- a. er primair voor gekozen dient te worden om bij de aanleg van het systeem voorzieningen te integreren waardoor het mogelijk is om prestatie-eisen en de functionaliteit van het systeem te kunnen testen dan wel aan te kunnen tonen onder reguliere bedrijfsomstandigheden;
- b. het hoofd of de bestuurder van de inrichting inzichtelijk moet hebben gemaakt hoe zowel de **prestatie-eisen** als het **doelmatig functioneren** van het **brandbeveiligingssysteem** en de **(kritische) onderdelen** op een **representatieve wijze** kunnen worden **getest** dan wel kunnen worden **aangetoond**;
- c. voor die situaties waarbij het hoofd of de bestuurder van de inrichting kan aantonen dat het uitvoeren van de life testen bedoeld in de voorschriften van de Algemene of standaard bepalingen niet wenselijk/mogelijk is, kan het hoofd of de bestuurder van de inrichting aan de Algemeen Directeur van de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, ter beoordeling op gelijkwaardigheid, een plan van aanpak (PvA) overleggen voor het uitvoeren van indirecte testen en controles.

Dit PvA dient tenminste de volgende informatie te bevatten:

- de redenen/oorzaken waarom het jaarlijks uitvoeren van life testen ter voldoening aan de genoemde voorwaarde uit de Algemene of standaard bepalingen niet gewenst of niet mogelijk is (zoals schade aan het product, installaties of materialen);
 - een beschrijving van het systeem, inclusief informatie over de gebruikte materialen, en de invloed van het gebruikte blus- en koelwater op deze materialen;
 - het doel en/of de rol van het systeem;
 - de daarbij behorende prestatie-eisen en de referentiekaders (zoals een bepaalde NFPA, IP-code, omgevingsvergunning, PGS richtlijnen, etc.) die zijn gehanteerd voor het vaststellen van de prestatie-eis;
 - een opsomming van de kritische onderdelen en componenten in het systeem;
 - een beschrijving van de indirecte testmethodes en controles en de daarbij behorende frequenties. De opgegeven frequenties dienen onderbouwd/gemotiveerd te worden;
 - de afkeurcriteria voor deze testen/controles;
- d. de verkregen resultaten van life- en indirecte testen en controles moeten door de inrichtingen zorgvuldig worden geregistreerd en bewaard en periodiek, maar tenminste eenmaal per jaar onderworpen worden aan een statistische en/of trend analyse om vast te stellen of de frequentie waarmee deze worden uitgevoerd volstaat. Bij het toepassen van indirecte testmethodes en controles mogen de uitvoering, beoordeling en het inzetten van op te volgen acties alleen uitgevoerd worden door personeel dat hiervoor aantoonbaar vakbekwaam is. Alle activiteiten met betrekking tot het indirect testen en controleren van stationaire brandbeveiligingsinstallaties moeten zijn geborgd in een managementsysteem;
 - e. indirecte testen nooit volledig de life testen kunnen vervangen.
 - ieder systeem dient tenminste tijdens het grootonderhoud, maar minimaal eenmaal per 10 jaar volledige life te worden getest;
 - bij oplevering van het systeem, tijdens groot onderhoud aan het beveiligde object of de activiteit en na het uitvoeren van ingrijpend onderhoud of wijzigingen aan het systeem en nadat is overgegaan op een ander soort SVM (schuimvormend

- middel) zal altijd een life test moeten worden uitgevoerd voordat het systeem weer in bedrijf genomen kan worden;
- een systeem mag niet in gebruik worden genomen indien niet kan worden aangetoond dat aan de prestatie-eisen/functionaliiteit wordt voldaan;
- f. de volgende criteria worden gehanteerd voor de beoordeling van Plan van Aanpak:
- bij de beoordeling van de informatie in het PvA wordt gebruik gemaakt van geaccepteerde industriële referentiekaders zoals NFPA, IP codes, de omgevingsvergunning en PGS richtlijnen, maar ook de informatie in het document Borging van het Integrale Brandbeveiligingsproces;
 - in sommige gevallen kan het nodig zijn om in aanvulling op de informatie in het PvA de situatie en/of informatie ter plaatse op de inrichting te beoordelen;
 - het oordeel wordt het bedrijf schriftelijk medegedeeld;
 - omdat het hier gaat om voorwaarden die het bedrijf zichzelf oplegt, kan er geen toestemming onder voorwaarden verleend worden. Dit betekent dat de informatie in het PvA volledig en juist moet zijn. Daarom kan nadere informatie worden gevraagd;
 - het bedrijf moet aangeven vanaf welk moment ze aan het alternatief wil voldoen;
- g. als tijdens het uitvoeren van inspecties of toezichtcontroles blijkt dat het bedrijf het door haarzelf aangereikte alternatief niet in stand houdt of dat niet tijdig de juiste testrapporten beschikbaar zijn, wordt handhavend opgetreden op basis van de betrokken voorschriften verbonden aan de aanwijzbeschikking;
- h. de mogelijkheid bestaat om een schuimproportioner buiten de installatie, in een laboratorium, te testen. Omdat hierbij de test volledig los van de installatie zal worden uitgevoerd, worden speciale eisen gesteld aan de wijze waarop de test wordt uitgevoerd. De test zal uitgevoerd moeten worden door een instituut die voor de uitvoering van deze test geaccrediteerd is overeenkomstig ISO 17025. Bij de test moet gebruik worden gemaakt van het SVM (soort en concentratie) dat in de installatie ook gebruik wordt. De test moet tevens worden uitgevoerd onder dezelfde druk- en flowcondities, zoals aanwezig in het originele systeem waaruit de proportioner komt. De drukcurve behorende bij de flow door de proportioner moet in de testomgeving exact worden nagebootst. Bij testen die buiten de installatie worden uitgevoerd blijven mogelijke defecten in bijvoorbeeld bladders, toevoerleidingen, elektrische afsluiters en eventuele hierin optredende drukverliezen buiten beschouwing. Hierdoor wordt geen reëel beeld voor de praktijksituatie verkregen. Er zullen daarom nog steeds aanvullende ITM-aspecten (Inspectie/Testing/Maintenance) zoals beschreven in de NFPA, uitgevoerd moeten worden.
- i. Voor het testen van droge blusleidingen bestemd voor transport van premix, die direct verbonden zijn met de schuimblusinstallatie geldt dat deze leidingen tenminste 1 maal per jaar getest moeten worden met bluswater (zonder SVM) op de werkdruk of ten minste 1 maal per 5 jaar getest moeten worden op de ontwerpdruk. Voor leidingen die gemaakt zijn van GRE kan eventueel volstaan worden met het eenmaal per 5 jaar testen op werkdruk.

De mogelijkheid tot indirect testen kan beoordeeld worden in het kader van een regulier traject dat leidt tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Een andere mogelijkheid is dat een inrichting die reeds is aangewezen tot een bedrijfsbrandweerverplichting, een verzoek tot indirect testen indient.

3.3.23 *Het toepassen van mobiele blusvoorzieningen voor de opslag van klasse 3 stoffen met een vast dak*

De beoordeling van de mogelijkheden van het toepassen van mobiele dan wel stationaire blusvoorzieningen voor de opslag van klasse-3 stoffen in verticale cilindrische tanks wordt uitgevoerd op basis van PGS 29. Juli 2005 is *PGS 29 Richtlijn voor bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks* gepubliceerd. PGS 29 wordt door de overheid als referentiekader toegepast voor onder andere vergunningverlening en inspecties in het kader van het Besluit risico en zware ongevallen 1999 (Brzo'99). De in PGS 29 opgenomen voorzieningen worden door de overheid aangemerkt als Best Beschikbare Techniek.

Voor de opslag van klasse 3 stoffen in atmosferische opslagtanks is in PGS 29 voor de blusvoorziening voorschrift 154 opgenomen. Voorschrift 154 van de PGS 29 luidt als volgt:

Tanks in een tankput voor de opslag van stoffen van klasse 3 moeten zijn voorzien van een stationaire blusvoorziening die voldoet aan de NFPA 11² [Ref. 71]. In afwijking hiervan mag gebruik worden gemaakt van mobiele middelen, mits:

- *de tank goed bereikbaar is voor door de bedrijfsbrandweer en de Brandweer gebruikte blusmiddelen, en*
- *de bereikbaarheid en bestrijdingswijze door middel van een operationeel plan is vastgelegd in het brandveiligheidsplan.*

In beginsel zal op basis van voorschrift 154 een stationaire blusvoorziening aanwezig moeten zijn voor opslagtanks waarin stoffen van klasse 3 worden opgeslagen. De toepassing van mobiele in plaats van stationaire blusvoorzieningen is pas mogelijk als volledig aan de twee genoemde voorwaarden wordt voldaan. In de eerste voorwaarde is opgenomen dat de betreffende tank goed bereikbaar moet zijn, onder andere voor de bedrijfsbrandweer. Daarnaast moet de bestrijdingswijze die in de tweede voorwaarde wordt genoemd fysiek ook uitvoerbaar zijn.

Bij de beoordeling van de mogelijkheden om mobiele blusmiddelen in te zetten zijn de diameter en het soort dak van de tank van belang. Een conedak moet door het incident voor minimaal de helft van de cilinder van de tank verwijderd zijn om op een doelmatige wijze een mobiele inzet te kunnen doen. Door de explosieve ontsteking van de dampen in de tank kan, als de druk voldoende groot is, het dak van de tank loskomen ter hoogte van de scheurnaad. Bij tanks met een diameter van meer dan 19 meter is het tankdak zo zwaar dat het tankdak niet of onvoldoende van de cilinder wordt verwijderd. Er ontstaat een opening die de vorm heeft van een visbek. Deze visbek is te klein om op een effectieve wijze een inzet te kunnen doen met mobiele middelen. Tanks met een conedak en met een diameter van 19 meter of meer moeten derhalve voorzien worden van een stationair blussysteem. Een vergelijkbare eis is opgenomen in voorschrift 5.2.4.1.1 van *NFPA 11, Standard for Low-, Medium-, and High-Expansion Foam 2010 Edition*.

Bij geventileerde aluminium dome-daken (foto 1) zal bij brand door drukopbouw in de dampruimte het dak niet van de tank verwijderd worden. Bij drukopbouw zal, ongeacht de diameter van de tank, hooguit een aantal aluminium driehoekjes door de druk weggeblazen worden. Het dak blijft verder op de cilinder aanwezig en daardoor kan de inzet met mobiele middelen niet doelmatig uitgevoerd worden.

² Het gaat hierbij in principe om de stationaire voorzieningen zoals beschreven in voorschrift 155 van PGS 29.

Foto 1: voorbeeld van een aluminium domedak

De application rate en application duur dienen gebaseerd te zijn op informatie van de leverancier van het schuimvormend middel. Er dient rekening gehouden te worden met een langere application duur voor stoffen die warm of verwarmd worden opgeslagen.

Op basis van het voorgaande geldt met betrekking tot het brandbeveiligingsconcept voor de opslag van K3-stoffen in tanks met een vast dak dat:

1. tanks met een aluminium dome-dak, ongeacht de diameter van de tank, voorzien moeten zijn van een stationaire blusvoorziening conform NFPA 11. Het voeden van deze installatie mag zowel met geschikte mobiele als stationaire middelen worden gedaan. Voor tanks met een dome-dak moet de ventilatie voldoen aan de voorwaarden gesteld in voorschrift 75 uit PGS 29;
2. tanks met een conedak of een niet-aluminium domedak moeten voorzien zijn van een stationaire blusvoorziening conform NFPA 11. Het voeden van de installatie mag zowel met geschikte mobiele als stationaire middelen worden gedaan. Voor tanks met een diameter van meer dan 60 meter zal bij de beoordeling van de mogelijkheid tot het voeden van de installatie maatwerk moeten worden geleverd. Voor tanks met een dome-dak moet de ventilatie voldoen aan de voorwaarden gesteld in voorschrift 75 uit PGS 29;
3. voor tanks met een conedak of een niet-aluminium dome-dak, die voorzien zijn van een scheurnaad en met een diameter van minder dan 19 meter geldt in afwijking van punt 2 dat een volledig mobiele inzet toegepast mag worden indien de tank goed bereikbaar is en de bestrijding op een veilige locatie effectief ingezet kan worden;
4. indien door het bedrijf wordt aangetoond dat het dak van de tank binnen 10 minuten nadat een brand is ontstaan zodanig van de cilinder wordt gescheiden dat tenminste 50% van het brandende vloeistofoppervlak effectief met mobiele middelen bestreden kan worden, mag in tegenstelling tot punt 1 en 2 een mobiele blusvoorziening conform NFPA 11 in plaats van een stationaire blusvoorziening toegepast worden. Het voorgaande moet door het bedrijf onderbouwd worden met berekeningen die zijn uitgevoerd door een persoon die hiervoor aantoonbaar beschikt over de hiervoor benodigde deskundigheid en ervaring;
5. indien door het bedrijf kan worden aangetoond dat het in de tank opgeslagen product niet kan leiden tot een zelfonderhoudende brand, zijn geen blusvoorzieningen voor de betrokken opslag noodzakelijk. Het niet zelfonderhoudend zijn van de brand moet door het bedrijf aangetoond worden conform ASTM bepalingmethode D4206-96 (2001) Standard Test Method for Sustained Burning worden toegepast.

Plan van aanpak voor bestaande K-3 opslag

Het voorgaande wordt betrokken bij de beoordeling van bedrijfsbrandweerrapportages en bij het vaststellen van de bepalingen verbonden aan een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat nieuw te bouwen tanks voor de opslag van klasse 3 stoffen met betrekking tot de brandbeveiliging direct voldoen aan het voorgaande. Voor reeds bestaande tanks voor de opslag van klasse 3 stoffen moet in het bedrijfsbrandweerrapport of in een aanvullende rapportage op basis van een Plan van Aanpak door het bedrijf worden aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn aan het voorgaande voldaan gaat worden. Indien er sprake is van opslag in cone roof tanks met een scheurnaad, waarvoor de mobiele inzet uitgewerkt is in het bedrijfsbrandweerrapport of in deel 3 van het VR, is het voorgaande niet van toepassing. Met het Plan van Aanpak moet de volgende informatie worden aangeleverd:

- a) een overzicht van de tanks met een conedak en scheurnaad met een diameter van 19 meter of meer en alle tanks dome daken waarin klasse 3 stoffen worden opgeslagen, inclusief de diameter van de betreffende tanks; indien op de inrichting tanks met dome daken aanwezig zijn, dient in de rapportage vermeldt te worden of de capaciteit van de noodventilatie op basis van voorschrift 75 uit PGS 29 voldoende is;
- b) een planning waarin is opgenomen wanneer de betreffende tanks voorzien zullen worden van stationaire blusvoorzieningen. In het Plan van Aanpak dient rekening gehouden te worden met een opleveringstest van dit systeem. Bij de aanleg van brandbeveiligingssystemen dienen voorzieningen getroffen te worden die het mogelijk maken om die onder bedrijfsomstandigheden te kunnen testen zoals is opgenomen in de paragraaf met betrekking tot indirect testen. Het is toegestaan om stationaire schuimpotten, die onder de scheurnaad zijn bevestigd en die op een veilige locatie (warmtestraling mag niet hoger zijn dan 3 kW/m²) worden gevoegd met premix door een industrieel brandbestrijdingsvoertuig, toe te passen;
- c) Beschrijving van maatregelen en voorzieningen die het bedrijf toepast om de kans op brand te verminderen en de gevolgen van brand te beperken tot de betreffende tanks voorzien zijn van stationaire blussystemen.

Wel/geen Zelfonderhoudende brand

Om vast te stellen of er sprake is van een zelfonderhoudende brand moet de ASTM bepalingmethode D4206-96 (2001) Standard Test Method for Sustained Burning worden toegepast.

Het resultaat van de bepaling dient opgenomen te zijn in een rapport waarin naast het resultaat van de bepaling is opgenomen:

- a) de instructie die gevolgd is bij monsterneming (methode, soort monsterfles, hoeveelheid monster, vullingsgraad monsterfles en kwalificaties van de persoon die het monster neemt);
- b) informatie over de wijze waarop geregistreerd is, waaruit de inhoud van de tank op het moment van monsterneming bestaat en wat het niveau in de tank op dat moment was, alsook de temperatuur van de inhoud van de tank. Hierbij is het van belang aan te geven op welke niveaus en locaties in de tank de temperatuur is gemeten. Het laatste is alleen van belang voor tanks die worden verwarmd;
- c) informatie over de wijze waarop het monster is geëtiketteerd;
- d) de wijze van opslag en vervoer van het monster tot aan de analyse;
- e) de locatie waar het monster is genomen, de uitvoerder en de wijze waarop het monster is genomen (denk hierbij ook aan enkelvoud/duplo e.d.) en op welk tijdstip

- de onder a genoemde bepalingen zijn uitgevoerd. Het tijdstip van de analyse is van belang in verband met de periode die ligt tussen monsterneming en bepaling;
- f) informatie die naar aanleiding van de bepalingen wordt gerapporteerd.

3.3.24 *Stoffen onder procesomstandigheden*

De mogelijkheid bestaat dat stoffen die onder atmosferische condities niet als gevaarlijk worden geclassificeerd, onder niet-atmosferische condities eigenschappen bezitten die wel als gevaarlijk geclassificeerd moeten worden. Een voorbeeld hiervan is een stof die onder atmosferische omstandigheden niet wordt geclassificeerd als zeer licht ontvlambaar, licht ontvlambaar of ontvlambaar, terwijl de stof bij een los of containment onder de heersende condities wel als zeer licht ontvlambaar, licht ontvlambaar of ontvlambaar aangemerkt moet worden. Deze stoffen worden bij de beoordeling in het kader van een bedrijfsbrandweeraanwijzing voor de heersende condities wel als gevaarlijk aangemerkt. Hierbij wordt de systematiek toegepast die ook wordt toegepast bij de categorie-indeling van stoffen in het Brzo. In voetnoot 8 van bijlage 1 van het Brzo wordt ten aanzien van dit punt het volgende vermeld.

Stoffen en preparaten worden ingedeeld volgens de volgende richtlijnen en de meest recente aanpassing daarvan aan de technische vooruitgang:

- richtlijn nr. 67/548/EEG van de Raad van 27 juni 1967 betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen (PbEG L 196);
- richtlijn nr. 1999/45/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 1999 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten (PbEG L 200);

Voor stoffen en preparaten die niet volgens een van de bovenstaande richtlijnen als gevaarlijk zijn ingedeeld, bijvoorbeeld afvalstoffen, maar in een inrichting aanwezig zijn of kunnen zijn en onder de in de inrichting heersende omstandigheden gelijkwaardige eigenschappen hebben of kunnen hebben wat de mogelijkheden van een zwaar ongeval betreft, worden de procedures voor de voorlopige indeling overeenkomstig het desbetreffende artikel van de toepasselijke richtlijn gevolgd.

3.3.25 *Het toepassen van een stikstofdeken als LoD*

Een techniek om bij de opslag van brandbare vloeistoffen risico's te beperken is het toepassen van een stikstofdeken (stikstof blanketing). Het gaat hierbij om een preventieve Line of Defence (LoD). Alvorens een stikstofdeken als LoD bij de uitwerking van de scenario's meegewogen kan worden, zal moeten worden aangetoond dat de rol die deze LoD in het verloop van het geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario heeft, aantoonbaar is geborgd.

Door het hoofd of de bestuurder van de inrichting zal aangetoond moeten worden dat stikstof voor de aangegeven stoffen en onder de door het bedrijf beschreven procesomstandigheden een doelmatige en functionele LoD kan zijn. Ter illustratie wordt opgemerkt dat een stikstofdeken voor ethyleenoxide niet als LoD kan fungeren vanwege de omvang van het explosiegebied (onderste en bovenste explosiegrens in lucht van respectievelijk 3 en 100 vol%).

Tevens zal vastgesteld moeten worden bij welke (maximale) zuurstofconcentratie in de dampruimte nog gesproken kan worden van een effectieve LoD. In de meeste gevallen is dat bij maximaal 6 vol% zuurstof, maar er zijn ook stoffen waarbij dit percentage lager ligt.

Hierbij moet rekening gehouden worden met de lokale condities in het systeem waarin de stikstof wordt aangebracht. Bij hogere of lagere drukken en temperaturen kunnen andere waarden van toepassing zijn in verband met de partiële dampspanning van een stof.

Vastgesteld moet worden op welke locaties (voldoende dekkingsgraad) in de dampruimte van de tank permanent zuurstof gemeten moet worden om te kunnen bewaken dat de zuurstofconcentratie laag genoeg is en bij welke concentratie zuurstof in de dampruimte een alarm gegenereerd moet worden. Het alarm moet in een permanent bewaakte controlekamer of een vergelijkbare voorziening verwerkt worden. Er zal vastgesteld moeten worden welke maatregelen vervolgens genomen moeten worden om de 'veilige' procesomstandigheden zo spoedig mogelijk te herstellen en door wie dit wordt uitgevoerd. Eén en ander dient in een procedure vastgelegd te zijn.

Voor die situaties waar is aangetoond dat stikstof blanketing een geschikte LoD kan zijn moet ook aangetoond worden dat het maximale debiet waarmee de stof aan de installatie onttrokken kan worden (verpompen product) gelijk of minder is dan het debiet waarmee stikstof gesuppleerd kan worden. Aangetoond zal moeten worden dat de levering van stikstof te allen tijde gegarandeerd is.

Voordat een stikstofdeken als LoD bij de uitwerking van de scenario's wordt betrokken, moet op basis van het voorgaande aangetoond worden dat er sprake is van een geborgde LoD.

3.3.26 *Het toepassen van fire-proofing als LoD*

Fire-proofing is een passieve brandbeveiliging, waarbij materialen of constructies door een behandeling beter bestand zijn tegen brand. Het gaat hierbij om een repressieve Line of Defence (LoD). Alvorens fireproofing als LoD meegewogen kan worden in het verloop van het incidentscenario, zal moeten worden aangetoond dat de rol die deze LoD in het verloop van het geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario heeft, is geborgd.

Hiervoor dienen de Best Practices die beschreven zijn in hoofdstuk 4 van de Werkwijzer passieve brandbeveiliging bij industriële toepassingen van het Landelijk Expertise Centrum Brandweer & Brzo gehanteerd te worden.

4 PLANNING

Tot 1 oktober 2010 was het college van B&W bevoegd gezag voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen. Voor de gemeente Rotterdam was deze bevoegdheid gemandateerd aan de algemeen directeur van de VRR. De bedrijfsbrandweertaken van de VRR beperkte zich hierdoor tot de gemeente Rotterdam. Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's is het algemeen bestuur van de VRR bevoegd gezag geworden, waarmee het werkterrein is uitgebreid met de regiogemeenten. Met het Mandaatbesluit Industriële veiligheid en bedrijfsbrandweren VRR is de Algemeen Directeur van de VRR bevoegd om namens het Dagelijks bestuur besluiten met betrekking tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing (artikel 31 lid 1 van de Wet veiligheidsregio's) te nemen.

Artikel 7.1 geeft een overzicht van categoriebedrijven die aangewezen kunnen worden. Voor het betrokken gebied betreft het Brzo-inrichtingen, ARIE-plichtige VGI's en ARIE-plichtige spooreplacements. Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal inrichtingen in het VRR gebied dat aangewezen kan worden. De Brzo-inrichtingen worden hierbij verdeeld in inrichtingen die een veiligheidsrapport moeten indienen (VR-inrichtingen) en inrichtingen waar deze verplichting niet geldt (PBZO-inrichtingen).

	Rotterdam	Regiogem.	totaal
Brzo-VR	16	7	23
Brzo-PBZO	15	11	26
ARIE-pl. spooreplacement	-	1	1
ARIE-pl. VGI	5	3	8
Brzo VR of PBZO	2	-	2
totaal	38	22	60

Tabel 1: inrichtingen die beoordeeld moeten worden

In de periode vanaf 1993 tot 2010, is op basis van de Brandweerwet 1985 van 80 inrichtingen beoordeeld of er een noodzaak is voor een bedrijfsbrandweer. Dit heeft voor 60 inrichtingen in de gemeente Rotterdam geleid tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing en is voor 20 inrichting bepaald dat een bedrijfsbrandweer niet noodzakelijk is. Voor 2 inrichtingen is een afgegeven aanwijsbeschikking ingetrokken.

Voor 60 inrichtingen in het VRR-gebied zal nog een beoordeling uitgevoerd moeten worden. Voor al deze inrichtingen is er sprake is van een situatie waarbij redelijkerwijs wordt vermoed dat deze in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kunnen opleveren. De inrichtingen waar geen actueel bedrijfsbrandweerrapport of VR beschikbaar is zullen worden verzocht om een bedrijfsbrandweerrapport in te dienen.

Verwacht wordt dat op de termijn ook nieuw te vestigen inrichtingen op de Maasvlakte 2 beoordeeld moeten worden. Deze inrichtingen zijn in het vermelde overzicht niet opgenomen.

Actualisatie van inrichtingen die in het verleden reeds beoordeeld zijn zal (op termijn) eveneens plaats moeten vinden. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen inrichtingen waarvan bekend is dat wijzigingen hebben geleid tot een ontoereikende aanwijsbeschikking en inrichtingen waar dat niet het geval is. Daarnaast wordt door inrichtingen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een verzoek tot herziening in te dienen in het geval de capaciteit van een bedrijfsbrandweer kan worden teruggebracht.

Jaarlijks zal een jaarplan worden opgesteld, waarbij de resultaten van het afgelopen jaar en de planning voor het komende jaar concreet is uitgewerkt.

4.1 Volgorde van aanschrijven

De volgorde van aanschrijven is voornamelijk gebaseerd op de aanwijsgonden zoals benoemd in paragraaf 3.1. Daarnaast zal bij de planning rekening worden gehouden met de veiligheidswinst die met een aanwijzing geboekt kan worden. Inrichtingen die een groot risico met zich meebrengen (Brzo-VR inrichtingen) en die nog niet beoordeeld zijn, komen dan ook, vanuit dit oogpunt als eerste in aanmerking voor een aanwijstraject.

Daaropvolgend komen de aanwijstrajecten voor spoorwegemplacements en vervoersgebonden inrichtingen aan de orde. De relatief minder risicovolle PBZO-inrichtingen hebben vanuit veiligheidsoogpunt in beginsel een iets lagere prioriteit.

Naast de veiligheidswinst wordt bij de prioritering ook uitdrukkelijk rekening gehouden met de belangen van inrichtingen die door veranderingen met een lagere capaciteit van hun bedrijfsbrandweer kunnen volstaan. Actualisatie van deze beschikkingen kunnen aanzienlijke besparingen voor de inrichting opleveren. Een verzoek tot herziening van een beschikking krijgt hierdoor prioriteit indien het bedrijf aannemelijk kan maken dat deze herziening leidt tot een lagere capaciteit van de bedrijfsbrandweer.

Tenslotte bestaat de mogelijkheid dat bij een reeds beoordeelde inrichting de capaciteit van de bedrijfsbrandweer te beperkt is en er daarmee sprake is van een onverantwoorde situatie. Een en ander kan bijvoorbeeld blijken uit een evaluatie van een oefening, de uitvoering van een controle of het optreden van een (bijna) calamiteit. Actualisatie van de beschikking heeft hiermee vanuit veiligheidsoogpunt prioriteit.

Op basis van het voorgaande wordt in beginsel de volgende prioritering aangehouden.

1. VR-inrichtingen met een ontoereikende aanwijzing. Op basis van de situatie bij het bedrijf voor een prioriteit opgesteld of zonder aanwijzing waar sprake is van een situatie waarbij een aanzienlijk rendement kan worden behaald met betrekking tot het reduceren van het bijzondere gevaar voor de openbare veiligheid;
2. verzoeken van inrichtingen tot herziening van de beschikking waarbij een afname van de capaciteit van de bedrijfsbrandweer wordt verwacht;
3. overige nog niet beoordeelde VR-inrichtingen;
4. nog niet beoordeelde ARIE-plichtige VGI's en spoorwegemplacements;
5. nog niet beoordeelde PBZO-inrichtingen;
6. actualisatie van VR-inrichtingen;
7. actualisatie ARIE-plichtige VGI's en spoorwegemplacements;
8. actualisatie PBZO-inrichtingen.

Voorts zal, vooral bij inrichtingen met een hoge prioriteit, veelal sprake zijn van inhoudelijk en juridisch complexe en daarmee langdurige procedures. Vanuit het oogpunt van doelmatigheid moet het aantal complexe procedures dat een behandelend ambtenaar gelijktijdig in behandeling heeft beperkt blijven. Hierdoor zal een behandelend ambtenaar, los van de prioriteitstelling, altijd een mix van complexe en minder complexe procedures in behandeling hebben.

4.2 tijdbesteding

Bij het vaststellen van het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren van 11 april 2005 is een inventarisatie gemaakt van de uren die werkelijk besteedt zijn aan de aanwijstrajecten in

2004. De uitkomst van deze inventarisatie is gebruikt om een opsplitsing te maken in drie categorieën aanwijstrajecten. De categorieën die hierbij gehanteerd werden waren een zwaar, een normaal en een licht aanwijstraject. Aan deze aanwijstrajecten werd een uurbesteding van respectievelijk 150 (zeer grote bedrijven), 100 en 50 uur (kleine fabrieken en loodsen) verbonden. In het kader van de actualisatie van het aanwijsbeleid is deze uurbesteding geëvalueerd, waarbij is vastgesteld dat voor complexe aanwijstrajecten in alle gevallen sprake is van een onderschatting. De reden hiervan is dat meer uitgebreide bedrijfsbrandweerrapporten worden ingediend. Daarnaast worden in het kader van een aanwijzing veel vaker een plan van aanpak (bijvoorbeeld indirect testen) en een programma van eisen (voor stationaire voorzieningen) ingediend. Tenslotte leiden procedurele aspecten ten aanzien van het interne kwaliteitssysteem en een verder doorontwikkelde juridische toetsingskader tot een toename van de tijdbesteding. Op basis hiervan zijn deze tijdindicatoren bijgesteld. Hierbij wordt opgemerkt dat zeer complexe procedures die bijvoorbeeld leiden tot het dienen van bezwaar en/of beroep bij de Rechtbank, hoger beroep bij de Raad van State en een voorlopige voorziening buiten dit kader vallen. Als richtlijn wordt vooralsnog de volgende tijdsbesteding aangehouden:

- Complex: 300 uur
- Normaal: 150 uur
- Weinig complex: 75 uur

Op basis van deze indicatoren vindt planning van de werkzaamheden plaats.

5 UITVOERING

5.1 Algemeen

De taken ten aanzien van de beleidsuitvoering zullen op termijn in een kwaliteitszorgsysteem worden geborgd. In het kader hiervan is een procedure voor de werkzaamheden verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen opgesteld. Deze procedure in het kader van het kwaliteitszorgsysteem zal naar verwachting op termijn door het managementteam Risico- en Crisisbeheersing worden vastgesteld. Na vaststelling van deze procedure en na een eventuele actualisatie van deze procedure zal deze zo spoedig mogelijk worden geïmplementeerd. Tot dat moment wordt de procedure weergegeven in bijlage 1 aangehouden.

Het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren heeft betrekking op de procedure vanaf het vooroverleg tot en met de overdracht van de definitieve beschikking aan het team Toezicht en Handhaving. Toezichts- en handhavingsaspecten vallen buiten de werkingssfeer van het aanwijsbeleid. Voor deze aspecten is separaat een beleidsdocument opgesteld.

5.2 Termijnen

De stappen uit de werkprocedure zijn aan bepaalde termijnen gebonden. Deze termijnen lopen nagenoeg synchroon aan de termijnen uit de Algemene wet bestuursrecht.

Rapportage/ verzoek:

Voordat het bestuur van de VRR overgaat tot het aanwijzen van de inrichting, wordt het hoofd of de bestuurder van de inrichting verzocht binnen maximaal drie maanden na ontvangst van het verzoek schriftelijk een bedrijfsbrandweerrapport in te dienen. Indien de betrokken gegevens al zijn opgenomen in een veiligheidsrapport conform Brzo'99, kan in het bedrijfsbrandweerrapport worden volstaan met een verwijzing naar de desbetreffende gegevens. Indien het bedrijfsbrandweerrapport onvoldoende informatie bevat om te beoordelen of de inrichting in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, kan het hoofd of de bestuurder van een inrichting worden verzocht aanvullende gegevens te verschaffen. Deze gegevens zullen binnen een termijn van maximaal 8 weken door het hoofd of de bestuurder van de inrichting aangeleverd moeten worden. Indien het hoofd of de bestuurder van de inrichting aannemelijk kan maken dat deze termijn onvoldoende is, kan van deze termijn worden afgeweken.

Ontwerpaanwijsbeschikking

Indien de beoordeling van de bedrijfsbrandweerrapportage leidt tot een aanwijzing, dient het ontwerp van de aanwijsbeschikking binnen vier weken na ontvangst van het rapport of na ontvangst van eventuele aanvullingen op het rapport opgesteld te zijn. Het bestuur van de VRR verzoekt daarna de wettelijke adviseurs binnen een periode van tenminste vier weken een advies uit brengen over dit ontwerp. Dit advies kan zowel mondeling als schriftelijk worden uitgebracht. De ontvangen adviezen worden in een conceptaanwijsbeschikking verwerkt. Indien daar aanleiding toe is kunnen naast de wettelijke adviseurs ook andere adviseurs bij de procedure worden betrokken. Indien de beoordeling van de bedrijfsbrandweerrapportage niet leidt tot een aanwijzing wordt dit binnen vier weken na ontvangst van het rapport of na ontvangst van eventuele

aanvullingen op het rapport schriftelijk bekend gemaakt bij het hoofd of de bestuurder van de inrichting

Conceptaanwijfsbeschikking

Na het inwinnen van het advies van de bestuursorganen bedoeld in artikel 7.2 lid 3 van het Besluit veiligheidsregio's wordt een conceptaanwijfsbeschikking vastgesteld. De conceptaanwijfsbeschikking dient binnen acht weken na ontvangst van het rapport of na ontvangst van eventuele aanvullingen op het rapport ter visie aan het bedrijf te worden aangeboden. Indien een beschikking niet binnen tien weken kan worden gegeven, stelt het bestuur van de VRR het hoofd of bestuurder van de inrichting daarvan in kennis en noemt daarbij een redelijke termijn waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien. Het hoofd of de bestuurder van de inrichting wordt in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze te geven op zowel het gelopen proces als de voorwaarden die verbonden zijn aan de conceptaanwijfsbeschikking (hoorgesprek).

Definitieve aanwijfsbeschikking

De definitieve beschikking wordt in beginsel binnen 2 weken na de reactie van hoofd of de bestuurder van de inrichting (hoorgesprek) opgesteld. De aanwijfsbeschikking treedt in werking minimaal 28 dagen na dagtekening door of namens het bestuur van de VRR of op de door het bestuur vastgestelde datum.

Bezwaarschrift

Het hoofd of de bestuurder van een inrichting kan binnen maximaal 6 weken na de datum van verzending een bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de VRR. De bezwaarschriften zullen ter advies voorgelegd worden aan een externe bezwaarschriftencommissie (de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Rotterdam).

6 ORGANISATIE

6.1 Personeel

Binnen de afdeling Industriële Veiligheid zullen 5 medewerkers belast zijn met de aanwijstrajecten. Een procedure wordt aan een medewerker (behandelend ambtenaar) toegekend. De behandelend ambtenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van het gehele traject, van vooroverleg tot oplevering van de definitieve beschikking. Voor zeer complexe procedures en in geval van bezwaar en beroep zal een projectteam worden samengesteld waarin de benodigde disciplines zijn vertegenwoordigd, eventueel aangevuld met een afvaardiging vanuit het management. Eén van de medewerkers is benoemd tot coördinator bedrijfsbrandweeraanwijzingen.

6.2 ICT

Er is een database ontwikkeld waarin alle bedrijven, beoordelingen, rapportages en beschikkingen etc. digitaal worden opgeslagen. Deze database wordt beheerd door de coördinator bedrijfsbrandweeraanwijzingen en kan worden ingezien door alle medewerkers van de afdeling Industriële Veiligheid. Dit systeem heeft als doel alle informatie, inclusief informatie met betrekking tot handhavings sancties, over de inrichtingen met betrekking tot bedrijfsbrandweren snel en overzichtelijk beschikbaar te hebben. In dit systeem is tevens de werkprocedure bedrijfsbrandweren verwerkt. Dit houdt in dat per processtap het systeem is te raadplegen en documenten zijn terug te vinden.

6.3 Tijdsbesteding

De basis van de benodigde hoeveelheid tijd per aanwijstraject is reeds weergegeven in paragraaf 5.2 van dit document. Het werkbudget voor bedrijfsbrandweeraanwijzingen is per jaar voorlopig vastgesteld op 5210 uur. Voor de coördinatie/beleid, inhoudelijke/juridische ondersteuning en het projectleiderschap zal naar verwachting respectievelijk 630, 900 en 300 uur benodigd zijn, waardoor 3380 uur per jaar voor procedures beschikbaar is. Het werkbudget is als volgt opgebouwd:

	FTE	Budget (uur)
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzing, w.o. coördinatie en beleid (WM AV/CIV)	0.35	470
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzingen AvB (AV)	0.60	810
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzingen (FdV AV)	0.70	945
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzingen (CC-W AV)	0.60	810
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzingen PLA (0,3 AV)	0.50	675
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzingen (1 complexe procedure MvA AV)	0.22	300
Medewerker Bedrijfsbrandweeraanwijzingen (2 procedures team TH)	0.22	300
Inhoudelijke ondersteuning (intern/extern)	0.22	300
Juridische ondersteuning beroep en bezwaar (intern/extern)	0.22	300
Projectleider (MdB/EdB AV/IV)	0.22	300
Totaal	3.85	5210

Hierbij is voor 1 FTE uitgegaan van een bruto werktijd van 1828,8 uur en een netto werktijd van 1350 uur die aan directe uren kunnen worden ingezet.

Op basis hiervan kunnen, bij voldoende personele capaciteit, per jaar 17 procedures (complex, gemiddeld en minder complex) worden gevoerd. De inzet van ervaren medewerkers bij met name de beoordeling van bedrijfsbrandweerrapportages is hierbij onontbeerlijk.

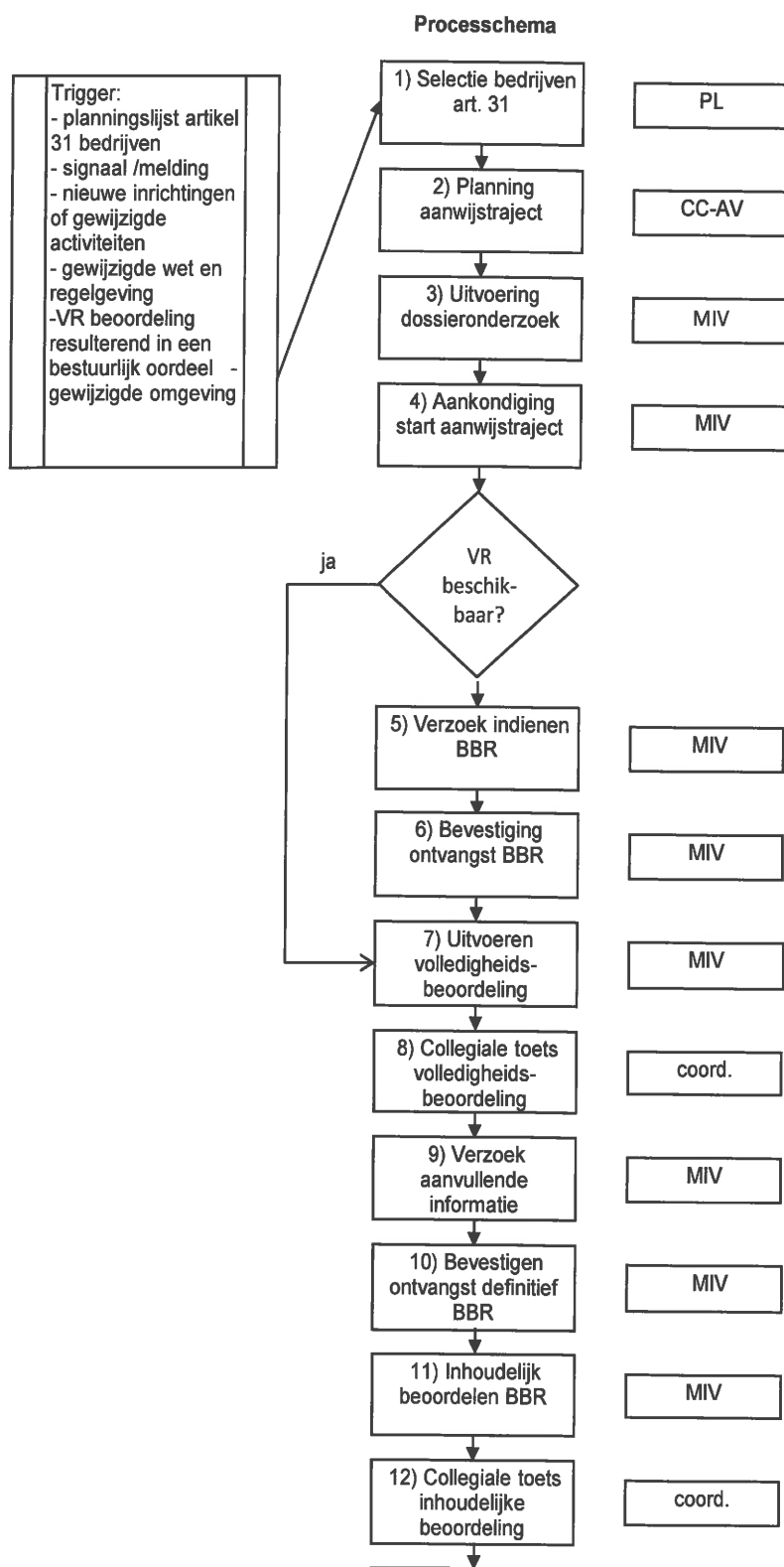
6.4 Kwaliteitsbeleid

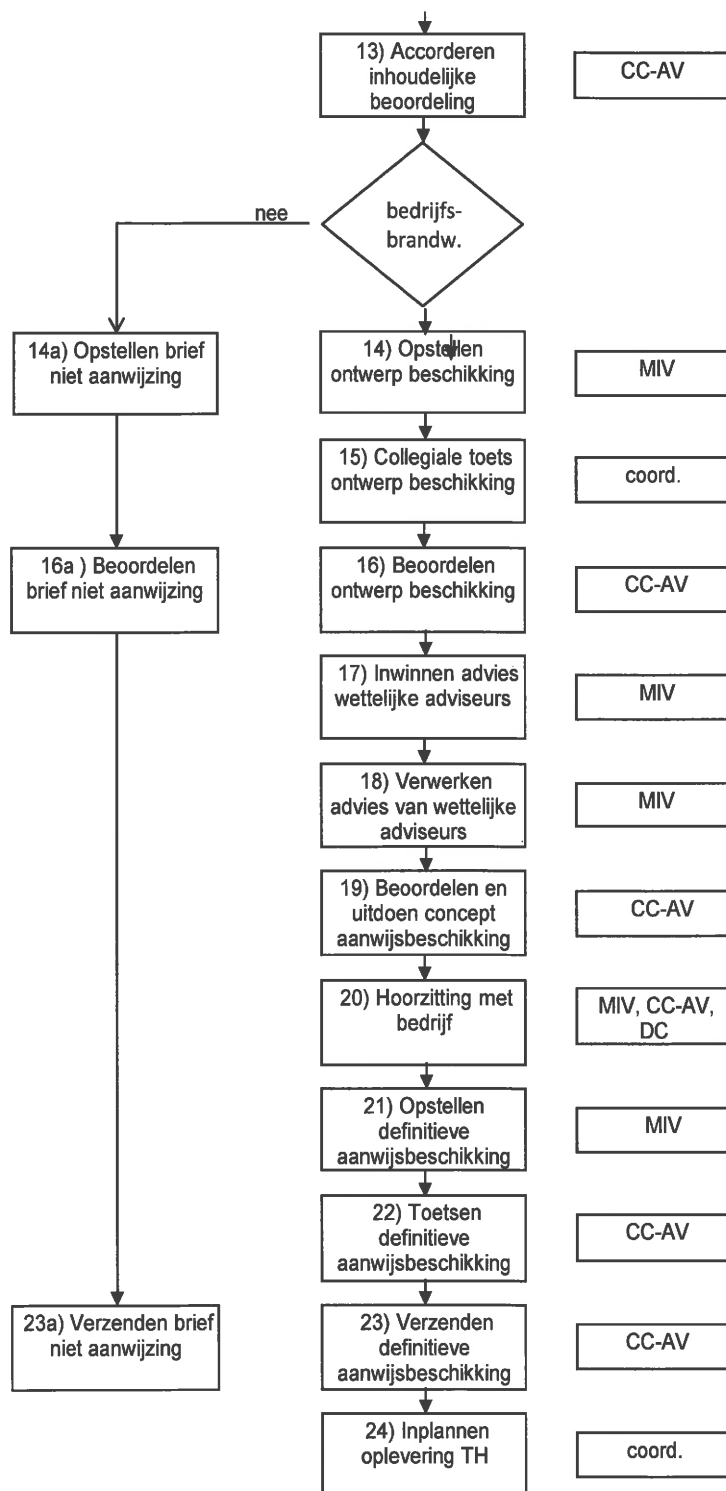
Het kwaliteitsbeleid voor de Portefeuille Risico- en Crisisbeheersing wordt nader uitgewerkt en zal op termijn geïmplementeerd worden. In het kader hiervan worden voor de beleidsformulering en -uitvoering van bedrijfsbrandweertaken het primaire proces, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden nader uitgewerkt. Een en ander zal leiden tot vastgestelde procedures en registratiesystemen. Na implementatie van dit kwaliteitsbeleid zullen de werkzaamheden verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen overeenkomstig dit kwaliteitsbeleid worden uitgevoerd.

6.5 Verslaglegging

Jaarlijks word een notitie opgesteld met daarin de stand van zaken ten aanzien van bedrijfsbrandweeraanwijzingen. Deze notitie geeft een overzicht van de afgeronde procedures, lopende procedures en ingeplande procedures en zal worden verwerkt in de reguliere planning en controll-cyclus van de VRR. Evaluatie van het aanwijsbeleid wordt in deze notitie uitgewerkt.

BIJLAGE 1 WERKPROCEDURE BEDRIJFSBRANDWEERAANWIJZINGEN

BIJLAGE 2 PROCESBESCHRIJVING

Activiteit (processtap)	Actor (Rol)	Doel, beschrijving, resultaat, tijd	Documenten
Trigger: 1. Bestaande selecteerbare inrichtingen welke nog niet geëvalueerd zijn; 2. Melding, signaal verandering van de in de inrichting gebezigde processen; 3. Melding, signaal wijziging of uitbreiding van de aangewezen inrichting; 4. Nieuw bedrijf; 5. Voortschrijdend inzicht ten aanzien van de scenariokeuzes of de introductie van nieuwe (bestrijding)technieken, die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport inzake de bedrijfsbrandweer; 6. Gewijzigde wet- en regelgeving; 7. Gewijzigde omgeving			
1) Selectie bedrijven Art 31	Coor d. art 31	Aan de hand van een trigger bepaalt de coördinator Art 31 of het bedrijf mogelijk binnen de selectiecriteria van het Besluit Veiligheidsregio's (hoofdstuk 7) valt danwel dat een bestaande beschikking aangepast dient te worden. Dit wordt geregistreerd in de ART 31 bedrijvenlijst welke door de coördinator art 31 wordt beheert Als de bedrijven niet onder het besluit vallen wordt dit door de coördinator bijgehouden op de lijst.	Bedrijvenlijst met ART 31 bedrijven
2) Planning aanwijstraject	Coor d. art 31	Op basis van de ART 31 bedrijvenlijst beoordeelt de coördinator art 31 per kwartaal de planning m.b.t. lopende trajecten volgens het aanwijsbeleid. Hij plant tevens nieuwe trajecten in en wijst deze toe aan een MIV.	Planning bedrijvenlijst ART 31
3) Dossier onderzoek	MIV	Voor de betrokken inrichting wordt een dossieronderzoek uitgevoerd, waarbij alle relevante aspecten met betrekking tot in het verleden uitgevoerde beoordelingen, Wabo, Wm, Brzo, Bevi en eventuele andere aspecten.	Rapport dossieronderzoek
4) Aankondiging start aanwijstraject	MIV T-AV	De MIV stelt een concept aankondigingsbrief op waarin de start van het aanwijstraject wordt aangekondigd. De teamleider AV beoordeelt de aankondigingsbrief, laat deze indien nodig aanpassen en accordeert deze. Na ondertekening door het hoofd van de afdeling IV wordt de brief aan het bedrijf verzonden.	Aankondigings- brief start aanwijstraject in Corsa.
4a) Houden Vooroverleg	MIV	In alle gevallen vindt een (telefonisch) vooroverleg tussen de MIV en het bedrijf plaats met als doel de inrichting te informeren over de beleidsuitgangspunten m.b.t. Art 31. Het (telefonisch) vooroverleg wordt vastgelegd in het "verslag vooroverleg". Dit verslag wordt aan de contactpersoon van de inrichting gestuurd.	Verslag vooroverleg en bevestiging verzonden verslag. Opslaan verslag in Corsa.

5) Verzoek indienen bedrijfsbrandweerrapport	MIV T-AV	De MIV stelt een concept brief op met daarin het verzoek binnen 13 weken een bedrijfsbrandweerrapport (niet voor VR plichtige inrichtingen) in te dienen danwel een aangepast bedrijfsbrandweerrapport (bij actualisatie beschikking) in te dienen (ook voor VR plichtige bedrijven). Het hoofd industrie beoordeelt de verzoekbrief, accordeert deze en na ondertekening door de Algemeen Directeur van de VRR, wordt de brief aan het bedrijf verzonden.	Verzoek indienen bedrijfsbrandweerrapportage in Corsa
5a) Waarschuwen tijdig indienen bedrijfsbrandweerrapportage	T-AV	Indien de inrichting niet binnen 13 weken een bedrijfsbrandweerrapportage heeft ingediend, zal het hoofd van de afdeling industrie (cluster TCH) het bedrijf een schriftelijke waarschuwing geven die wordt getekend door het hoofd van de afdeling IV. Als geen zicht is op een (definitief) bedrijfsbrandweerrapport wordt overgaan tot het opleggen van bestuurlijke sancties conform het actuele beleid met betrekking tot Toezicht en Handhaving	Waarschuwingbrief indienen bedrijfsbrandweerrapportage.
6) Bevestiging ontvangst bedrijfsbrandweerrapport	MIV	Binnen 2 weken na ontvangst van het concept-bedrijfsbrandweerrapport stuurt de MIV het bedrijf een ontvangstbevestiging waarin wordt aangegeven dat: • het ingediende bedrijfsbrandweerrapport ontvangen is • binnen 2 weken zal worden beoordeeld of het bedrijfsbrandweerrapport volledig is • indien het rapport niet volledig is, binnen maximaal 8 weken aanvullende informatie moet worden aangeleverd; • indien het rapport volledig is in beginsel binnen 26 weken de definitieve aanwijz- of afwijzbeschikking zal worden afgegeven. Bij ontvangst van een definitief bedrijfsrapport: ga verder bij stap 10.	Ontvangstbevestiging
7) Uitvoeren volledigheid-beoordeling	MIV	Binnen 2 weken na ontvangst van het bedrijfsbrandweerrapport beoordeelt de MIV m.b.v. de “volledigheidschecklist” of de bedrijfsbrandweerrapportage voldoende informatie geeft voor de beoordeling.	Concept Volledigheidschecklijst in Corsa
8) Collegiale toets volledigheid-beoordeling	MIV (collega)	De “volledigheidschecklist” wordt collegiaal getoetst door een collega MIV, die eveneens betrokken is bij art 31 aanwijzingswerkzaamheden.	Volledigheidschecklijst In objectdossier
9) Verzoek aanvullende informatie	MIV	Indien aanvullende informatie noodzakelijk is dan verzoekt de MIV het bedrijf om binnen 8 weken (6 Awb+2) aanvullende informatie aan te leveren. De teamleider AV beoordeelt de brief, accordeert deze. De brief wordt vervolgens, na ondertekening door het hoofd van de afdeling IV, aan het bedrijf verzonden.	verzoek aanvullende informatie

9a) Waarschuwen tijdig indienen aanvullende informatie	T-AV	Indien de inrichting niet tijdig (redelijke termijn) aanvullende informatie heeft ingediend, zal het hoofd van het team TH) het bedrijf een schriftelijke waarschuwing geven die wordt getekend door het hoofd van de afdeling IV. Als geen zicht is op een (definitief) bedrijfsbrandweerrapport wordt overgaan tot het opleggen van bestuurlijke sancties conform het actuele beleid met betrekking tot Toezicht en Handhaving	Waarschuwingsbrief indienen aanvullende informatie
9b) Ontvangst aanvullende informatie	MIV	Indien nog niet beoordeelde informatie is ontvangen ga naar stap 6	
10) Bevestigen ontvangst definitief bedrijfsbrandweer-rapport	MIV	Binnen 2 weken na ontvangst van het volledige bedrijfsbrandweerrapport stuurt de MIV het bedrijf een ontvangstbevestiging.	Ontvangstbevestiging volledige bedrijfsbrandweerrapportage
11) Beoordelen bedrijfsbrandweer-rapport	MIV	Binnen 6 weken na ontvangst van een volledig (definitief) bedrijfsbrandweerrapport voert de MIV een inhoudelijke beoordeling uit om te komen tot een onderbouwing voor de noodzaak en de omvang van een bedrijfsbrandweer en de benodigde middelen. De inhoudelijke beoordeling wordt uitgevoerd volgens de werkinstructie "inhoudelijke beoordeling bedrijfsbrandweer" De inhoudelijke beoordeling wordt geregistreerd in het (interne) rapport "inhoudelijke beoordeling bedrijfsbrandweer".	Concept Rapport inhoudelijke beoordeling bedrijfsbrandweer
12) Collegiale toets inhoudelijke beoordeling	MIV (collega)	Het (interne) rapport "inhoudelijke beoordeling bedrijfsbrandweer" wordt collegiaal getoetst door een collega MIV.	Def. rapport inhoudelijke beoordeling bedrijfsbrandweer
13) Opstellen ontwerp aan- of afwijsbeschikking	MIV	Binnen 8 weken na ontvangst van het definitieve brandweerrapport stelt de MIV op basis van het rapport "inhoudelijke beoordeling bedrijfsbrandweer" een ontwerp beschikking op. Hierin zijn o.a. opgenomen de maatgevende aspecten ten aanzien van personeel, materiaal en organisatie.	Ontwerp aanwijsbeschikking
14) Collegiale toets ontwerp aan- of afwijsbeschikking	MIV	De ontwerp aan- of afwijsbeschikking wordt getoetst door een collega MIV AV én MIV TH (handhavingstoets) en wordt indien noodzakelijk aangepast door MIV.	Reactie collegiale toets
15) verwerken collegiale toets	MIV	De ontwerp beschikking wordt n.a.v. de collegiale toets indien noodzakelijk aangepast door MIV	Ontwerp beschikking
16) Beoordelen ontwerp aanwijsbeschikking	T-AV	Het teamhoofd AV beoordeelt de ontwerp beschikking en accordeert deze.	Definitief ontwerp beschikking

17) Advies inwinnen van wettelijk verplichte adviseurs	MIV	De MIV verstuurt de ontwerp beschikking binnen 10 weken na ontvangst RBB (na positieve volledigheidbeoordeling) aan de wettelijk verplichte adviseurs (B&W van de gemeente, bg Wm en manager MHC van de Arbeidsinspectie) met het verzoek om binnen 4 weken advies uit te brengen. Indien het een inrichting betreft die is gelegen op of deel uitmaakt van een terrein dat bij de krijgsmacht in gebruik is en er gegevens in het geding zijn waarvan de geheimhouding door het belang van de veiligheid van de Staat is geboden, zal de aanwijzing plaatsvinden door de minister van Binnenlandse Zaken en koninkrijksrelaties.	Brief verzoek advies
18) Verwerken adviezen ontwerp beschikking	MIV	De uitgebrachte adviezen worden beoordeeld door de MIV en indien noodzakelijk verwerkt in de beschikking. Indien nodig vindt collegiale afstemming plaats. De MIV stelt tevens de begeleidende brief op ter aanbieding van de beschikking en ter uitnodiging voor het inbrengen van een zienswijze.	Concept aanwijsbeschikking. Begeleidend schrijven aanbieding concept aanwijsbeschikking en uitnodiging inbrengen zienswijze
19) Beoordelen en uitdoen concept beschikking	MIV H Ind	De MIV stelt de concept beschikking en een begeleidende brief op waarin de het hoofd van de inrichting de mogelijkheid wordt geboden zijn of haar zienswijze kenbaar te maken. De T-AV beoordeelt de concept beschikking en de begeleidende brief. De T-AV, accordeert deze en deze worden, na ondertekening door het hoofd van de afdeling IV, binnen 14 weken na ontvangst RBB (na positieve volledigheidbeoordeling) aan de inrichting verzonden. In geval van een hoorzitting plant de MIV in overleg met het bedrijf een datum voor de hoorzitting.	Concept aanwijsbeschikking. Begeleidend schrijven aanbieding concept aanwijsbeschikking en uitnodiging hoorgesprek
19a) Voorbespreking concept aanwijsbeschikking	MIV	Indien gewenst kan de MIV een afspraak maken met het bedrijf om de concept aanwijsbeschikking door te spreken.	Verslag voorbespreking concept aanwijsbeschikking
20) Hoorzitting met bedrijf	MIV H- Ind DC	In geval van een hoorzitting zijn daarbij aanwezig: de MIV, de T-AV, het afdelingshoofd IV en het hoofd of de bestuurder van de inrichting of diens schriftelijk gemachtigde vertegenwoordiger(s). Tijdens deze hoorzitting wordt conform de standaardagenda de concept aanwijsbeschikking toegelicht en krijgt het bedrijf de gelegenheid te reageren op de beschikking. De notulen van dit overleg worden door de MIV vastgelegd in het hoorverslag. <i>In de uitnodigingsbrief wordt uitdrukkelijk aangegeven dat het ook mogelijk is om schriftelijk een zienswijze in te dienen</i>	Agenda horen Hoorverslag

		<i>en dat hiermee een hoorzitting kan komen te vervallen. In dat geval dient dit wel door het hoofd of de bestuurder van de inrichting of een gemachtigde expliciet in de reactie te worden vermeld. Indien het bedrijf niet gehoord wil worden omdat de beschikking op alle punten is doorgenomen en goedgekeurd, dan dient het hoofd of de bestuurder van de inrichting of een gemachtigde dit schriftelijk te bevestigen..</i>	
20) Definitief maken aanwijsbeschikking		De MIV verwerkt de zienswijzen en resultaten van de hoorzitting en maakt de aan- of afwijsbeschikking definitief. De MIV stelt tevens de begeleidende brief ter aanbieding van de definitieve aan- of afwijsbeschikking op.	Gewijzigde aanwijsbeschikking. Begeleidend schrijven aanbieding concept aanwijsbeschikking
21) Toetsen definitieve aanwijsbeschikking	T-AV	Het hoofd industrie toetst de aangepaste aan- of afwijsbeschikking. Indien noodzakelijk wordt deze aangepast en definitief gemaakt. <i>De definitieve beschikking dient binnen 23 weken na indienen van de volledige bedrijfsbrandweerrapportage aan de inrichting te worden aangeboden.</i>	Definitieve aanwijsbeschikking
22) Verzenden definitieve aanwijsbeschikking	MIV	De MIV verzendt de definitieve aan- of afwijsbeschikking na ondertekening door de Algemeen directeur van de veiligheidsregio, aan het bedrijf en naar de wettelijk verplichte adviseurs. <i>In de considerans van de beschikking wordt vermeld dat binnen 6 weken een bezwaarschrift kan indienen en zodoende een Bezwaar – Beroepsprocedure kan ingaan. In dat geval treedt de procedure "Bezwaar en Beroep" in werking.</i>	Definitieve aanwijsbeschikking en begeleidingsbrief in Corsa
		<i>De MIV-AV is tevens verantwoordelijk voor het inplannen van een opleveringsinspectie. Zie hiertoe procedure "opleveringsinspectie art 31 bedrijfsbrandweeraanwijzing".</i>	
De brieven, rapporten enz dienen conform afspraak te worden gearchiveerd			

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Betrokkene	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
Bedrijfsbureau IV (BB)		Archiveren van brieven, rapporten etc. in Corsa
Coördinator art 31	Wijst MIV aan voor een aan-of afwijstraject en plant de MIV in om tijdige uitvoering te borgen.; Informeren hoofd industrie bij onvoldoende voortgang van de werkzaamheden.	De Coördinator art 31 bewaakt de termijnen (middels het BPS) en draagt zorg voor de tijdige behandeling van aanwijzingstraject.
(Senior) medewerker industriële veiligheid (MIV)	Uitvoeren werkzaamheden zoals omschreven in de procesbeschrijving	Bepalen of er grond is voor aanwijzing of wijziging.
Teamleider AV	Uitvoeren bevoegdheden zoals	Bewaking kwaliteit van documenten en

	omschreven in de procesbeschrijving	inhoud van de aanwijsbeschikking
Afdelingshoofd IV	Uitvoeren bevoegdheden zoals omschreven in de procesbeschrijving	Aanwezig bij eventuele hoorzitting
Algemeen directeur	Verplichten van bedrijven een bedrijfsbrandweer te hebben; Het stellen van eisen aan die bedrijfsbrandweer Teken en uitgaande brieven Teken en definitieve aanwijzing	Verplichten van bedrijven een bedrijfsbrandweer te hebben;
Arbeidsinspectie	Geen	Het adviseren over eisen te stellen aan de bedrijfsbrandweer in het licht van veilige arbeidsomstandigheden
Bg Wm	Geen	Het adviseren over eisen te stellen aan de bedrijfsbrandweer in het licht van algemene milieuaspecten, waaronder externe veiligheid
B&W gemeente		Het adviseren over eisen te stellen aan de bedrijfsbrandweer in het licht van openbare orde en veiligheid, ruimtelijke ordening en eventuele andere gemeentelijke beleidsterreinen.

Legenda

Art 31	Artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's
Awb	Algemene wet Bestuursrecht
Bg Wm	Bevoegd gezag Wet milieubeheer
BB	Bedrijfsbureau
T-AV	Teamhoofd AV
MIV	Medewerker industriële veiligheid
CORSA	Registeren van de in en uitgaande post van Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
BPS	Bedrijfsprocessensysteem
Tim	Tijdregistratiesysteem
TH	Toezicht en Handhaving
Coördinator Art 31	Medewerker industriële veiligheid met specifieke taak coördinatie Aanwijzing bedrijfsbrandweren conform artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's
AV	Advisering en Vergunningverlening
BBR	Bedrijfsbrandweerrapport
Concept BBR	Concept bedrijfsbrandweerrapport
Definitief BBR	Definitief bedrijfsbrandweerrapport

BIJLAGE 3: HOOFDSTUK 4 WERKWIJZER BEDRIJFSBRANDWEREN

BrandweerBRZO - Werkwijzer Bedrijfsbrandweren

Hoofdstuk 4 Scenario's en opstellen bedrijfsbrandweerrapport**4.1 Inleiding**

Dit hoofdstuk bevat informatie – het vormt een referentiekader – voor alle betrokken partijen (overheid en bedrijfsleven) voor het opstellen en toetsen van de inhoud van het bedrijfsbrandweerrapport. PG56 is hiervoor een belangrijke richtlijn. Er wordt specifiek aandacht besteed aan:

- Referentiescenario's;
- Geloofwaardige scenario's;
- Maatgevende scenario's;
- De scenariokeuzes;
- Richtlijnen voor de beschrijving en grafische uitwerking van de scenario's;
- Overige zaken die in het bedrijfsbrandweerrapport opgenomen moeten worden;
- Volledigheid en juistheid van het bedrijfsbrandweerrapport.

4.2 Scenario's toegelicht**4.2.1 Verschillende scenario's**

Om de informatie in dit hoofdstuk goed te kunnen gebruiken is het belangrijk om eerst zicht te hebben op het onderscheid tussen referentiescenario's, geloofwaardige scenario's en maatgevende scenario's en de formulering in het BRZO'99.

Referentie scenario's

Referentiescenario's zijn de meest bekende voorbeelden van brand- en/of ongevalgebeurtenissen die op inrichtingen kunnen voorkomen die in aanmerking kunnen komen voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing. In bijlage 5 van de werkwijzer is een overzicht opgenomen van relevante referentiescenario's. Referentiescenario's liggen aan de basis van de inventarisatie van mogelijke brand- en ongevalgebeurtenissen op de bedrijfslocatie. Als een referentiescenario theoretisch op een bedrijf kan plaatsvinden dient het bezien en beoordeeld te worden op geloofwaardigheid.

Afhankelijk van de bedrijfsactiviteit en de processen en installaties op de inrichting kunnen bijzondere incidenten optreden, denk hierbij aan polymerisatie of run-away reacties, metaal(opslag)branden, hoogspanningsbranden, incidenten met stofwolken en dergelijke. Deze zijn zo specifiek dat ze niet in het algemene overzicht van referentiescenario's opgenomen zijn. Dat wil echter niet zeggen dat ze niet meegenomen en beoordeeld dienen te worden op eventuele geloofwaardigheid.

Geloofwaardige scenario's

Geloofwaardige scenario's zijn brand- of ongevalgebeurtenissen die voor een concrete inrichting:

- Gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als zeer reëel en typerend kunnen worden geacht;
- Kunnen leiden tot schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting;
- Waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan voorkomen kan worden.

BrandweerBRZO - Werkwijzer Bedrijfsbrandweren

Het gaat hierbij om scenario's met (gevaarlijke) stoffen, processen, installaties en opslag in een inrichting. Afhankelijk van de activiteiten op een inrichting kan er sprake zijn van geloofwaardige installatiescenario's, en/of geloofwaardige scenario's voor de gebezigde processen en/of geloofwaardige scenario's voor de uitgevoerde activiteiten.

Het initiële incident moet door de inzet van een bedrijfsbrandweer gunstig kunnen worden beïnvloed. De kans dat een incident daadwerkelijk bij dat bedrijf kan optreden wordt hierbij meegenomen, omdat de principaal aan de hand van de aanwezige preventieve Lines of Defences en de borging daarvan kan aantonen of het optreden van een incident reëel is. De repressieve Lines of Defence daarentegen bepalen vervolgens de potentiële omvang van het incident. Er kan alleen rekening gehouden worden met LOD's waarvan de doelmatige werking is vastgesteld en de functionaliteit aantoonbaar is geborgd. Algemeen erkende normen vormen hiervoor de basis.

Met name bij grote bedrijven kunnen tientallen geloofwaardige scenario's bestaan. Veel scenario's hebben een hoge mate van gelijkvormigheid. De principaal en het bevoegde gezag kunnen in voorkomende gevallen vooraf met elkaar afspraken maken over een eventuele clustering van gelijksoortige scenario's, het aantal en de aard van de uit te werken scenario's.

Maatgevende scenario's

Een maatgevend scenario is een geloofwaardige scenario dat de maat bepaalt voor één of meer van de onderwerpen ten aanzien van de bedrijfsbrandweer waaraan het veiligheidsbestuur eisen mag stellen. Gedacht kan worden aan de volgende maatgevende aspecten:

- Opkomsttijd;
- Aantallen operationele functies en bijzondere kwalificaties / kennis;
- Voertuigen, materiaal en/of materieel;
- Benodigd bluswatercapaciteit en/of schuimvormend middel;
- Persoonlijke beschermingsmiddelen etc.

Voor een inrichting kunnen meerdere maatgevende scenario's bestaan.

BRZO 1999, Bijlage III, lid 1 sub 1, de scenario's voor een mogelijk zwaar ongeval
Bijlage III van het BRZO'99 bevat de wettelijke informatie-eisen voor een veiligheidsrapport en vereist: "een beschrijving van de scenario's voor een mogelijk zwaar ongeval op het terrein van de inrichting die bepalend zijn voor de inhoud van het intern noodplan, bedoeld in artikel 22, en voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bedrijfsbrandweren;"

In de nota van toelichting bij het BRZO'99 is bij de introductie verduidelijkt dat er tussen de scenario's voor een mogelijk zwaar ongeval en de geloofwaardige/maatgevende scenario's geen wezenlijk verschil is.

Om tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing te komen is dezelfde informatie benodigd ongeacht of die informatie in een veiligheidsrapport of een bedrijfsbrandweerrapport opgenomen is.

4.2.2 Selectie van geloofwaardige scenario's

Een overzicht van geloofwaardige scenario's kan gevoed worden vanuit verschillende bronnen:

- Benoeming van scenario's in de QRA;
- Benoeming van scenario's in de veiligheidsrapportage;
- Benoeming van scenario's vanuit eerder uitgevoerde analyses voor bedrijfsnoodplanning (BHV-dimensionering);
- Benoeming van scenario's vanuit eerder uitgevoerde analyses voor assuradeuren;
- Benoeming van scenario's op basis van ongeval- of brandweerstatistiek;
- Benoeming van scenario's op basis van branchevergelijking (wereldwijd).

Al deze bronnen kunnen input leveren voor geloofwaardige scenario's. Het gaat veelal om brand-, lekkage- of ontploffingsscenario's met gevaarlijke stoffen. Bij gevaarlijke stoffen gaat het om toxische en ontvlambare stoffen en stoffen die zich door de condities waaronder ze aanwezig zijn, als een ontvlambare stof kunnen gedragen. Het kan hierbij ook gaan om warme of verwarmde stoffen die bij kamertemperatuur niet aangemerkt worden als een gevaarlijke stof, maar die bij verwarming dezelfde eigenschappen hebben als een gevaarlijke stof.

Toelichting verwarmde of warme stoffen

Het gaat hierbij om stoffen die worden opgeslagen bij een temperatuur vanaf 10°C onder het vlampunt van de vloeistof en waarvan tevens volgens de ASTM D4206-95 (2001), Standard Test Method for Sustained Burning of Liquid Mixtures Using the Small Scale Open-Cup Apparatus, is aangetoond dat de brand zelfonderhoudend is. Voor producten die warm of verwarmd worden opgeslagen in een insluitsysteem moet het vlampunt zijn bepaald volgens de ASTM D3941-90 (2001), Standard Test Method for Flash Point by the Equilibrium Method With a Closed-Cup Apparatus.

De principaal dient geloofwaardige scenario's in het op te stellen rapport uit te werken. Hieronder is aangegeven hoe tot een selectie van een geloofwaardig scenario gekomen kan worden. De brandweer kan deze beschrijving gebruiken om te toetsen of het proces goed is uitgevoerd.

- a. Benoem installaties, processen en activiteiten met gevaarlijke stoffen die volgens de aanvraag en vergunning(en) binnen de inrichting kunnen plaatsvinden. Gebruik de overzichtslijst van referentiescenario's en een overzichtstekening van de inrichting. Hierbij dient onder andere gedacht te worden aan (niet limitatief):
 - Proces- en productie-installaties;
 - Bovengrondse tankopslag;
 - Transport per pijpleiding;
 - Pompplaatsen;
 - Dampverwerkingsystemen;
 - Verlading stoffen (vrachtauto's, spoorwagens, schepen);
 - Op- en overslag van containers met gevaarlijke stoffen;
 - Rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen;
 - Opslagloodsen
 - Nucleaire bronnen.

BrandweerBRZO - Werkwijzer Bedrijfsbrandweren

- b. Beoordeel de omstandigheden waaronder de stoffen in die betreffende installatie of bij die concrete activiteiten aanwezig zijn. Denk hierbij aan o.a.:
- Atmosferische omstandigheden;
 - Brand van metaal, bijvoorbeeld ferro-titanium;
 - Warm of verwarmd;
 - Gekoeeld (cryogeen);
 - Onder druk.
- c. Aan de hand van de stoffeigenschappen en de omstandigheden waaronder deze aanwezig zijn, kan vervolgens worden aangegeven welk gevaar die stoffen kunnen hebben als deze vrijkomen uit het installatiesysteem, zoals:
- Toxisch;
 - Ontvlambaar;
 - Kan tot ontbranding komen waarbij de brand zelfonderhoudend is;
 - Stoffen die zelf of waarvan de verbrandings- of ontledingsproducten overlast kunnen veroorzaken;
 - Onbeplofbaar;
 - Radioactief
 - Drijft de stof op water of reageert deze met water.
- d. Beschrijf (kwantitatief) de effecten van het geloofwaardige scenario's en geef de beheersing van het scenario aan (zie voorbeeld uit P65 6). In de beschrijving van de geselecteerde geloofwaardige scenario's moeten de effecten en bijbehorende inzet ('klus') van de bedrijfsbrandweer beschreven worden.

4.2.3 Selectie maatgevende scenario's

Een maatgevend scenario is een geloofwaardig scenario dat maatgevend is voor één of meerdere onderwerpen (zie ook 4.2.1). Op basis van de uitgevoerde taakanalyses van de geloofwaardige scenario's (bijlage 7) wordt duidelijk welk van de geloofwaardige scenario's voor welk van de onderwerpen maatgevend kan zijn. Voor een inrichting kunnen dus meerdere maatgevende scenario's bestaan. Voor de schematische uitwerking van maatgevende scenario's geeft bijlage 6 een aantal voorbeelden.

Maatgevend scenario: De personele component

De taakanalyse van elk scenario resulteert in een kwantitatieve beschrijving van het benodigde aantal bedrijfsbrandweerfunctionarissen en de essentiële vaardigheden die via opleiding dienen te zijn verkregen.

Het scenario met het hoogste aantal brandweerfunctionarissen, benodigd voor een inzet, is het maatgevende scenario voor de omvang van de personele component. Hetzelfde scenario kan maatgevend zijn voor eventueel specialistische kwaliteiten, als gaspakdrager, maar dit kan ook juist uit een ander geloofwaardig scenario blijken. Dit andere scenario kan dan maatgevend zijn voor eventuele specialistische taken.

BrandweerBRZO - Werkwijzer Bedrijfsbrandweren

Maatgevend scenario: De materiële component

De materiële component bestaat uit materieel en de middelen nodig om de effecten van het scenario's te kunnen bestrijden. Hierbij kan een driedeling gemaakt worden:

- Materieel/middelen voor de repressieve inzet (voertuigen, gereedschap, bijzondere middelen etc);
- Blusmiddelen (zoals bluswater en schuimvormend middel, bluspoeder, etc);
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (kleding, gaspakken etc).

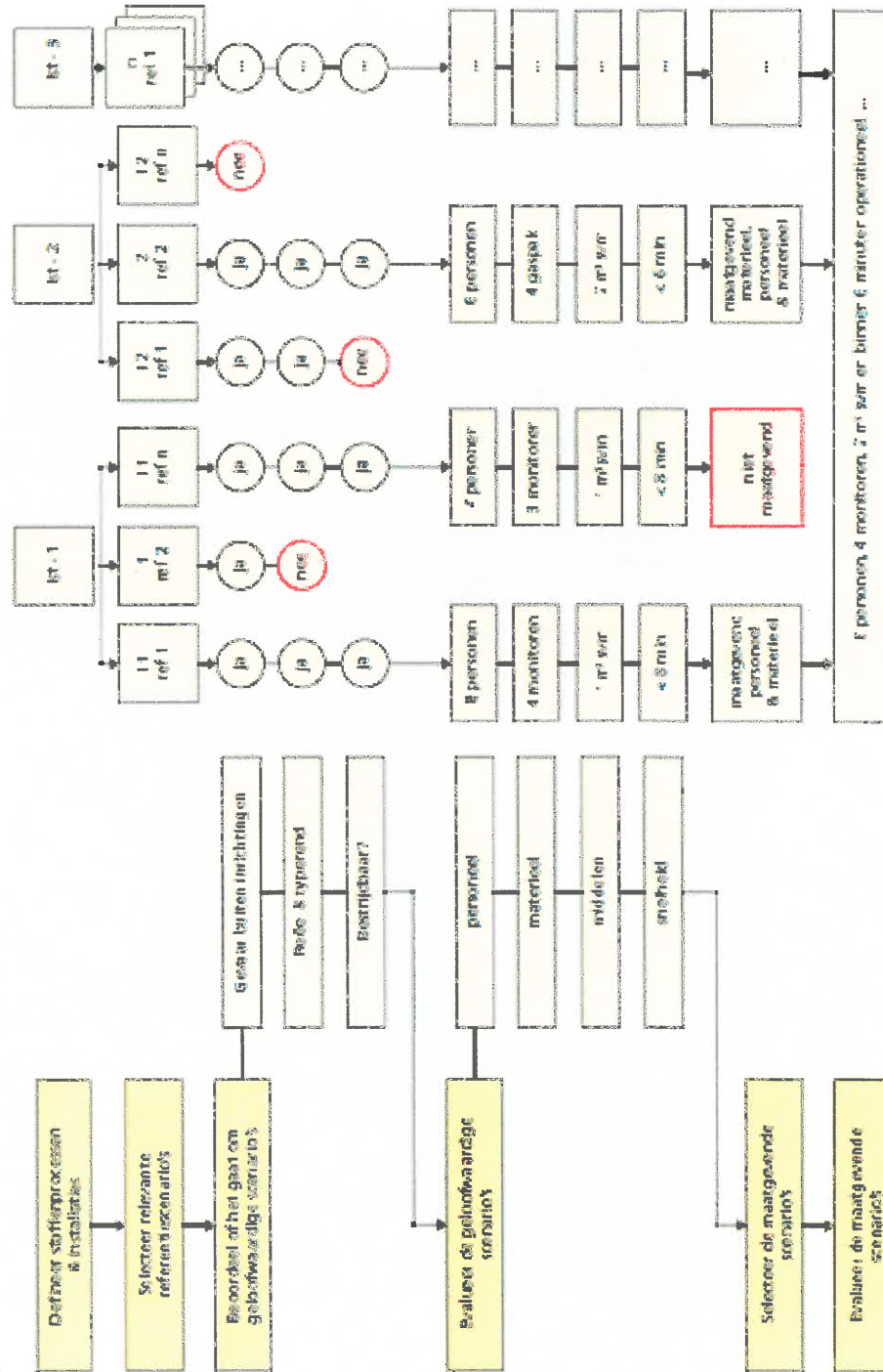
Hierbij dient ook aandacht besteed te worden aan basale zaken als lengtes en diameters voor blusslangen, opzetstukken en mobiele monitoren en de technische kwalificatie van de systemen zoals pompcapaciteit, voertuigen voorzien van dakkanon etc.

Maatgevend scenario: De tijdsfactor

Uit de taakanalyse van de geloofwaardige scenario's kan naar voren komen dat de tijdsfactor voor bepaalde acties voorwaardelijk is voor het verloop en de omvang van het incident. Als het hier om een realistische en haalbare tijdsfactor gaat en deze niet afgedekt wordt door de tijd die is opgenomen in de Algemene Bepalingen, dan is hier sprake van een scenario waarbij de tijdsfactor maatgevend is. Niet tijdig ingrijpen zal tot escalatie van het scenario leiden.

In onderstaand flowschema is aangegeven hoe maatgevende scenario's geselecteerd kunnen worden. In de linkerzijde van het flowschema zijn de selectiecriteria voor de geloofwaardige scenario's beschreven. Aan de rechterzijde zijn voor drie verschillende installaties scenario's benoemd en is de inzet voor de beheersing of beperking van de gevolgen van het incident uitgewerkt. Aan de hand van deze praktische uitwerking is nagegaan welke parameters bepalen of er tevens sprake is van een maatgevend scenario.

Figuur 5. Flowchart selectie maatgevende scenario's

4.3 Zichtbare informatie bij de uitwerking van de scenario's

Voor alle activiteiten met stoffen die door de manipulaties die ermee plaatsvinden een gevaar kunnen opleveren dient beoordeeld te worden welke geloofwaardige incidentscenario's aan de orde kunnen zijn. Hierbij geldt een aantal randvoorwaarden die hieronder worden behandeld. Hoe de scenario's in het bedrijfsbrandweerrapport worden uitgewerkt is hieronder beschreven. Per scenario dient de hierna onder a t/m f beschreven informatie uitgewerkt te worden.

a. Algemeen

De aard, de plaats, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van het incident op het terrein van de inrichting¹.

b. Randvoorwaarden en aannames die van invloed zijn op de snelheid van de inzet

- Uitstroomtijden, gatdiameters, beperkingen bij uitstroming door opvang of vrij uitstromen over de grond en hieruit voortvloeiend de maximale plasafmetingen etc. dienen duidelijk te worden aangegeven;
- Een beschrijving van de locatie met de te overkomen obstakels, alsook de aanrij/route(s) van de bedrijfsbrandweer. Waar kan men het voertuig/voertuigen met de voorzieningen (incl. SVM) neerzetten.
- Waaruit bestaat de koel- en bluswatervoorziening. Geef aan of deze installaties automatisch, handmatig op afstand/ter plaatse gestart moeten worden. Benoem locatie, capaciteit en aantallen hydranten;
- Moeten er activiteiten (zoals transportbewegingen) worden gestopt om bij de plaats van het incident te kunnen komen. Moeten de slangen afgelegd worden onderdoor of over obstakel heen.

c. Ongevalgegevens

Stofnaam van het vrijgekomen product of mengsels, stoftypering voor betrokken producten, vrijgekomen hoeveelheden, maximale plasoppervlak, producttemperatuur, druk en temperatuur in het insluitsysteem of leiding, weertype, afstand van de bron tot bebouwing, openbare weg en of openbaar terrein etc.

d. Effecten

- Welke effecten geeft het incident en welke omvang neemt het aan of kan het aannemen. Geef aan welk effect wordt bedoeld. 1% letaal, AGW, VRW, warmtestralingscontouren, overdruk, etc;
- Een uitstroming van een bepaalde hoeveelheid brandbare vloeistof, met een maximum brandend oppervlak;
- Beschrijving ondergrond en het effect ervan op het verloop van het incident, om inzicht te krijgen in de wijze waarop stoffen en blus- en koelwater zich kunnen verspreiden.

Opmerking:

Uitstroming van brandbare of giftige gassen kan resulteren in een fakkel (jet-fire), toxische wolk en/of explosieve wolk. Brand van vaste, poedervormige stoffen kan resulteren in bepaalde warmtestraling en/of toxische wolken die zich verspreiden.

¹ Indien passieve brandbeveiliging in de vorm van fire proofing aanwezig is, moeten de prestatie die deze kan leveren en de locatie (inclusief hoogte) waar deze zijn aangebracht expliciet vermeld worden. Fire proofing verliest na een bepaalde tijd haar functionaliteit, dit is belangrijk voor het verloop van het incident.

BrandweerBRZO - Werkwijzer Bedrijfsbrandweren

e. Schadeontwikkeling

Mogelijke uitbreiding wordt veroorzaakt door domino-effecten die kunnen ontstaan. De effecten zijn uit te drukken in een overdruk als gevolg van explosieve ontbranding en warmtestraling (10 kW/m²), waardoor secundaire branden kunnen ontstaan. Indien dit mogelijk is, dient aangegeven te worden hoe deze gevolgen met preventieve maatregelen kunnen worden voorkomen of hoe deze effecten repressief bestreden (kunnen) worden mede gezien in de tijd. Om de begrenzing voor het optreden van een brandweerploeg te bepalen dienen de 1 Kw en 3 kW-contour bepaald te worden.

De scenario's dienen middels een grafische weergave inzichtelijk te worden uitgewerkt. Op de grafische weergave dienen de warmtestralingcontouren van 1, 3 en 10 kW/m² en/of de toxische wolk contouren (VRW, AGW, LBW, zie publicatie "Interventiewaarden gevaarlijke stoffen" van de VROM-inspectie) te zijn aangegeven. In bijlage 6 is ter illustratie de grafische uitwerking van een aantal scenario's opgenomen. De weergave dient uitgewerkt te worden op een daadwerkelijke plattegrond van de locatie en wel zodanig dat de infrastructuur, objecten en installaties zichtbaar zijn. Verder dienen de middelen en mensen die ingezet worden voor de repressieve bestrijding van het scenario op de grafische weergave te zijn aangegeven, rekening houdend met de warmtestraling en toxische effecten.

De volgende elementen dienen minimaal op de grafische weergave te zijn verwerkt:

- Schaalstok;
- Bluswaternet incl. diameter en hydranten;
- Blokaftsluiters;
- Noordpijl.

f. Bestrijding

De bestrijdingsdoelstellingen dienen per geloofwaardig scenario te worden vertaald in:

- Capaciteit en totaal verbruik blus- en koelwater (theoretisch¹ benodigd en werkelijk verbruik);
- Capaciteit en totaal verbruik blusmiddel (SWM/pcedar) (theoretisch benodigd en werkelijk verbruik);
- Inzet van mensen;
- Inzet van middelen;
- Inzet van specifieke middelen (chemiepak, gaspak, etc.).

¹ Op basis van erkende normatieve referentiekaders

4.4 Uitgangspunten bij uitwerking van scenario's

4.4.1 Algemeen

De uit te voeren taken van alle scenario's zijn uiteraard aan praktische uitgangspunten gebonden. Een aantal van deze uitgangspunten is hieronder uitgewerkt:

- De bedrijfsbrandweerlieden kunnen alleen werken in een omgeving met een stralingswarmte < 3 kW/m²;
- Voor het aanbrengen van verplaatsbare monitoren zijn 2 brandweerlieden nodig;
- Opgestelde blusvoorzieningen (monitoren voor blussing of koeling) worden bemand door 1 brandwacht;
- De bevelvoerder coördineert de inzet en communiceert met de overheidsdiensten over het incident;
- De bevelvoerder bepaalt de inzet van maximaal 8 brandwachters;
- Iedere actie wordt op de plattegrond op schaal uitgebeeld om geen misverstanden over de plaats en reikwijdte van de actie te laten ontstaan;
- Het verminderen van de gevolgen van het vrijkomen van sterk huidgiftige, reactieve, oxiderende en agressieve gaswolken wordt uitgevoerd door minimaal 2 gaspakdragers;
- Redding van slachtoffers maakt alleen onderdeel uit van het takenpakket van de bedrijfsbrandweer, als deze taak expliciet zichtbaar gemaakt wordt in een geloofwaardig scenario en van daaruit maatgevendheid geeft op het aspect "redding".

4.4.2 Gaspakdragers

Zodra er sprake is van een LOC met GEVI 6 of 8 stoffen en direct contact met de stof mogelijk is, dient het gebruik van een gaspak door een team van de bedrijfsbrandweer overwogen te worden. Voor de relatie tussen beschermende kleding en de veilige inzet van brandweerfunctionarissen wanneer er toxische stoffen betrokken zijn bij het incident, wordt verwezen naar het TNO-rapport: TNO-DV 2008 A88 (Beschermende werking van brandweerkleding tegen toxische gassen of dampen).

De noodzaak van gaspakken, en de snelheid waarmee die beschikbaar moeten zijn, dient te blijken uit de taakanalyse die van de maatgevende scenario's wordt gemaakt. De noodzaak van gaspakken kan onder meer blijken als:

- Snelle bronbestrijding nodig is;
- Snelle redding van mensen nodig is;
- Een onderwindse inzet nodig is;
- Snelle aanpak van het scenario om andere redenen alleen kan plaatsvinden in een gaspak.

Voor het bepalen van de noodzaak van een gaspak kan gebruik gemaakt worden van de afwegingskaders BOS-1 en BOS-2 (BeslissingOndersteuningsSchema), zoals uitgewerkt in het cursusboek voor de opleiding ROGS, aangevuld met de inzichten uit voornoemde TNO-rapportage.

4.4.3 Inzet operationeel personeel zonder brandweeruitrusting

De 1 kW/m²-contour dient eveneens aangegeven te worden als bij de uitwerking van het Incidentscenario operationeel personeel wordt ingezet dat geen standaard brandweeruitrusting draagt en/of standaard brandweeropleiding heeft gevolgd die afwijkt van de opleiding die genoemd wordt in de Algemene Bepalingen. Voor nadere informatie over de inzet van brandweerpersoneel met andere kleding dan de standaard uitrusting wordt verwezen naar het TNO-rapport TNO-DV3 2006 C024 (Veilige stralingscontouren bij incidenten - gerelateerd aan warmtebelasting voor hulpverleners). Dit kan ook zijn een gids van het bedrijf, een Officier van dienst van het bedrijf, of BHVer met ondersteunende brandweertaken, zoals het halen van schuilmvormend middel.

4.4.4 Benodigde capaciteiten ten behoeve van blussen en koelen

Voor de minimale capaciteiten voor blussing en/of koeling, waar bij de uitwerking van de verschillende incidenten vanuit gegaan dient te worden, kan verwezen worden naar normatieve referentiekaders zoals bijlage D van de IP-19 MODEL CODE OF SAFE PRACTICE van het Energy Institute in Engeland of relevante NFPA-richtlijnen. Zowel de theoretisch benodigde capaciteiten als de daadwerkelijk beschikbare capaciteiten dienen inzichtelijk gemaakt en met elkaar vergeleken (zie 4.5.3) te worden.

4.5 Beoordelen juistheid & volledigheid bedrijfsbrandweerrapport

In deze paragraaf worden criteria gegeven die zowel door de opsteller/principaal als het bevoegde gezag gebruikt kunnen worden om vast te stellen of de informatie in het bedrijfsbrandweerrapport volledig en juist is.

De criteria in deze paragraaf zijn modulair opgebouwd, aan de hand van de opsomming hieronder. Daarmee zijn deze bruikbaar in verschillende categorieën inrichtingen die in aanmerking kunnen komen voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing:

- Algemene inrichtingsgegevens;
- Processen binnen de inrichting;
- Gelooftwaardige en maatgevende scenario's binnen de inrichting;
- Beschrijving van de nodig geachte brandweer organisatie;

4.5.1 Algemene inrichtingsgegevens

Hieronder worden de algemene inrichtingsgegevens benoemd die minimaal in het bedrijfsbrandweerrapport vermeld dienen te worden.

- Naam inrichting;
- Vestigingsadres inrichting;
- Hoofdverantwoordelijke;
- Organisatiestructuur;
- Bedrijfsdoel;
- Gebruikte grondstoffen en eigenschappen;
- Categorie inrichting.

Voor bedrijven die een veiligheidsrapportage moeten opstellen kan verwezen worden naar informatie die in het VR is opgenomen.

4.5.2 Processen binnen de inrichting

De binnen de inrichting gebezigde processen met de daarbij behorende relevante activiteiten dienen eveneens in het bedrijfsbrandweerrapport te worden beschreven. De volgende informatie dient minimaal in het rapport aanwezig te zijn.

- Welke processen zijn er binnen de onderneming. Een uitgebreide beschrijving van alle processen;
- Welke grondstoffen worden bij de processen gebruikt (vergunningshoeveelheden);
- Welke half- en eindproducten worden gemaakt;
- Hoe worden stoffen opgeslagen.

Voor bedrijven die een veiligheidsrapportage moeten opstellen kan verwezen worden naar informatie die in het VR is opgenomen.

4.5.3 Geloofwaardige en maatgevende scenario's

Voor de wijze waarop geloofwaardige installatiescenario's en/of geloofwaardige scenario's voor de gebezigde processen en/of geloofwaardige scenario's voor de uitvoerde activiteiten moeten worden geselecteerd wordt verwezen naar paragraaf 4.2 van dit hoofdstuk. Voor de informatie die erin opgenomen en uitgewerkt dient te worden, wordt verwezen naar de paragrafen 4.3 t/m 4.5.

Van de maatgevende scenario's dient een grafische uitwerking (zie 4.3. van dit hoofdstuk) gemaakt te worden. Als daar een gerichte motivatie voor is dient ook van de geloofwaardige scenario's grafisch weergave te worden opgenomen. Dit kan nodig zijn als getoetst moet worden of alle objecten die tijdens het incident in het effect gebied liggen ook genoemd worden in de uitwerking van het scenario.

Van de uitvoering van de grafische weergave dient meegeleverd te worden:

- Met welk programma, inclusief versie, de berekening is uitgevoerd;
- Welke gegevens zijn gebruikt om de berekening uit te voeren;
- Hoe de gegevens zijn overgenomen op de plattegrond van de inrichting.

Dit is nodig om te kunnen toetsen of de grafische uitwerking correct is uitgevoerd en de gegevens op de juiste wijze zijn gecombineerd met de locatie gegevens. Als er twijfel bestaat omtrent de kwaliteit van de uitwerkingen kan gevraagd worden wie de berekening heeft uitgevoerd en waarom deze persoon geschikt is om deze berekening uit te voeren. De uitgewerkte scenario's dienen om aan te tonen dat de principaal op zijn inrichting maatregelen heeft getroffen om incidenten te voorkomen en de gevolgen van deze incidenten te kunnen beheersen en/of beperken. Om die informatie toetsbaar te maken moet voor hetzelfde scenario de theoretisch benodigde hoeveelheid materieel en middelen die volgens het normatieve referentiekader (die aantoonbaar van toepassing is op het incidentscenario) vereist is, vergeleken worden met de middelen die worden gebruikt bij de praktische inzet.

Relevante informatie hierover is te vinden in zowel de eerder genoemde publicatie Borging van het integrale brandbeveiligingsproces (www.centrum-iv.nl) als in (bijlage 1 & 4 van) PGS 6 (publicatiereeks gevaarlijke stoffen van VROM).

4.5.4 Beschrijving benodigde bedrijfsbrandweer

Als conclusie van de uitwerking van maatgevende scenario wordt de benodigde bedrijfsbrandweer beschreven. Deze beschrijving is een opsomming van:

- Personeel;
- Bestrijdingsmaterieel en middelen;
- Specialisaties en materieel;
- Inzetsnelheid en opkomsttijden;
- Organisatie en communicatie.

Belangrijk hierbij is te onderkennen dat niet primair de bestaande bedrijfsbrandweerorganisatie beschreven dient te worden, maar de organisatie van de bedrijfsbrandweer die nodig is om de capaciteiten te kunnen leveren die in de maatgevende scenario's is bepaald.

BrandweerBRZO - Werkwijzer Bedrijfsbrandweren

Personeel

Het bedrijfsbrandweerrapport dient niet alleen een beschrijving te bevatten van de benodigde sterkte van bedrijfsbrandweer personeel, maar ook de bij deze personen behorende functies en specialisaties. Het aantal manschappen, gaspakdragers, chauffeurs/pompbediener, bevelvoerders e.d. De bijzondere specialisten (die buiten de standaard brandweeropleiding vallen) dienen eveneens benoemd te worden.

Bestrijdingsmaterieel en middelen

In dit hoofdstuk van het rapport dient te worden omschreven welke materieel en middelen nodig zijn om de maatgevende scenario's te kunnen bestrijden. Aantal benodigde voertuigen, mobiele en stationaire kanonnen, hoeveelheid blusmiddelen (bluswater, SVM, zand), algemene en bijzondere persoonlijke beschermingsmiddelen als gaspakken etc. Belangrijk t.a.v. het schuilmvormend middel is dat ook wordt beschreven hoe het SVM wordt ingezet en in welke omvang het voor de inrichting beschikbaar is. 5 kuub in 100-liter vaatjes is anders dan 5 kuub in één tank.

Specialisaties en materieel

Uit de maatgevende scenario's kan blijken dat de inzet van specialistisch materieel of mensen met specialistische kennis noodzakelijk is. Gedacht kan worden aan bijzondere voertuigen, gereedschappen, persoonlijke beschermingsmiddelen en blusstoffen. In de beschrijving van de bedrijfsbrandweer dient opgenomen te worden:

- Hoe de beschikbaarheid van deze specialistische zaken wordt geborgd;
- Hoe de inzet daarvan door brandweerpersoneel wordt geborgd;
- Welke specifieke opleidings- en trainingsinspanning dit vergt.

Organisatie en communicatie

In dit hoofdstuk van het rapport wordt een beschrijving gegeven van de organisatie van de bedrijfsbrandweer, de bevelstructuur, alarmering, aanvang en bestrijding en verdere opschaling. Tevens wordt hierbij omschreven hoe de interne en externe communicatie geregeld is. Een beschrijving van de organisatorische inbedding van de opleidingen en oefeningen van de bedrijfsbrandweer behoort tevens in dit hoofdstuk te worden gegeven. Te denken valt aan inzetprocedures in het intern noodplan of specifiek communicatiemateriaal.

BIJLAGE 4 RECENTE ONTWIKKELINGEN

Ontwikkeling in het recente verleden hebben met name betrekking op de gewijzigde regelgeving en de organisatiewijzigingen van de Brandweer Rotterdam. De belangrijkste ontwikkelingen hierbij zijn:

- met nieuwe regelgeving is het bevoegd gezag ten aanzien van bedrijfsbrandweeraanwijzingen gewijzigd van het college van Burgemeester en Wethouders naar het bestuur van de veiligheidsregio;
- de uitvoerende taken verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen zijn verplaatst van District Haven naar de afdeling Industriële Veiligheid;
- de geografische reikwijdte is uitgebreid met enkele gemeenten uit de regio Rotterdam Rijnmond;
- de Algemene Bepalingen verbonden aan bedrijfsbrandweeraanwijzingen zijn geactualiseerd en opnieuw vastgesteld;
- de beleidsdocumenten waarnaar in het aanwijsbeleid van 11 april 2005 wordt verwezen behoeven actualisatie;
- het planningskader behoeft actualisatie.
- de werkprocessen van de procedure die leidt tot een beoordeling tot bedrijfsbrandweerplicht zijn gewijzigd;
- een werkwijzer Bedrijfsbrandweren is door het Landelijk Expertise Centrum Brandweer Brzo geïntroduceerd;
- eisen die aan een bedrijfsbrandweerrapport worden gesteld zijn nader uitgewerkt;
- de mogelijkheid tot indirect testen is geïntroduceerd, waarmee de frequentie van lifetesten kan worden verlaagd;
- opleidingseisen voor bedrijfsbrandweerpersoneel zijn gewijzigd.

BIJLAGE 5 HISTORISCH OVERZICHT AANPASSINGEN

Versie	Datum	Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie
Eerste concept	19 april 2011	Eerste concept aanwijsbeleid, gebaseerd op het aanwijsbeleid van april 2005, ter collegiale/juridische toetsing aangeboden.
Tweede concept	8 juni 2011	Tweede concept aanwijsbeleid. Hierin zijn alle opmerkingen n.a.v. de collegiale en juridische toetsing en opmerkingen vanuit andere beleidsterreinen (dekkingsplan, rampbestrijding) verwerkt. Het tweede concept is aan het MT van de Afdeling Industriële Veiligheid en de directeur Risico- en Crisisbeheersing aangeboden. Ten opzichte van het eerste concept zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd. 1. Een 5-jaarlijkse beoordeling op noodzaak actualisatie aanwijsbeschikking is geïntroduceerd. 2. Een paragraaf met betrekking tot het overgangsrecht is toegevoegd. 3. De mogelijkheid om aanvullende werkprocessen en beleidsnotities, nadat deze zijn vastgesteld door het bestuur van de VRR, als bijlage aan het aanwijsbeleid te verbinden. 4. Vermelding van de juridische status van de Werkwijzer bedrijfsbrandweer. 5. Het onderscheid rampscenario/bedrijfsbrandweerscenario is nader uitgewerkt, waaruit blijkt dat beheersing van incidenten ook voor rampscenario's uitdrukkelijk wel een onderdeel van de bedrijfsbrandweeraanwijzing is. 6. De basisbrandweezorg is in een paragraaf nader uitgewerkt. 7. Een nadere uitwerking van het site-trekkersbeleid is toegevoegd. Hierbij is uitdrukkelijk onderscheid gemaakt tussen inrichtingen die wel en niet bedrijfsbrandweerplichtig zijn en is expliciet aangegeven dat door de inrichting aangetoond zal moeten worden dat de site-trekkersconstructie gelijkwaardig is aan een eigen bedrijfsbrandweer. 8. Het gaspakkenbeleid is geheel herzien, waarbij beoordeling niet langer plaatsvindt op basis van het BOS-schema, maar op basis van beschikbare Material Safety Data Sheets. 9. Het beleid ten aanzien van indirect testen is aangevuld met een nadere uitwerking van het testen van schuimproportioners. 10. Het beleid ten aanzien van het toepassen van mobiele blusvoorzieningen voor de opslag van klasse 3 stoffen is toegevoegd. 11. Het beleid ten aanzien van het toepassen van een stikstofdeken als LoD is toegevoegd. 12. Het beleid ten aanzien van het toepassen van fire-proofing als LoD is toegevoegd.
Derde concept	25 september 2011	Derde concept aanwijsbeleid. Hierin zijn alle opmerkingen n.a.v. de collegiale en juridische toetsing en opmerkingen vanuit het management verwerkt. Ten opzichte van het tweede concept zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd. 1. Er wordt verwezen naar de brand bij Chemipack te Moerdijk, het IOOV-onderzoek en de rechtelijke uitspraak CMI. 2. Een paragraaf met betrekking tot de adviseurs is toegevoegd. 3. Er wordt nader ingegaan op de afstemming met het bevoegd

		gezag Wabo/Wm. 4. Er is expliciet aangegeven dat handmatig bediende en (semi) automatische stationaire brandbeveiligingsinstallaties een onderdeel van de aanwijsbeschikking kunnen zijn. 5. De visie ten aanzien van het aanwijsbeleid is nader uitgewerkt. 6. De procedure met betrekking tot een beoordeling is aangepast aan de heersende praktijk. 7. De paragraaf Rampscenario's is verduidelijkt. 8. Het beleid ten aanzien van site-trekkers is aangepast, waarbij de beperking dat de brandweezorg slechts eenmaal mag worden uitbesteed is vervallen en expliciet is aangegeven dat per inrichting een separate aanwijsbeschikking wordt afgegeven. 9. Een concrete invulling van de planning zal jaarlijks separaat worden vastgesteld. 10. Termijnen zijn aangepast aan de Awb. 11. De ambtelijke inzet (uurbesteding) is aangepast. 12. Een paragraaf ten aanzien van kwaliteitsbeleid is toegevoegd. 13. Een paragraaf ten aanzien van de opslag van K3-stoffen is toegevoegd. 14. Een paragraaf ten aanzien van de opslag van stoffen onder procesomstandigheden is toegevoegd. 15. Hoofdstuk 4 van de Werkwijzer bedrijfsbrandweren is als bijlage toegevoegd. 16. Een historisch overzicht met aanpassingen is als bijlage toegevoegd.
Versie Directieraad	25 oktober 2011	In de versie die aan de Directieraad is aangeboden zijn enkele redactionele wijzigingen doorgevoerd. Daarbij is de formatie met betrekking tot bedrijfsbrandweeraanwijzingen met 0.35 FTE verminderd tot 3.85 FTE (3.2 FTE voor uitvoerenden van de afdeling IV). Het aantal beschikkingen dat hiermee op jaarbasis kan worden afgegeven is hiermee teruggebracht van 20 naar 17. Een reactie van de GB op het conceptbeleid is verwerkt. Het betreft het verduidelijken van een aantal aspecten.

BIJLAGE 6 BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR VEILIGHEIDSREGIO ROTTERDAM-RIJNMOND

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de VRR van 14 november 2011;

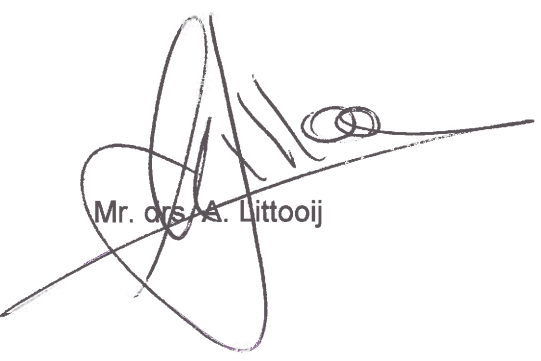
besluit per 1 januari 2012 vast te stellen:

Aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren versie 2.0 voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

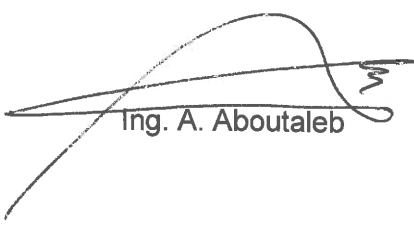
Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 december 2011.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. drs. A. Littooi

Ing. A. Aboutaleb